

ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನಸಭೆ

MYSORE LEGISLATIVE ASSEMBLY

Saturday, 26th December 1970

The House met in the Assembly Chamber, Vidhana Soudha, Bangalore, at Thirty Minutes Past Eight of the Clock.

MR. SPEAKER (SRI S. D. KOTHAVALI) in the Chair.

Motion re: Situation arising out of placing the report of the Commission on Maharashtra-Mysore-Kerala Boundary dispute before the Parliament.

(Debate Continued)

MR. SPEAKER.—I request the hon. Member Sri K. H. Patil to resume his speech. I would request him to complete his speech within five minutes as there are a large number of Members wishing to participate in this debate.

SRI K. H. PATIL.—Sir, the Members on the other side are making a virulent propaganda that we are guilty and so we have to explain our stand. I would, therefore, request the Chair to give me at least ten minutes.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್ (ಸಿರ್ಸಿ).—ಯಾರು ಯಾರು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಏನಾಯಿತು? ಅದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಹೆಸರು ಕೂಡ ಸೇರಿತ್ತು. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶಕೊಡಬೇಕು.

SRI D. B. KALMANKAR.—Sir, all those Members who have given substitute motions must be given preference and given adequate chance.

MR. SPEAKER.—I shall consider that request.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್ (ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನು ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೊನೆಗಾಣಿಸಲು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಚೈತನ್ಯ ಇದ್ದರೂ, ಜನತೆಯಮತ್ತು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖಂಡತ್ವ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಿಗಷ್ಟೇನವರು ವಿರೋಧ

† Indicates that the remarks or speeches have not been revised by the member concerned.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ಪಕ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಪದೇ ಪದೇ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಂದಿನ ಸರಕಾರ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಹಿರೋ ಅಫ್ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸರಕಾರದ ಬರ್ಚಿನ್‌ರೋ ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಬರೆಯಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನ ಹೆಸರನ್ನು ಕಪ್ಪು ಮನಿಯಿಂದ ಬಳಿಯಬೇಕೋ ಮತ್ತು ಯಾವನ ಕೃತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಹಾನಿಯಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹ್ಯಾಂಡರ್ ಸಿಕ್ಕಿತೋ ಯಾವನನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಿರೋ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅತನಿಗೆ ಒಂದು ಗೌರವ ಕೊಟ್ಟು ಅತನ ಮೇಲಿನ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿ ಇತರ ಮಂದಿ ಮೇಲೆ ಜಬಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೊರ್ದರ್ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮರೆತು ಹೋಯಿತು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲ ಮುನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು :

“We have a large section of Marathi-speaking area a fairly considerable area. Though it is doubtful whether they want to go to Bombay State or not, so long as they are with us, we have to treat them with care and consideration.”

ಇಂತಹ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಯಾವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡ ಅಲ್ಲ ಸ್ಟೇಟ್‌ಗೆ ಎರಡೂವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನನ್ನು ಜೀವ ಸಹಿತ ಬಿಡುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮುನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಪುನಃ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ಅವರು ಅಂತಹ ಮನುಷ್ಯರಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಅದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇಂತಹ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಗುಂಡು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು. ಈ ಸದನದ ಮುಖಾಂತರ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಕ್ಕೆ ನಾನು ಅಪೀಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೂ ಸಹಿತ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಅವರನ್ನು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಿರೋ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ವಂಚನಾಸ್ಪದ ಮಾತು ಹೇಳುವಾದ ಮಾತು ಯಾವುದು ಇದೆ? ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಾಗಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ಸದನದ ಲೆಡರ್ ಆಗಿ ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಬರತಕ್ಕದ್ದನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರದು ತಪ್ಪು ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕತ್ತನ್ನು ಕತ್ತರಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಜನರಿಗೆ ಮೋಸ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಪಾರಂಗತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ? ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಬಂದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಅಮಾರ್ಡ್ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರನ್ನು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು? ಈ ಸದನವನ್ನು ಕೇಳಿದರೇ? 20 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಯೂನಿಟ್ ಆಗಿ ಕನ್‌ಸಿಡರ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಕಂಡು ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಬಗೆಯುವಂತಹ ವರದಿಯನ್ನು ಸ್ವೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸದನದ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಒಂದು ಠರಾವನ್ನು ತಂದೆವು. ಈ ವರದಿ ಬೇಡ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಿಡಿರಿ, ನಾವು ಈಗ ಇರುವಹಾಗೆ ಇರೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆವು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೊಟ್ ಟಿಟ್ ಮಾಡಿದರು. ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಅಂತಹವರು ಸಹ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾರ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾಡಿದರು? ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕಲಂಪಿತವಾತಾವರಣವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಿತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬುಲವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಅದರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಪತನವಾಗಲಿ ಎಂದು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಿತವನ್ನು ಜನತೆಯ ಎದುರಿಗೆ ಇಟ್ಟು ರಾಜಕೀಯ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮಗೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಭಿವಾಸ ಎಳ್ಳಷ್ಟು ಇದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹುಟ್ಟಿದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಒಂದು ಅಂಗುಲವನ್ನೂ ಬಿಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ. ಹಿಗ್ಗಿರುವಾಗ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬರನ್ನು ಯಾತಕ್ಕೆ ಬಂಧಿಸಬೇಕು? ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇಲ್ಲದೆ ಕಾನೂನಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿರಬಾರದು ಎಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಮಗೆ ಇದ್ದರೆ

ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇಲ್ಲ. ಅದು ಸಣ್ಣ ವಿಷಯ. ಇವರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಗುರುತರವಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರು ಕ್ಷಣ ಹೊತ್ತು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರವರಾದರು. ಇವರನ್ನು ಡಿಸ್‌ಮಿಸ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುದೈವದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಯಾತಕ್ಕೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಪೂತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸಹಿತ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಅವರ ಮೇಲೆ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರು ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕರಪ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಸಹಿತ ಯಾವ ವಿಚಾರಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ ನಾವು ಪ್ರಧಾನಿಗಳನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಬಿಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಈ ರೀತಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇ ಆದರೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ, ಗೌರವ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಆ ಪರದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದೊಳಗೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಖಾಂತರ ಕನ್ನಡ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಉಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಂತೆ ಇದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಅಗಬಹುದೆಂದು ಅಲ್ಲ, ನದಿಯ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡೋಣವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಾವು ಪ್ರೀಕರಿಯಸ್ ಫೊಸಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ, ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಅಪಾದನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಬಲವಂತವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯನ್ನಾದರೂ ಇದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಿಪ್ಪಾಣಿಯಂತಹ ಮಹತ್ವವಾದಂಥ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಡಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ವರದಿ ಒಪ್ಪುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕರ್ ಅವರ ಮುಖಾಂತರ ಅಲ್ಲಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಭಿನ್ನ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಷಯ ಹೋದನಾರಿ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಒಮ್ಮತದ ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾದ ಠರಾವು ಇದ್ದರೂ, ಅವನ್ನು ಮುಂದೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ಠರಾವು ಆದರೂ ನಾವು ಅದಕ್ಕೆ ಒದ್ದರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಠರಾವಿನಂತೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಅವರ ವರದಿಯಂತೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆಂದು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ಖಾತರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಡೀಲಿಯೇಷನ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ, ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಮೂರು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಆಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವಂಥ ಗೋಡಿಗೆ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದ ಸ್ಪೆಷರ್ ಸೆಷನ್‌ನ್ನು ಹಿಂದೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ ? ಆಗಲೇ ಸ್ಪೆಷರ್ ಸೆಷನ್ ಕರೆದಿದ್ದರೆ ಈ ರೀತಿ, ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಇವರಿಗೆ ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಪ್ರಕಾರ ಜಾರಿ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿಯಿಲ್ಲ. ಇವರು ತಮ್ಮ ಗುರುಗಳ ದೈವಿಕ ಹಕ್ಕು ಕಾರಣರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಗುರುಗಳ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇವರ ಟಿಕೆಟ್, ಇವರ ಭವಿಷ್ಯ ಅವರ ಕೈಲಿದೆ. ಇವರಿಗೆ ದೇಶದ ಹಿತ ಬೇಕಿದ್ದರೆ ಮೊದಲೇ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆ ಪ್ರಕಟಣೆಯ ಮುಖಾಂತರ ನೋಟೀಸ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಿಪ್ಪಾಣಿ, ಸೋಲಾಪುರ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲೆಯೇ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವವರು ನಾವು. ಯಾವ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಯಾರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಯುತ್ತಾರೋ ಅವರು ರಾಜ್ಯಾಡಳಿತವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ಕರಪನ್ ಜಾರಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಿರಾಸಾಡ್‌ಕರಂತೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಮಿರಾಸಾಡ್‌ಕನ ಕೃತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ಜನತೆಗೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಈ ರೀತಿ ಹೇಡಿತನವನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯ ಈ ರೀತಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೋ ಮತ್ತು ಫೋಲೋಸಿನವರಿಗೆ ಇಲ್ಲದ ಸಲ್ಲದ ಪ್ರಚೋದಕ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾನೋ ಅಂತಹವನು ನಿಜ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್)

ವಾಗಿ ಲೇಡರ್ ಆಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಪದವಿಯಲ್ಲಿ ನಾಪೂ ಮತ್ತು ಬಾಕಿ ಜನಗಳು ಬಾಳುವುದು ಹೇಗೆ? ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್ ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಇವರು ಕಟ್ಟುಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮುಖಂಡತ್ವದಲ್ಲೂ 60 ಜನರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಕೇವಲ 60 ಮಂದಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕ ಈ ಮುಖಂಡತ್ವ ಏನು ಮಾಡುತ್ತದೆ? ಇವರು ದೇಶವನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೋ, ಮಾಡಬಾರದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಒಲಿಸಬೇಕಾದರೆ, ನೀವು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರಬಾರದು. ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್ ಅವರು ಬಿಟ್ಟರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವೀಕಾರಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಿಲ್ಲ ಬೇಗಾಂ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಇವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಅಧಿಕಾರ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಅವರ ವರ್ಚಸ್ಸನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾವರೀತಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾವು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಷ್ಕಾಣೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅರೋಲಕರೊಲ್ಲವಾಗಿರುವುದೆಂದು ನನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಪರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ನಿವೇದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಇನ್ನೂ ಬಹಳ ಹೇಳುವುದು ಇದೆ. ಇವರು ಮಾಡಿದಂಥ ದುಷ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳು ಒಂದಲ್ಲ, ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟಿವೆ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಧಾರವಾಡ ಮತ್ತು ಬೇಗಾಂನಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಚಳುವಳಿಯೂ ಆಗಿದೆ ಆ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೆಲವರು ಇದ್ದರು. ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರೂ ಕೆಲವರು ಇದ್ದರು. ಕೆಲವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿರಬಹುದು. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದೋ ಧೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಬಿಸಿ ರಕ್ತ ಹುರಿದುಂಟಿಸಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರದು ತಪ್ಪು ಇದೆಯೆಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

9-00 A.M.

ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಿದೆ, ಪೂರ್ವ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕೇಳಿ, ನಿಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪೂರ್ವ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟಣೆಯಾದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲವೇ? ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಫಲರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಅಬಲ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇವರು ನೇರವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಬದಲು ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ, ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರನ್ನು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕರೆಯದೆ, ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಪಾದನೆ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರಾದ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಪತ್ರ ಬರೆದು ಎಂದು ಹೋಗುವುದು, ಹೇಗೆ ಎಂದು ಪೋಲಿಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ನೀವೇನು ನಮಗೆ ಕಾಗದ ಬರೆದಿದ್ದೀರಾ, ನಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದೀರಾ? ಅದರ ಬದಲು ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪ ನವರೊಡನೆ, ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಯಕರೊಡನೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರನ್ನು ಬರಲು ಕರೆದೆ ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್)ನವರು ಸಹ ಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬ ಒಂದು ಮನೋಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಉಂಟು ಮಾಡುವಂತೆ ಇವರು ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹೀಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದೆ ಇದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಈ ಅಪವಾದದಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ; ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಕ್ಷಮೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರಿಂದ, ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri B. P. KADAM (Karwar).—Mr. Speaker Sir, The Hon. Chief Minister, while he was addressing, stated that there was finality to the problem and any amendment put forth in the Parliament to the Mahajan Commission's Report is not acceptable. I have no objection if he is not yielding in his stand but the fact remains as it is. The

Speech of the then Hon. Home Minister Sri Govinda Vallabh Pant had made it quit clear that the issue shall be solved and not shelved by discussions in the Zonal Council and if they fail to solve it, then it will be solved by the Parliament. Then how can the Parliament be precluded from having a discussion on this report ?

Sir, the Hon. Chief Minister even stated that there was no injustice done to the border people and he objected to the Hon. Chief Minister of Maharashtra stating that it was a human problem. May I tell the Hon. Chief Minister that the Marathi people of border area are denied all the facilities; they are not given Marathi schools; sufficient Marathi teachers are not there; there is no training facility for the mid-wives, nurses etc., there are no employment facilities 99 per cent of our youth have to go begging for employment in other States. The protection and the facilities provided by the Government of Mysore to the Marathi people of the border areas, I repeat, is only like the one extended by a cat to a rat. The treatment meted out to these people, I say, is even worse than the one under the Roman regime to the conquered persons in war. Even in the worst days of Hitler the people were not treated with such ruthless vengeance as the border area people here are being treated by the Government of Mysore in these days right from the day of re-organisation of the States to this day.

Sir, this border dispute issue must be solved on principle, so that a part of the people can live as honourable citizens of the country and not as second class citizens. Sir, there has been a talk on the floor of this House about enmasse resignation to create a constitutional deadlock. We have heard the same thing on the floor of the Maharashtra Assembly. I have no objection to this. If they want to resign let both the Government of Maharashtra and the Government of Mysore resign. But in doing so, let them emphatically request the Government of India and the Parliament to have direct discussions with the border people. If this is done, the prevailing fury of the border people could be discussed thoroughly and the issue could be settled on a principle within a short time.

Sir, it has been said that great injustice has been done to Mysore simply because the report of the Mahajan Commission has been placed before the Parliament for discussion. After all, can anybody deny that it is only the Parliament that can take a final decision on this issue? Can they say that Parliament has no right to discuss this issue? The Parliament has every right to discuss the whole thing and decide the issue.

Sir, one thing with which I am not happy is that hon. Sri Siddaveerappa did not support us. At the same time, I very much appreciate one thing namely his strong condemnation of the talk of secession. In my humble opinion, the subject of national integrity is not for discussion. Seditious activities in whatever form they come,

(SRI B. P. KADAM)

should be dealt with and condemned. Right from the northern borders, from the hills of Kashmir upto Kanya Kumari those who have seditious discussions must be sent to the gallows.

Sir, it was also stated that both the Government of Maharashtra and the Government of Mysore had agreed to the appointment of the Commission and that the Commission's Report must be binding. I must tell candidly that the Sampurna Maharashtra Samithi never supported the appointment of the Commission. Can we imagine this kind of a perverse report to come up? What is there in the Mahajan Commission's Report? There is no unanimous principle; it varies from area to area. The Report is only to the full satisfaction and advantage of the Mysore State and it is totally to the disadvantage of Maharashtra State. While going through this Report one feels that the report is perverse, inconsistent and contains irrational views of a partial judge. Can this be denied Sir, Sri Mahajan states in the report that Village Panchayat is the basic unit and it must be respected? But while speaking of the several resolutions passed by the Taluk Boards and Village Panchayats, he merely says that they are annexed without giving any consideration to the unanimous resolutions passed by these bodies. He has completely ignored them. He has also stated that elections are fought and lost. The election to the Assembly there has been won by a vast majority. Even this he has ignored.

Then what about Kasargod? Speaking of Kasaragod Sri Mahajan says as that even though the Kannadigas have no majority there the elections have been won. Then with respect to Bidar and Bhalki areas also he has not taken a proper view. The Village Panchayats election, the Taluk Boards election and the Assembly elections in the Karwar and Supa areas have been won with a overwhelming majority and so far as these areas are concerned we form a clear majority. In Supa we form more than 75 per cent, in Haliyal it is 60 per cent and in Karwar we are more than 75 per cent and in the aggregate we will have 89 per cent majority in these areas. All these things he has ignored. He says that Konkani is not a dialect to Marathi. The exact information according to the Census Report is different. In 1951 Census the Konkani language is treated as adialect of Marathi. In 1961 Census also it is considered as a dialect of Marathi. All the Hon'ble members can look into page 125 of 1961 Census, Vol. I, Mysore. The Research Scholars also hold that Konkani is a dialect of Marathi. In the foot note it has been stated that Konkani is a dialect along with 30 dialects of Marathi. Sri Mahajan has given importance to the deliberations of the Konkani Parishad. The Konkani Parishad is a small Parishad so its deliberations cannot be taken into consideration at all. The people of this Parishad never knew either Konkani or English. At one place he says that about 93 per cent of the people

in Supa and Haliyal speak Marathi and in another place he says these places should be in Mysore. I do not understand his theory and his wisdom. We never expected that this gentleman will give his verdict in this way quite contrary to his own statement.

Mr. DEPUTY-SPEAKER.—The hon. Member is going beyond the scope of debate. What he is speaking is quite a different thing.

Sri M. NAGAPPA (Raicher).—I rise to a point of order. The subject matter is about the situation arising out of placing of the Report of the Commission before the two Houses of Parliament. We have to discuss what the effects of placing of the report before Parliament would be. So, all irrelevant facts will have to be avoided. It is for the Parliament to say whether the Mahajan Report is justified or not. If the House wants that the report itself should be discussed, we are prepared to do it. But the question is not that. We have to discuss the after-effects of the placing of the Report before Parliament.

Sri B. P. KADAM.—I very well know the scope of it. I am going to prove how the report itself is a perverse one. The Parliament has got every right to discuss it.

Sri D. DEVARAJ URS (Hunsur).—I do not understand why the Hon. member is discussing about the merits of the Report. The report has gone to the Parliament and the Parliament is seized of the matter. The purpose will not be served by going into the details of the report.

Sri B. P. KADAM.—I must mention all these things before I come to the point. It is a report fit to be thrown to the waste paper basket. The Commission does not stick to a principle. At one place it says that Akkalkot and Sholapur should come to Mysore on some principle and at another place it says that principle cannot be applied. It goes on changing its principles according to its convenience. The Commission has not accepted the figures of the 1961 census. Therefore, the whole report is perverse and it does not deserve to be called a report at all. Some people say it is an award. It is unfit to be an award. Even if it is called an award. It is a perverse award. Under what logic he has denied 50 villages from Kanapur Taluk? Under what logic he has denied areas from Bidar District? He has created dispute between Maharashtra and Mysore. He is the root cause for the quarrel between these two States. I earnestly appeal to the Hon'ble Members of this House to take a serious view of this and see that this issue is solved on the principles of contiguity and village as a unit. Democracy must be respected and the Government of India must see that the border trouble settled once for all. Thank you.

† ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ (ರಾಯಚೂರು).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುವಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲಗೊಂಡಿದೆ ಅನ್ನತಕ್ಕಂಥ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಥವಾ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಚೇರಿಂಗ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾದಂಥ ಪರಿಣಾಮಗಳು ಏನು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೂ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮೂಲಭೂತವಾದಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಿರತಕ್ಕ ಗೊತ್ತುವಳಿ ಏನಿದೆ ಅದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಇದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತಂದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸೆಬ್ಬಿಟಿಟ್ಯೂಟ್ ಮೋಷನ್ ಬಂತು ಅದನ್ನು ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದರು. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನ ಉಭಯ ಸದನಗಳ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಗೊತ್ತುವಳಿಯನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅರಿತಿ ತರದೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊನ್ನೆತಾನೇ ಹೇಳಿದರು, ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕನಾಗಿ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ತುರ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲು ಕರೆಯುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ನೋಡಿದರೆ, ಅವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಭಾ ನಾಯಕರಾಗಿಯಾಗಲಿ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ಏನು ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆಯೆಂದರೆ, ಅವರು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೊರತು, ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಸಭಾ ನಾಯಕರಾಗಿ ಆಗಲಿ ಮಾತನಾಡಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು ಕೂಡ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೆಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಹೊರತು ಇಡೀ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಆಶೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಅದೂ ಕೂಡ ನಿರಾಶೆಯಾಯಿತು. ಇಂಥ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪಕ್ಷ ಸಂಗಡ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸರಿಯಾದ್ದಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ವಾದವೂ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ. ಈಗ ನಡೆದಿರುವಂತಹ ಘಟನೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಮುಂದಿನ ಪರಿಣಾಮಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕೇ ಹೊರತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ತಿಕ್ಕಾಟ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ ನಮ್ಮ ಹಿಂದೆ ಕುಳಿತಿರುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸದಸ್ಯರು ನಗತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಂದೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಏನೆಂದರೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಇರುವ ಕಷ್ಟದ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆಂಗರ್ ಹನುನುಂತಯ್ಯ ನವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಈ ದಿನದ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ದೂರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ:

He remarked "that any students of Parliamentary Procedure knew that every Commission's report had to come before Parliament in one way or the other. Apart from that whenever the State Boundaries were altered, the State Legislatures concerned should also discuss these changes." Procedures are to be followed" he asserted, "passions cannot alter the Constitution or Parliamentary procedures"

ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಪ್ರೆಸರ್ ಅಧಾರಿಟಿ ಇದೆ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಆಯೋಗದ ವರದಿಯೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಬರಲೇಬೇಕು

ಅನಂತರವೂ ವಾದವನ್ನು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾತ್ರ ನಾನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ಅದು ಪ್ರಶ್ನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು, ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆಂಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬಿಲ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿನವೆಂದು ಮಹಾಜ್ ವರದಿಯು ಈ ಮೇಲಿನ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೂ ಬರದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ರೂಲ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಈ ರೀತಿ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಆದರೆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಆ ರೀತಿ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು, ಆದ್ದರಿಂದ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡಲಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಇದೇ ವಿಷಯ ಈ ಗಾಗಲೇ ಕಾಲಿಂಗ್ ಅಟೆಂಷನ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು 1967 ರಲ್ಲಿ ಇದರ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಮಗಿರಾ ಹಂಚಿವಂತೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಕೂಡ ಹಂಚಿರಾಗಿದೆ. ಆದಕಾರಣ ಈಗ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡ ತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಏನಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ರೀತಿ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡುವ ಮೂಲಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಸಂತೋಷ ಉಂಟುಮಾಡಿ ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಅನಂತೋಷವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದ್ದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಪದ್ಧತಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಂಸತ್ತಿನ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಟೇಬಲ್ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

“(1) Papers to be laid under the Constitution”.

(2) Papers to be laid under the Statutes.

(3) Papers to be laid under the Rules of Procedure.

(4) Papers to be laid under the directions of the Speaker.

(5) Papers quoted to be laid on the Table.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ “ಎಂ. ಎಸ್. ಇ. ಬಿ. ನಂತರ ಆಡಳಿತ ವರದಿಗಳನ್ನು, ನೋಟೀಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು, ರೂಲ್ಸ್ ಆಂಡ್ ರೆಗ್ಯುಲೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

9-30 P.M.

ಹೀಗೆ ಇಂಥ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಐದು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾನಾಗಲೇ ಹೇಳಿದಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಟೇಬಲ್‌ನ ಮೇಲೆ ಇಡಬಹುದೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಐದು ಸಂದರ್ಭಗಳ ವಿನ್ಯಾಸ ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ಕಾದಗ ಪತ್ರಗಳನ್ನಾಗಲಿ ವರದಿಗಳನ್ನಾಗಲಿ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲಿಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನಾನು ಅಪ್ರೋಪ್ರಿಯೇಟ್ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಕೊಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಟೇಬಲ್‌ನ ಮೇಲಿಟ್ಟ ನಂತರ ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಸಂಪ್ರದಾಯ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಟೇಬಲ್‌ನ ಮೇಲಿಡತಕ್ಕ ಹಾಗೂ ಅದನ್ನು ಪಬ್ಲಿಷಿಂಗ್ ಕೊಡತಕ್ಕ ಈ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿ ಏನೆಂದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ರೂಲ್ಸ್ ಆಂಡ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಉತ್ತರ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಆ ಮೊದಲಿನ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿಯನ್ನು ಏನೋ ಈ ಹಿಂವೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಟೇಬಲ್‌ನ ಮೇಲೆ ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನೆಂದರೆ ಹಾಗೆ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಅದಕ್ಕೆತ್ತು; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅದನ್ನು ಇಡಲಾಗಿತ್ತು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಅಡರಣಿ ಹಾಗೂ ಅದರ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೀ ಕಾಂತ್, ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಫೇಕ್‌ದಾರ್ ಎನ್ನ ತಕ್ಕವರು ಬರೆದಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಇಂಥ ವರದಿಗಳನ್ನು ಸುಪೋ ಮೋಟೊ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗ ಹೀಗೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ)

ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಚೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ನಮ್ಮ ಕಳೆದ 20-23 ವರ್ಷಗಳ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ನಡೆವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಎಂದೂ ನಡೆದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವತ್ತೂ ಇಂಥ ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಚೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೇ 1962ನೇ ಕಮಿಷನ್ ಆಫ್ ಎನ್‌ಕ್ವೈರಿ ಅಕ್ಟಿನ-ಸೆಕ್ಷನ್ (3) ರಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಹೇಳಿ ರಾಗಿರಬೇಕೋ ಅಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಮಹಾಜನ್‌ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹಿಂದೆ ಕೆಲವು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಈ ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯ ಅಡಳಿತದ ಚೌಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂಥ ಪದ್ಧತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಆ ಶ್ರೀ ಎಮ್. ಎನ್. ಕೌರ್ ಹಾಗೂ ಷೆಕ್ವಾರ್ ಅವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟರಿ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರ್‌ನ ಪುಟ. 791. ರಲ್ಲಿ ಅವರು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿಯನ್ನು ಇಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸೀಜರಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಯಾವುವು ಎಂದರೆ:—

I am reading from the Practice and Procedure in Parliament by M. N. Kaul and Shakdar : (P. 791)

“sometimes Government of their accord laid on the table important reports : for instance the report of the Committee on Ottawa Trade Agreement special Haj enquiry Committee.

ಆದರೆ ಇಂಥ ಕೆಲವು ಫೋರಮ್‌ಗಳನ್ನು ಚೇಬಲ್ಲಿನ ಮೇಲಿಟ್ಟಂಥ ನಿರ್ದೇಶನ 1927ಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿನದು ಆದರೆ ಕಳೆದ 23 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ನಿರ್ದೇಶನ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಎಂದೂ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅದರ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಒದಗಿಸಿರಲಿಲ್ಲವೋ? ಇಂಥ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕಾಗದ ಪತ್ರವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಅದು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸಿಯಲ್ ಗಿರಬೇಕು; ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಮೊದಲು ಅದು ಅಜೆಂಡಾದಲ್ಲಿ ಸೇರಬೇಕು; ಅನಂತರ ಅದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಕ್ರಮಗಳಿವೆ.

SRI D. DEVARAJ URS.—With regard to this aspect of the question whether the placing of this report on the table of Parliament is in accordance with the rules of procedure of that House, I want to know whether there is any point in our discussing it here. Regarding its propriety we have a right to object and comment. But with regard to the rules of procedure and other things, how are we to go into this question? That is why, I suggest that the Hon'ble Member may speak about the propriety or impropriety of the act done by the Government of India. Rules and regulations, and the propriety as to how this could be placed on the table of the House, and how the Speaker of Lok Sabha was correct in permitting it are not matters for us to consider. How are we going to question them here? I am afraid we may not be in order if we go on commenting on that. Under the Constitution, it may not be correct Sir; that is my submission.

SRI N. B. SIRDESAI (Khanapur).—Sir, I was in the gallery of the Lok Sabha when this report was placed on the table of Lok Sabha. Sri K. C. Pant asked for the consent of the House to place it before the House. The Mysore Members objected. But the Speaker stated that he will give consent and that it will be laid on the Table of Parliament.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ದೇವರಾಜ ಅರಸರು ನನ್ನ ಹೇಳಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಕಾನೂನು ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ ಅವರು ಇಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಇವನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅಷ್ಟೇ ಏನು ನಾನು ಆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಅಂದೆ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸಿಸ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕಾಮೆಂಟ್ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ.—ತಾವು ಇಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲ. Right or wrong it is already there. Therefore, we may profitably talk about the propriety or otherwise. That is my submission.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈಗ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮುಂದಿನತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆ ಮಂಡಿಸತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಾದರೂ ಏನಿತ್ತು? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟರು ಎಂದರೆ ನಾವೇನು ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ “ಆ ಮಹರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕಳಿತಿದೆ” ಎಂದು; ಆ ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದು ಸತ್ಯಾಂಶ ಎಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಇತ್ತ ಕನ್ನಡಿಗರ ಸೌಜನ್ಯತೆಯ ರಾಜವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಕಾನೂನಿಗೆ ಕಾಯಿದೆಗೆ ತಡ್ಧಿರುವುದಾದಂಥ ಪಾತಾವರಣವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಕಾಯಿದೆಗೆ ಬದ್ಧವಾದುದಲ್ಲ. ಅವರು ತಮಗಾಗೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನೇ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಟೀಕಿಸುವ ಮೇಲೆ ಇಷ್ಟು ಸುದ್ದಿಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಆನಂದವಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಕದಂ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಈ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬಹಳ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಎರಡೂ ಸರ್ಕಾರಗಳನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನೇ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ಆದರೆ ಆ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅನುಸರಿಸಿದ ತತ್ತ್ವ ಕಾಯಿದೆ ಬದ್ಧವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಅದನ್ನು ಬಂಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ 1956 ನಂತರ ಅದರ ಹೊಸ ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಮೇಲೆ 1970ರ ವರೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಎಂದಾದರೂ ನಡೆದಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಇಂದು ಅರೋಚಿಸಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಘಟನಾಲಿಪಿಗೆ ಬರಲು ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೆ? ಆಗ ನೀವು ಹೇಳಿರುವ ತತ್ತ್ವದ ಮೇಲೆಲ್ಲೇ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿ ಬಿಲ್ಲನ್ನಾ ದರೂ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಟ್ ಮಾಡಿ ಏನು ಉಪಯೋಗ ವಾಯಿತು? ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಯಾರಾದರೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಂದಲೇ ಆಗಲಿ, ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆತಿದೆ? ಅವರಿಗೇ ನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ, ಈಗಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪುರ್ವಸಾಧ್ ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನವರ ಸಂಬಂಧವೂ ಇರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಪಿ. ನಾಯಕರವರು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೂ ಸುತ್ತೋಲೆ ಪಡೆದಿರಲಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿವೇ ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಕೂಡ ವಿಷಾದಪಡುವ ಕಾರಣವೂ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ತರಹದ ಪರಿಣಾಮವೂ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಇದು ಹೇಗಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಬರೀ ನಾಟಕ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ನಾಯಕರವರು ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಎಲೆರೆಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಆ ನಾಟಕವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ದೋ (ಮುದ್ದೋಬಹಾಳ).—ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವುದು ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಇಲ್ಲವೇ ಬೇರೆ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಆಗಲಿ ನಾಟಕ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಅದು ಯಾವ ತರಹ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ ಇಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕನಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಒಬ್ಬ ನಾಯಕರಾಗಿ ಎಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಓ) ಪಕ್ಷದ ವತಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮೊಳಗಿರುವ ಕಚ್ಚಾಟದಿಂದಾಗಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ಮೈಸೂರು ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಗಡಿ ವಿಚಾರ ಪ್ರಾಯಶಃ ಬರುವ 1980ರ ಸಭೆಯಲ್ಲೂ ಪ್ರಸ್ತಾಪವಾಗಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಸಂಶಯವೂ ನನಗೆ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ಜನತೆಯ ಹಾಗೂ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರ ಎಕನಾಮಿಕ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟಿನ ವಿಚಾರ ಬಂದಾಗ ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ನಾಟಕವನ್ನು ಆಡಿ ಜನತೆಗೆ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಓ) ನವರು ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂದು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಓ) ಎನ್ನುವ ಪಕ್ಷ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ದವರು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಪಾಲು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ತಡೆ ಗಟ್ಟುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ರಾಷ್ಟ್ರಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಒನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಪಾಲು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕದ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದು ನಮ್ಮ ಸರಕಾರವಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರೇ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಮೈಸೂರಿನವರು ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರು, ಈ ನಿರ್ಣಯದಂತೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಹಾಗೂ ಮೈಸೂರಿನವರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ಮೊದಲೇ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿತ್ತು. ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದವರು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಲ್ಲ, ಇಲ್ಲವೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದು. ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಇದರಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಇದಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಎಂದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಮೂರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು, ಶ್ರೀ ಎ. ಕೆ. ಆರ್. ಕೆ. ರಾವ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮತಿ ಸರೋಜಿನಿ ಮಹಿಷಿ ಇವರುಗಳನ್ನು ಮೊದಲು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕು. ಇವರಲ್ಲಿರೂ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು. ಅದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಇವರು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಇದನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡ ಬೇಕಾದುದು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಾನೇನೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೊದಲಿಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುನಂತರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ? ಇದರಿಂದೇನಾಗುತ್ತದೆ ? ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾಗಾಂತೆಗೆದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಸಂತೋಷವಾಗುತ್ತದೆಯೇ, ಹೇಗೆ ? ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದು ನೇಮಕಮಾಡಿ ಈ ಗತಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಒಂದು ಪುರ್ವಾಪ್ತ ಹಾಕಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಜನು ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಇತ್ತೋ ಅದನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಡುವ ಮನಸ್ಸು ಅವರಿಗಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವರು ತಮ್ಮ ರೆಸ್‌ಪಾನ್ಸಿಬಿಲಿಟಿಯಿಂದ ವರ್ಕ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಮುಂದೂಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಜನರಿಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿಯಾಗಿದೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಅವರೇ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಎಂದು ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರಿಗೆ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿನ ಸಂಬಂಧ ಇದೆ ಅದನ್ನು ನೋಡೋಣ. ಅವರ ಸಂಬಂಧ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದು ಸಭೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವುದು. ಸಭೆಯವರು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಆದೇಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರಂತೆ ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ಗಳು ಹೋದವು. ಹೀಗೆ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಸಮಯ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳಲು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸುಮಾರು ಎರಡೂವರೆ ಹಾಗೂ ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನತೆಯ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು

ಕೇಂದ್ರ ತೀರ್ಮಾನದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದರ ಮಹತ್ವ ತಾನೇ ಏನು ಬಂತು ? ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕಾದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಸದಸ್ಯರುಗಳು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರ ಪಕ್ಷದವರು ಗಾಂಧಿವಾದಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆಯುಳ್ಳವರು, ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಹಿಂಸೆಯ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವವರು ಮತ್ತು ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳು ಹಿಂದೆ ಅವರು ಬ್ರಿಟಿಷರನ್ನು ಒಡಿಸಲು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈಗಲೂ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಒಡಿಸಲು ಇವರಲ್ಲಿಯೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೂ ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದೀರಾ ? ನಿಮಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಿಮಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು, ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅರಸೇವರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಅಧಿಕಾರ ಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಎಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುವಂತೆ ಅವರಿಗೇ ಅನುಮಾನ ಇದೆ. ಅವರೇ ಮೊದಲು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟುಬಿಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮೊದಲು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ತೀರ್ಮಾನ ನಿಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಬರಲಿ. ಅನಂತರ ಇತರರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಮೊದಲು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಹದೇಕೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಇಲ್ಲವೇ (ಅರ್) ಪಕ್ಷದವರು ಇಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ, ಒಬ್ಬ ರಿಗಿಬ್ಬರು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಂತೆ ಜಗಳವಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇದರಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರೂ ಅಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ವಿರೋಧಪಕ್ಷಗಳಂತೆ ಇವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಹಾಗೂ ಬಲ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಇದೆ. ಇವರನ್ನು ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರಿಂತೆ ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಡಿ. ಹಾಗೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೊರಗೆ ಆದಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳಿರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ನೀವಿಬ್ಬರೂ ಒಂದೇ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಜನತೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ನಾವು ಗಮನಿಸಿದ್ದೇವೆ. ನೀವು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಟ್ಟರೂ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬರ್ಲಿನ್ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಅದರ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರ್ ಇತಿಹಾಸ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಕಾನ್ಸಿಟ್ಯೂಷನ್ ಕಡೆಬೇರೆ ನೋಡಿದ್ದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಿಟ್ಲರ್ ರಾಜಕೀಯ ನೋಡುವುದು ಬೇಡ. ರೋಮನ್ ಇತಿಹಾಸ ನೋಡುವುದು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಅಲ್ಲಿ ಮರಾಠವಾಡವೇ ಬೇರೆ, ವಿಧರ್ಭವೇ ಬೇರೆ, ಅವಕ್ಕೆ ಬೇರೆಬೇರೆ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅರ್ಚಿರ್ 371 ನೋಡಿ.

Sri B. B. SAYANAK.—What harm is there to appoint committees ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾದರೂ ಅದನ್ನು ತುಕ್ಕಡ ತುಕ್ಕಡ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ನಾನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಅದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಾದರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ಅಲ್ಲಿನ ರಿಸ್‌ಕಂಟಿಂಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನೂ ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥ ತೆಲಂಗಾಣ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಡಿಸ್‌ಕಂಟಿಂಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದೆ.

Sri B. B. SAYANAK.—Do you admit even here in Karnataka there are feelings of old Mysore and new Mysore ?

Sri M. NAGAPPA.—I know very well. Here it has not been laid down under the Constitution. There it is laid down under the Constitution. ಎಂ. ಡಿ. ಎಸ್. ನವರು expansionist view ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳು

(SRI M. NAGAPPA)

ತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸೌಜನ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದುರುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಈ ಗಡಿ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಘನಾಲಿಟಿ ಇರಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ತಂದರಲ್ಲಾ ಅವು ಏನಾದವು ? ಸ್ವಾಮಿ, ಸಾಮಾನ್ಯ ಹೇಳ ತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಒಂದು ಸಾರಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿ ಬಂದು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳಗಾಂ ಇಲ್ಲೇ ಉಳಿಯಬೇಕು ಅಂತ ಮಾಡಿದರು. ಅನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿ ತಂದು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಫಲ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. ಇದಾದ ನಂತರ ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಬಂದಿದೆ. ಅದು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಕಮಿಷನ್ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆವರು ಈವೊತ್ತು ಬೆಳಗಾಂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅದು ಬಂದ ನಂತರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ, ಕೇಳುತ್ತಾರೆ, ಅಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದು ಪಟ್ಟಣ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕದವರು ಸೌಜನ್ಯತೆಯಿಂದ ಸೌಮ್ಯ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಅವರು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಇಂಟಿಗ್ರೇಷನ್ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಂದಂಥ ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತಿಕ್ಕಾಟಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡು, ಅಭ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಸಮಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ (ಬಳಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈಗ ತುರ್ತು ಅಧಿವೇಶನ ಎಂದು ಕರೆದದ್ದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರಿಗಿಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಅನಿರೀಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ ಸರ್ವಾನುಮತದಿಂದ ಒಂದು ನಿಲುವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಅದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಬಹಳ ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ನಿಂದೆ ಆಪಾದನೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಕರೆಯಲಿಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಆಗಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಆಗಲಿ ಇರಬಹುದು ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ಇರಬಹುದು. ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಆರಿಸಿ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರು ಇಲ್ಲ ಬರಬೇಕು. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರು ಬರುತ್ತಾರೋ ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನಿಂದ ನಾವು ಸೋತು ಹೋಗಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಬಂದಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಸ್ಯೆ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಏನಾಯಿತು ? ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಹೋಯಿತು ? ಸ್ಪೀಕರ್ ರೀಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾಂ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಿತ್ತು. ಉಳಿದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಜ್ಜನಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಬ್ಬರೂ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಆಗಿತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಆಂಧ್ರದವರು, ಮದ್ರಾಸ್‌ನವರು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡರು, ಹಾಗೆ ಮೈಸೂರಿನವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೊಂದಿಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉಳಿಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವೆಲ್ಲಾ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮೈಸೂರ್ ಅಡ್ಡನ್ಸ್ ಮೆಂಟ್‌ನನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಜೋರಿಸಲ್ ಮುಂಚೂಂತರವಾಗಲಿ ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕದರವರು ಹೇಳಿದರು. ಫಲ ಪಂತರವರು ಹೇಳಿದರು ಇದು ಬೇರೆ ರೂಪವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದು. ಅದು ಸ್ಪೀಕರ್ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಪಾಸ್ ಆಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಘನರ್ ಆಧಾರಿಟಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಅದನ್ನು ಯಾವೂ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛಿರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಯಾವ ನ್ಯಾಯ ? ಇದು ಸರಿಯೇ ಅನ್ನುವ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿದೆ. 10 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿದವರು ಯಾರು ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸ್ನೇಹಿತರು ಕೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಈ ಒನ್ ಮ್ಯಾನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ

ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಇದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿದರು. ಅವರ ಅದಕ್ಕೆ ಬಹುಮತ ಇದ್ದರಿಂದ ಈ ಕಮಿಷನ್ ಆಯಿತು. ಈ ರೀತಿ ಬಹುಮತ ಬಂವಮೇಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯವೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿತು. ಅಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಿಸಿದರು.

10-00 A.M.

ನಾನು ಒಂದೇ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

The resolution of the Working Committee is :

“ Taking into consideration the fundamental basis of Reorganisation of States in India with a view to solving Inter-State border disputes between the States of Maharashtra and Mysore and the States of Mysore and Kerala, the Working Committee requests the Government to set up a Commission which shall hear the concerned parties and give its final decision.”

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮತೆಯಿಂದ ಸೂಚಿಸತಕ್ಕದ್ದು, ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ‘ಫೈನಲ್ ಡಿಸಿಷನ್’ ಎಂದು ಇದೆ. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಚವಾಣ್ ಅವರು :

“That the recommendations of the One-Man Commission on the Mysore-Maharashtra dispute would have to be accepted by both the States.”

ಎಂದು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಎಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಈ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳು ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ. ಬಹುಶಃ ಎಲ್ಲರೂ ಹಾಗೆಯೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಇನ್ನು ಯಾವ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿದಾಗ ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತವೆ, ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ವದ್ವಿಯಿಂದ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಏನೇನೋ ಓದಿದರು. ಈ ತರಹ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಾಗಲಿ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯವರಾಗಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಆ ರೀತಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿತ್ತೇ? ಅಂಥ ದಾಖಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲದರೆ ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನ್ನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿರಬಹುದು, ಅದು ಬೇರೆ ವಿಚಾರ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷ ಬಹುಮತವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಸರ್ಕಾರವಿರುತ್ತದೆ. ಆ ಸರ್ಕಾರ, ತನ್ನ ಪಕ್ಷದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಸರ್ವ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿತ್ತು. ಈಗಿನ ಪ್ರಧಾನಿಯವರೇ ಆಗಲೂ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತೋ ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರತಕ್ಕದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ನಂಜೇಗೌಡರಿಗೆ ನಾನು ಸೂಚಿಸುವುದಾದರೆ, ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಮಿಡ್ ಟರ್ಮ್ ಫೋರ್ಮ್ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ, ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಸಮಾಲೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಕೂಡ ಸಭೆ ಕರೆದು ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿಚಾರ ವಿನಿಯಮ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಿಡ್ ಟರ್ಮ್ ಫೋರ್ಮ್ ಬರಬಹುದು, ಬಾರದೆ ಇರಬಹುದು, ಅದೇ ರೀತಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸಿದಾಗ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತೋ ಅದನ್ನು ಆ ಪಕ್ಷದ ಆದೇಶವನ್ನು ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಸಬೇಕು. ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಏನು ಅಡ್ಡೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೋ ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎನ್. ನಂಜೇಗೌಡ.—ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ಆದೇಶ ಇರಬಹುದು. ಅಂದಿನ ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ದಾಖಲಾತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಾನು ಪಾಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಬೀಚ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತ ಹೋಗಲು ಈಗ ವೇಳೆ ಇಲ್ಲ.

ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಏನಾಯಿತು? ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದರು? ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ? ನಿಷ್ಪಾಣಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ನೂರಾರು ಹಳ್ಳಿಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಿಷ್ಪಾಣಿ ಒಂದಲ್ಲದೇ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಹೊಗೆಸೊಪ್ಪಿನ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ಯಾರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೂ ಒಳಗಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರು ಸುಪ್ರೀಂ ಕೋರ್ಟಿನ ಚೀಫ್ ಜಸ್ಟಿಸ್ ಆಗಿದ್ದರು, ಉನ್ನತವಾದ ಮನೆತನದಿಂದ ಬಂದವರು, ಅವರಿಗೆ ಯಾರ ಹಂಗೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ನೋಡಿ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಯೂ ತಿರುಗಿ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳಗಾವಿ ಅನ್ನು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಅನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಚವಾಣ್ ಅವರು ಗೃಹ ಸಚಿವರಾಗಿ, ಆ ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಮೊನ್ನೆಮೊನ್ನೆ ಹೋದ ನಿಯೋಗಕ್ಕೆ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಆಪ್ತರೇ ಕೂಡಿಸಿದರು, ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು; ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಜೊತೆಗೆ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ನಮ್ರತೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವೇ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿ ಇದ್ದಿರಿ, ಆಗಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಚವಾಣ್ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಿಲ್ ಮಂಡಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಬಗೆಹರಿಸಲಿಲ್ಲ? ಏನು ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು? ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಏನು ಅಂಥೋಳನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಏನು ಕಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ ಅದ್ದೆಲ್ಲ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಏಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಏನೆಯಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಏನು ತೊಂದರೆಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೇ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಯಾರೋ ಹೇಳಿದಂಥ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಚವಾಣರ ಕೈಗೆ ಬಂದಾಗ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತರು ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದರಂತೆ. ಚವಾಣ್ ಅವರು ವರದಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಬಾತ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ನೋಡಿದರಂತೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆಯೇ ಮುಟ್ಟಿಟ್ಟುಕೊಂಡರಂತೆ. ಹೋಗುವಾಗ ಇದ್ದಂಥ ಪ್ರಸನ್ನ ಮುಖ ಬಾತ್ ರೂಮಿನಿಂದ ಬಂದಾಗ ಇರಲಿಲ್ಲವಂತೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರ ಮುಖ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಅನ್ನಿಸಿತಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮಹಾಜನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಬಹಳ ದಿವಸ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕೋರ್ಟ್ ಸ್ಟೋರೇಜ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದರು. ಪೇಪರ್ಸ್ ಮಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಆಗಿವೆ ಎಂದು ಸಹ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅವರಿಗೆ ಅನಾನುಕೂಲವಾಯಿತು. ಬಹಳ ಕಾಲ ರಿಫೋರ್ಟನ್ನು ಪೆಲ್ಡ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎರಡು ಹೋಳು ಆದ ಮೇರೆ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಗ ಸಾಧಿಸದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈಗ ಅಪ್ಪರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ರಾಜಕೀಯ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳೇನೇ ಇರಲಿ, ಈ ಹೊತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ, ಈಗಿನ ಗಂಡಾಂತರದಿಂದ ಪಾರಾಗುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬಂದೇ ಹೊರತು ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಟೀಕಿಸಿಕೊಂಡು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಮೈಸೂರು ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಪುಗಳಾಗಿವೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅಥವಾ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗಾಗಲಿ ಕೊಡದೆ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಏಕ ಕಂದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ಒಕ್ಕದ ಪಶ್ಚೆಯಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಭಾಗವನ್ನು ಯಾರು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುತ್ತಾರೆ? ಯಾರಾದರೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ಅಂಧಕ್ಕೆ ಹೋಗಲಿ, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಲಿ, ಉಳಿದದ್ದೇ ನಮಗೆ

ಸಾಕು, ಹೇಗೋ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮಾಡೋಣ. ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಸಾಕು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವವರು ಯಾರೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲು ಎಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನವಿದೆಯೋ, ಎಷ್ಟು ಪ್ರೀತಿ ಇದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದೆ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಮಾಡಿ ಮೂರು ಸಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಸರ್ವಾನುಮತದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಏಕ ಕಂಠವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಬಹಳ ಕಾಲ ನಿಧಾನವಾದುದರಿಂದ, 'ಅಲ್ಪಂ ಅಮೃತಂ ಏಷಂ' 'ಡಿರೇಕ್ಟ್‌ನ' 'ಡೇಂಜರ್‌ನ' ಒಂದು ವಂತಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮನೋವಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಿಂತಿಸುವಾಗ, ಈ ಹೊತ್ತು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಮೈನಾಟಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರಾದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಬರೆ ತಂದರೆ ಅದು ಪಾಸಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯವಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಮಹಾಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಈಗ ಚಿಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿರಬಹುದು.

ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಮೆಜಾರಿಟಿ ಇಲ್ಲ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಮಿಡ್ ಟರ್ಮ್ ಎರಡನೇ ಶೇಕಡ 99 ಭಾಗ ನಡೆಯಬಹುದೆಂಬ ನೂಚನೆ ಇದೆ. ಹಾಗಾಗಿವಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಡಿಸರ್ಬ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ವಿಚಾರ ಬೇರೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಹಾಗಾದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಶ್ರಮ ಸಂಪಾದಿಸಬಹುದು, ಅವರ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೂರ ಭಾವೆಯಿಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪಕ್ಷದ ಅರೋಪ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿ ತುಲನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ವಸಮ್ಮತವಾದ ಒಂದು ನಿಲುವೆಯನ್ನು ತಳೆಪೇರಲಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ರಾಜ್ಯ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆಯಾದಾಗಿನಿಂದ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸತತವಾಗಿ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಮಾಡಿ ಅದರ ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಬೇರೆದಾರಿ ಹುಡುಕುವುದು ಉಚಿತವಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹುಡುಕುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ವರದಿ ಒಪ್ಪದೆ ಬೇರೆ ದಾರಿ ಹುಡುಕುತ್ತಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರಿನಿಂದ ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ದಿವಾಕರ್, ಮಂಜುಳ, ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ ಮುಂತಾದವರನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳಿಸರಾಯಿತು, ಆಗ ನಾನೂ ಕೂಡ ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿದ್ದೆ, ಅಗೋ ಇಂಡ್ಸ್ಟ್ರೀಸ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸದ ಮೇಲೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಚಿಲಗ್ರಂ ಕಳಿಸಿ ನಾನು ದೆಹಲಿಯಲ್ಲೇ ಇರುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಾವು 4 ಜನರೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರನ್ನು ಕಾಣಲು ಹೋದಿವೆ. ಶ್ರೀ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಆಗ ಇನ್ನೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವಲ್ಲ, ಅವರು ತೂಕವಾದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು, ಅವರ ಮೂಲಕ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಪೆಟಿಷನ್ ಅರ್ಪಿಸಿದೆವು. ಆಗ ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದು ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ವಿಚಾರವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ನಥಿಂಗ್ ಈಸ್ ಸ್ಯಾಕ್ಸೋಸ್ಯಾಂಕ್ಟ್ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳೂ ಕೂಡ ಮಹಾಜನ್ ಆವಾರ್ಡನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ಅದರಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಶ್ರೀ ಇಮಾಂರವರು ತಿಳಿಸಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಬೆಂಬಲ ಪಡೆಯಲು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದರು.

ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಇದೇನು ನಮ್ಮ ತಾತನ ಗುಣ? ರಾಜರೇ ಹೋದರು. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಕ್ಷುಲ್ಲಕ ವಿಚಾರ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಲೇಡ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನ್ಯಾಯಸಮ್ಮತವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸುವುದಾದರೆ ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲು ಸಿದ್ಧ. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷ ಹಿಂದುಮುಂದೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಈ ಸಭೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅವಮಾನವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಅದೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡೋಣ. ಇಂದು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದಿದೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡೋಣ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಅಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ, ಅವರಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ಅಹಿಂಸಾಚಳನೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಎತ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಜನರು ತಮಗಾಗಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸಹಿಸಲಾರದೆ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ಹೇಗೆ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಮಾಡುವುದು? ಇಂದು ಅಗಾಧವಾದ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವಾಗ ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಸುಲಭವಾದದ್ದಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುವುದು. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನಿಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಕನ್ನಡನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದಂತೆ ನಡೆಯದಿದ್ದಾಗ, ನ್ಯಾಯವಾದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋದರೂ ಅವಕ್ಕೆ ಮನ್ನಣೆಯಿಲ್ಲದೇ ಹೋದಾಗ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ನೂಕುವಾದ ಮಾರ್ಗಗಳೂ ವಿಫಲವಾದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕಾಗುವುದು.

ಇದು ಒಂದನ್ನೂ ಮಾಡದೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಹೇಡಿಗಳು ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದಲ್ಲ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿಯೂ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡೋಣ, ಚಳುವಳಿ ನಡೆಸೋಣ, ಈ ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಒಂದು ಇಂಚು ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಿಧುವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಣಗಳನ್ನೆದರೂ ಖರ್ಚಿಸೋಣ ಎಂದು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ. ರೈಫಲ್ಮಂಡ್ ಡೆತ್ ಕ್ವೆಶ್ಚನ್ ಇದು ಬಿರಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ, ಸದಸ್ಯತ್ವಕ್ಕೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಅಗುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡ ಜನ ಹೇಡಿಗಳಾಗಿ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರೆ ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ ನಮ್ಮನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ದೋಷ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಸವಿನಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲಾ ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಮಾಡೋಣ, ಅದಿಲ್ಲಾ ಫೇರ್ ಆದಾಗ ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಜನಬಸಪ್ಪ.—ಕನ್ನಡದ ನೆಲ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಸಹ ಬಿಡಕೂಡದು ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಖಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ಅದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೆಥೆಡ್‌ನಿಂದ ಅಗದಿದ್ದರೆ ಅನ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೆಥೆಡ್ ಹಿಡಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇ?

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಯಾವಾಗಲೂ ತಾವು ಏನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇಂಪಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಮಸೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನ್ಯಾಯ ತಾನೇ! ತಾವು ಅಪಾರ್ಥ ಕಲ್ಪಿಸಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ದವರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ, ನಮಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಏನಾಯಿತು! ಅದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯತೆ ಏನು ಸಿಕ್ಕಿತು! ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಒರಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಗಪ್ಪನವರು ಈ ತರಹ ಒಂದು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಒಂದು ಮಸೂದೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದರೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವಿಸುತ್ತ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗಲೂ ಮಸೂದೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಿಟ್ಟು ಎಂದು ನಾವೂ ನೀವೂ ಕೂಡ ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡೋಣ, ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಮಾಡೋಣ, ಇದಿಲ್ಲಾ ಫೇರ್ ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೆಂಬರ್‌ಶಿಪ್‌ನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ!

“Shall we keep our resignation in the pocket — we will throw it away into the dust-bin whenever necessary?”

ಯಾವ ಹೋರಾಟಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಡೆಸಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬರಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಹಕ್ಕುಬಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ, ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ, ಇಂಥಾದ್ದರಲ್ಲಾ ಕೇಳಿಕೇಳಿ ನಮಗೆ ಸಾಕಾಗಿಹೋಗಿದೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಸಿಸ್ಟಂ ಅಪ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಈನ್ ಸುಪ್ರೀಂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೆಥಡ್ಸ್ ಫೇರ್ ಆದರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಅದರ ಕಾನ್‌ಸಿಕ್ವೆನ್ಸ್ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಲಿ, ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ವಿನಂತಿ. ಇಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಭಾವೋದ್ರೇಕದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದರೆ, ಅನ್‌ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೆಥಡ್ಸ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮುಂದೆ ತಾವು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಇದು ಭಾವೋದ್ರೇಕದ ಮಾತಲ್ಲ. ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರ ಕಾಲವಲ್ಲ, ರಾಜರ ಕಾಲವಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ದಂಡೆತ್ತಿ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವಿಚಾರ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅಷ್ಟೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ನಾನು ಭಾವೋದ್ರೇಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದೆ ಬಹಳ ಶಾಂತವಾಗಿಯೇ ಹೇಳಿ ಪೂರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಮಾತು ತಪ್ಪಿಂದ ಬಂದದ್ದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಸವಾಲು ಹಾಕಿ ಇವತ್ತೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಶಿವಪ್ಪನವರು ಆ ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಾವು ಏನೇ ಆಗಲಿ ಸದಸ್ಯತ್ವ ಬಿಡಕೂಡದು, ಈ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರಬೇಕು ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುವಂ: ಆಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ವಿಚಾರ ಹಾಗಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್‌ರವರನ್ನು ನಾವೇನೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಸಿದ್ದ ಎರೇಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್‌ರವರು ಚೀಬರ್ ತಪ್ಪು ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಂದ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಹಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಬರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಈಗಲೇ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ ಅಂತ. ಆ ರೀತಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಆ ಮಾತಿನಂತೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸಿದ್ದ ಎರೇಪ್ಪನವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ಧಾರೆಂಡ್ ಮಾಡಿದರು. ನಮಗೆ ಈ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತಿರ ಬೇಕೆಂದೇನೂ ಇಲ್ಲ, ಸರ್ವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದೇವೆ. Now I find a better leader in the hon. member than all the members of his Party. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಈಗ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಏನಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ವಾಗತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸತಕ್ಕ ಒಪ್ಪಂದವನ್ನು ನೀವೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಮಾಡೋಣ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಇವತ್ತು ಏನೇನು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡೋಣ. ಆಗಲೂ ಬಗೆಹರಿಯದಿದ್ದರೆ ಮುಂದೆ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅಮೇರಿ ನಿದರ್ಶನೋ. ಕಳೆದ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೆಥಡ್‌ನಲ್ಲೇ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಾಗಲೂ ಅದರಿಂದ ಆದ ಪರಿಣಾಮ ಏನಾಗಿದೆ! ಮೇಲೆ ಇರತಕ್ಕವರು ದೊಡ್ಡವರು ಉಭಯ ರಾಜ್ಯಗಳಿಗೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಅವರ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಕರ್ತವ್ಯವಲ್ಲವೇ? ಅವರು ನಮ್ಮಿಂದ ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ? ಹೋರಾಟ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಆಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅದರ ಇವತ್ತು ಏನು ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದಾದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ನಡೆದುಬಂದಿರತಕ್ಕ ರೀತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಬುದ್ಧಿಯ ಮುಟ್ಟುವನ್ನು ಮೀರಿದೆ. ಅದರೂ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಮೆಥಡ್‌ನಲ್ಲ ಏನೇನು ಮಾಡಬಹುದೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡೋಣ ಮತ್ತು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ವರ್ತಿಸೋಣ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವೇನೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಬದಿಗೆ ಇಡೋಣ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಕ್ಷೇತ್ರ ಇದೆ, ಬೇರೆ ರಂಗ ಇದೆ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರನ್ನು (ಎ) ಸ್ವೇಚ್ಛಾನಾಗಿ ಮಾಡದೆ (ಬಿ) ಸ್ವೇಚ್ಛಾನಾಗಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ಧಯ್ಯ)

ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂಗಲರಾಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರಿಗೆ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರು "ಅಕ್ಷೇಪಣೆ" ಮಾಡಿದರು. ಆಗ ರಾತ್ರಿ 9 ಗಂಟೆಯಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚಂಗಲರಾಯ ರೆಡ್ಡಿಯವರು, ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು, ಏನೆಂದರೆ:

"There is democracy ; there is ballot box ; there is leadership".

ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇದೆ, ಒಟಿನ ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಇದೆ, ಮುಖಂಡತ್ವ ಇದೆ. ಯಾರಿಗೆ ಒಬ್ಬ ಬರುತ್ತದೋ ಅವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಭ್ಯಾರೆಂಜ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಇಡೋಣ. ಇವೊತ್ತು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಪ್ರಾವೀಣಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಏಕೀಕೃತರಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮುಂದೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ, ಹೋಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಒದಗಿರತಕ್ಕ ದುರದೃಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸೋಣ. ಹಾಳೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಗೌರವವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ರೆಜಿನ್ ರೇಟರ್ ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

10-30 A. M.

† ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಶಿವಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಬ್ಬರತಕ್ಕಂಥ ಈ ಒಂದು ಮೋಷನ್ ಏನಿದೆ ಅದರ ಮೇಲೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ನಾವು ಈಗ ಹೊಸ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಷ್ಟೇ ಸಾರಿ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಇದು ಚರ್ಚೆಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬಂತು ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಸ್ವಲ್ಪ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಎರಡು ವಿವಾದಗಳು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ವಿವಾದಕ್ಕೆ ವಿವಾದ, ಇನ್ನೊಂದು ನಿರೀನ ವಿವಾದ. ಈ ಎರಡೂ ವಿವಾದಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಗೆಹರಿಯದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಎಂದರೆ ಒಂದು ಸಾರಿ ದೆಹಲಿಗೆ ನಿಯೋಗಿ ಹೋಗಿದಾಗ ಅಲ್ಲಿ ಬಹುಗುಣ ಎಂಬವರು ಒಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ನಿಂತರು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಕಡೆ ಇರುವ ಒಬ್ಬರು ಈ ವಿಚಾರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾವು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೂರು-ನಾಲ್ಕು ಸಾರಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಕೊಂಡರು. ಇಷ್ಟೇ ರಾ. ಅದ ಮೇಲೆ ಅವರು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ಈ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಇರಿ ಎಂಥು ಹೇಳಿದಂತೆ. ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಹೀಗಿರಬಹುದು. ಅವರು ಈ ಗಡಿ ವಿವಾದ ಮತ್ತು ನಿರೀನ ಸಮಸ್ಯೆ ಎರಡನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿಸದೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಅವರ ಗುಂಪು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಎರಡೂ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಯಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೂ ಬಗೆಹರಿಸಲಾರದೆ ಹೋದ ವಿಚಾರವನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಪೂರ್ವಾಯಿರುಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದರೂ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಈ ದೇಶದ ಒಂದು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮುಖಂಡತ್ವ ಬಂದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಗಳು ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗಿ ಬಾರದ್ದು ಎಂಬ ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಿಗೂ ಸರಿಯಾಗಿ ಸುಪ್ಪವನ್ನಿತ್ತ ರೀತಿಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ಶಕ್ತಿ ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ಇರುವ ವರೆಗೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಮ್ಮೂರು ಜನ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡಬಹುದು. ಸಲಹೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಅವರು ಮುಖಂಡರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ

ಪ್ರಧಾನಿಯ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡುವ, ಅನೇಕ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದಾಗ, ಘನತೆ ಗೌರವ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಅವರ ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ? ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯ ವನ್ಯಾಯಾ ವ ರೀತಿಯಿಂದ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅಡಳಿತವನ್ನು ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ನದಸ್ಯರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಯೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಅಲ್ಲ. ಒಂದು ದೇಶ ಕಟ್ಟಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ದೇಶ ಸುವ್ಯಸ್ಥಿತ ವಾಗಬೇಕಾದರೆ, ದೇಶದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ದೈವ ಶಕ್ತಿ ಇರಬೇಕು. ದೈವ ಸಹಾಯ ಇರಬೇಕು. ಅದು ಇದ್ದರೇ ತಾನೇ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ದೈವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಕಾಪಾಡತಕ್ಕ ಚೈತನ್ಯ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ನೈತಿಕ ಶಕ್ತಿ ಮೇಲೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ಜನಪ್ರಿಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ, ದೇಶದ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿ ಮನುಷ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನಾಧರಣಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಡಳಿತ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಆಗಬೇಕು ಎಂಬ ಆಶೆ ಇದ್ದರೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲು ಅವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಇಷ್ಟಲ್ಲಾ ಇದ್ದಾಗಲೂ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ, ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹ ದುರ್ದೈವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೆ ಚೈತನ್ಯ ಇದೆ, ಯಾರು ಮೇಲುಗಡೆ ಹೋಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಯಿಕರನೂ ಕಂಡು ಅವರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಚೈತನ್ಯ, ಒಳ್ಳೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಾನ ಕೊಡಬೇಕು. 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅವರ ಅನುಯಾಯಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಬುದ್ಧಿ, ಒಳ್ಳೆಯ ವಿವೇಕ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ದೇಶ ಅಡಳಿತವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅವರ ಕಡೆಯವರು ಬರುವ ಭರವಸೆಯನ್ನೂ ಕೂಡ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದು ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಈ 12 ತಿಂಗಳೂ ಹೇಗೋ ಹಾಣಿಕು ಕಾಲು ಕಳೆಯೋಣ ಎಂದು ಓರುವಾಗ ದೇಶ ಏನಾಗಬೇಕು. ಅವರು ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಅಜಿಜೀಷನ್ ಪಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು. ನಾನಾಧರಣಿ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಖುಷಿ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹೋಗಿ ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಯೇ, ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಯಾಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹುಡುಗರಿಗೆ ನಾವು ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದು, ಅವರೇ ಹೇಳಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕ್ರಾಂತಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಸರಕಾರದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೆ ಇದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧದಿಂದಲೂ ಲೂಟಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ದಿ.—ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಿಲಿಟರಿ ಜನ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದ ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೆಕ್ಕ ಕಮೀಷನರವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇಲ್ಲ ರೀತಿ ಅಂದೆ ಅರ್ಥವೇ? ನಿಜಯೇಷನ್ ಹೇಗಿದೆ? ನಿವೃತ್ತನಾದರೂ ಕಂಟೋಲರ್ ಮಾಡುವುದರ ಹೊರತಾದ ನಾವು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಿಲಿಟರಿ ಜನ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮಗೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದವರು ಯಾರು ನೀವು ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ಒಯ್ದು ತುರಂಗಕ್ಕೆ ಹಾಕುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭೀಷ್ಮ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಜನರು ಬಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಯಾರ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಿಲಿಟರಿಯರು ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊರಟಿದ್ದಾರೆ ಯೋ ಹೇಗೆ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತಾವು ಯಾರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರ್ದಿ.—ನಾವು ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಅರ್ಡರ್ ಕಂಟೋಲರ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಸರಕಾರದವರು ವಿವಾದರೂ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಿದ್ದರೇ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಆ ರೀತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಯೇ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಮಿಲಿಟರಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು? ಈ ರೀತಿ ಧಾರವಾಡ ದೆಕ್ಕಾಟೆ ಕಮೀಷನರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರನ್ನು ಹೆದರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಿರುವಾಗ ಸರಕಾರದವರು ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಜವಾಬು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎಸ್.ವಿ. ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿ (ಧಾರವಾಡ-ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ಧಾರವಾಡ ದೆಹಲಿ ಕಮೀಷನರ ವರ: ಹತ್ತಿರ ಕೆಲವು ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರು ಹೋಗಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆ, ನಿಮಗೆ ಸಹಾಯ ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮಗೆ ವರ್ತಮಾನ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ದಯಮಾಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು. ನೀವೇನಾದರೂ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ವಿಟೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ, ಅಥವಾ ಅವರಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬರಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಿ ದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪೆಷಲ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ (ಸಾಗರ).—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರನ್ನೇಕರಿಗೆ ಅವರವರ ದಿಕ್ಕಿನಿಂದ ಈ ವರ್ತಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರುಗಳನ್ನು ಯಾರು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ? ಅಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಅಡರ್ ಮೈಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಿಲಿಟರಿ ಕರೆಸಿ ದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ಸಭೆಯೊಳಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಈ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯಿತು. ಅದನ್ನು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಯಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ನಾವು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ಪ್ರೊಸಿಜರ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವಕಾಶ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮಿಲಿಟರಿ ಪ್ರಕರಣ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿರುವುದರಿಂದ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎರ್ರಾ ಸದಸ್ಯರ ಪರವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಇಷ್ಟೊಂದು ಸದಸ್ಯರು ಆ ಕಡೆ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾತ ನಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಒಂದು ಗುಟ್ಟು ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ಶಿವಪ್ಪ.—ಯಾವಾಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ದಂಗೆ ಏಳುತ್ತಾರೋ, ಯಾವಾಗ ಜನರ ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ನಾಶಮಾಡುತ್ತಾರೋ, ಅಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ದೇಶದ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ಸುಪ್ತವನ್ನಿಡ್ತ ವಾಗಿ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದ ರಿಂದ ನಾವು ಈಗ ಅವರ ಮೊರೆಹೋಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಲೂ ನಾವು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೇ ಏನಾ ನಾವು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಯೋಗ್ಯರಾದ ಜನರ ಕೈಗೆ ಈ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಈ ವಿಚಾರಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಇನ್ನು ಅಂತಹ ದಂಡು ಬಂದರೂ ನಮ್ಮನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ದರು. ಇವರ ಹತ್ತಿರ ಏನು ದಂಡು ಇದೆ? ಆ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನನಗಿಂತಲೂ ಶಕ್ತಿವಂತ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಮಾತು ಬರೀ ಬಡಾಯಿಯೇ ಏನಕೆ ಇನ್ನೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಇರುವವರೆಗೂ ಈ ದೇಶದ ಸಮಸ್ಯೆ ಗಳು ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಒಬ್ಬ ಯೋಗ್ಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ನಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ಆರಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ದೇಶ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಒಂದೇ ದೃಷ್ಟಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

MR. SPEAKER.—I have received a substitute motion from the Chief Minister. It would be better if it is placed before the House so that it may be useful to the hon. Members participating in the discussion. The Chief Minister may move it and if he so desires, he may say a few words about the points made by Sri Gureddy and others.

SRI VEERENDRA PATIL.—Sir, I beg to move the following motion:

“That This House notes with deep regret that in spite of the continued efforts of the State Government and the successive delegations of the Members of the Mysore Legislature and of the public of this State, the Union Government has failed to take steps for implementation of the Mahajan Commission Report;

“And views with great anxiety the action of the Union Government in laying the Report on the Table of the two

Houses of Parliament unaccompanied by any substantive Resolution or Bill incorporating the recommendations of the said Report ;

And in order that justice may not be denied to the Mysore State ;

“Hereby earnestly urges the Union Government even now to introduce in, and secure its adoption by, the two Houses of Parliament, of a Bill for implementing all the recommendations of the said Report ;

“And recognising that Parliament is the sovereign authority to take any decision in the matter ;

“Earnestly requests Parliament to secure implementation of the recommendations contained in the said Report in view of the fact that an eminent jurist and illustrious Chief Justice of the highest Court of our land has reached his conclusions after taking all the facts into consideration ;

“And appeals to the people of the State and particularly the youth to have faith and trust in the Parliament and to desist from any agitational approach which would not only result in breach of peace endangering life and property but also harm the very cause for which we are striving.”

SRI P. B. NANDIHALI.—On a point of order, Sir. The Parliament has got every right to discuss this matter and to solve this issue immediately. This issue must be solved immediately and the Parliament alone can solve this issue. So, the Chief Minister cannot direct the Parliament to deal with this issue in a particular way.

MR. SPEAKER.—The hon. Member says that the Chief Minister has no competence to move a motion on a matter which is before the Parliament. The point of order raised by the hon. Member is absolutely without any foundation and I disallow it.

SRI P. B. NANDIHALI.—We want the issue to be solved in a democratic way. So, as a mark of protest, we walk out.

(Sri P. B. Nandihali and other MES members with draw.)

MR. SPEAKER.—Motion moved :

“That this House notes with deep regret that in spite of the continued efforts of the State Government and the successive delegations of the Members of the Mysore Legislature and of the public of this State, the Union Government has failed to take steps for implementation of the Mahajan Commission Report ;

“And views with great anxiety the action of the Union Government in laying the Report on the table of the two Houses of Parliament unaccompanied by any substantive resolution or Bill incorporating the recommendations of the said Report ;”

(MR. SPEAKER)

"And in order that justice may not be denied to the Mysore State;

"Hereby earnestly urges the Union Government even now to introduce in, and secure its adoption by, the two Houses of Parliament, of a Bill for implementing all the recommendations of the said Report;

"And recognising that Parliament is the sovereign authority to take any decision in the matter;

"Earnestly requests Parliament to secure implementation of the recommendations contained in the said Report in view of the fact that an eminent jurist and illustrious Chief Justice of the highest Court of our land has reached his conclusions after taking all the facts into consideration;

"And appeals to the people of the State and particularly the youth to have faith and trust in the Parliament and to desist from any agitational approach which would not only result in breach of peace, endangering life and property but also harm the very cause for which we are striving".

If the hon. Chief Minister wants to say anything, he may make a statement.

Sri VEERENDRA PATIL.—I am not prepared to make any Statement. If at all a statement is to be made, I will consider it and make a statement in the afternoon.

† ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ (ಪೆರಿಯಾಪಟ್ಟಣ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪದೇಪದೇ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕಂಥದ್ದು ದೇಶದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲವೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಅದು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ವಿನಃ ಹೊರಗೆ ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಕಾರಣ, ಮೂಲಭೂತವಾದ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡದಾರಿಗೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ—ಇವೆಲ್ಲವೂ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ ಎಂಬುದು ನನ್ನ ಬಿಚಿತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಈ ಸಂಶಯ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಪತ್ತಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು ಅವಶ್ಯಕವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪೆಷಲ್ ರೀಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿ, ರಾಜ್ಯಗಳ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆ ಆದ ಮೇಲೆ, ಗಡಿಗಳು ಇಂತಿಂಥವುಗಳು ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ತೀರ್ಮಾನವಾಯಿತು. ಇದಾದ ಮೇಲೆ, ಎಲ್ಲವಾದರೂ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸೂಕ್ತವೆಂದು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಜೋಸರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆಗ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವು ಏನಿತ್ತು? ಇವತ್ತು ಏನಿದೆ, ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. 1956ರಿಂದ ಹಿಡಿದು 1966ರ ವರೆಗೂ ಕೂಡ ಅಂದರೆ 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ, ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವು ಬಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. 1966ನೇ ಇಸವಿ ಆದ ಕೂಡಲೇ ಅದು ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು. ಇದು ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತ್ತು, ಯಾರಿಂದ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತ್ತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡುವುದು ಅವಶ್ಯಕ. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಗೃಹಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರು ಯಿಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಾಸ್ಪದವಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಸದೇಹತಹ ಒಂದು ಪ್ರಸಂಗವನ್ನು ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ನೀರಿನ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯಾದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ

ಅವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಒಂದು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇತ್ತು. ಆ ಒಂದು ಪ್ರೇಮದ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಚವಾಣರು ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರು. ನೀವು ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮಾರ್ಗ ಬಹಳ ಸುಲಭವಾಯಿತು ಎಂಬುದಾಗಿ. ಆಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ, ಈಗ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಲ್ಲಿದೆ; ಅದು 1956ನೇ ಇಸವಿ ಯಲ್ಲೇ ಮುಗಿದುಹೋಯಿತು, ಈಗ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವು ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗಡಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವಿನಹ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲವೆಂಬುದು ಆಗಿತ್ತು. ಆಗ ಚವಾಣರು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸುಮ್ಮನಾದರು. 1968ನೇ ಇಸವಿಯ ವರೆಗೂ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವು ಅಚಲವಾಗಿತ್ತು. ಅಷ್ಟು ಅಚಲವಾಗಿದ್ದ ನಿಲುವು ಏಕೆ ಬದಲಾವಣೆಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದಂತಹ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣ ಕೊಳ್ಳಿಸ್ಕರ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಷ್ಟೋ ಇದೆ, ಇದು ಚರ್ಚಾಸ್ಪದ ವಿಷಯ ಇದೆ, ಇದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಯಾವತ್ತಿನಿಂದ ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೋ, ಅವತ್ತಿನಿಂದ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳು ಬಂದವು. ಸ್ಟೇಟ್ ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್‌ಗೆ ಈ ಸಭೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಮತ್ತೆ ಈ ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೇಳದೆ, ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳದೆ, ತನಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕಂಡ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ರಾಜಕೀಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡರನ್ನು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು ಇವರು ಮಾಡಿದ ಮಹಾ ಅಪರಾಧ. ಈ ಮಹಾ ಅಪರಾಧ ಮನ್ನಣೆಗೆ ಸಲ್ಲತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ, ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳು ಬರುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಏರ್ಪಾಟಾಯಿತು, ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು, ಇವರ ಜನ ಬೆಂಬಲ ವಿನದೆ, ಆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡು ಈ ಸಭೆಯು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದಿದೆ ಎನಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಅಪರಾಧ. ಇವತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಕಷ್ಟ ಪರಂಪರೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣರು ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು. ಆ ಕಮಿಷನ್ ಆದ ಮೇಲೆ, ಅವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಆ ಕಮಿಷನ್ ತನ್ನ ವರದಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಕಾದು ನೋಡತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ವಾಗಿತ್ತು. ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಬಹುಶಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ವರದಿ ಸರಿಯೋ, ತಪ್ಪೋ, ನ್ಯಾಯವೋ, ಅನ್ಯಾಯವೋ, ಎನ್ನತಕ್ಕಂಥದ್ದನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಬಹುಶಃ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಆಕ್ಟ್ ಸರಿಯೆಂದು ಕಂಡುಬಂದಿದ್ದರೆ, ಆ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೇ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೋ ಎನ್ನೋ; ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

11.00 A.M.

ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ, ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬೇಕು. ಆಗ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು, ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳದೆ ಅದನ್ನು ನನಗೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿ ಇಪೊತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸುಮಾರು 5 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಉತ್ತಮ ಬರತಕ್ಕಂಥ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಮತ್ತು ಖಾನಾಪುರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ನಾನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು? ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ತಕ್ಷಣ ಈ ಸಭೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ನೀವು ದೇಶಕ್ಕೆ ನಷ್ಟವಾಗುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಈ ಸಭೆ ತೀವ್ರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಯಂ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಪಡೆದರು. ಆದ್ದರಿಂದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನು ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎದುರಿಗೆ ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಮತ್ತೊಂದು ಭಾಗಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಯನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ನಿಲುವೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅಲ್ಲದೆ ಈಚೆಗೆ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವುಗಳನ್ನು ವಿಶ್ವಕೋಶದೊಳಗೆ ಒಟ್ಟುಕೊಂಡರು ಎಂದರೆ ಇವೊತ್ತಿನವರೆಗೂ ಅವು ಪೂರ್ಣವಾಗದಾದರೂ ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಇಚ್ಛೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅವರ ದತ್ತು ಪುತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಸರ್ಕಾರ ಎರಡು ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಕೂಡ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಭಾವವನ್ನುಂಟು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಅಪವ್ಯಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆ. ಅನೇಕ ಅಪವ್ಯಯಗಳು, ಅತ್ಯಾಚಾರಗಳು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಬೃಹದಾಕಾರವಾದ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಅವು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಇಡೀ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕಾವೇರಿ ನದಿಯ ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆ, ಹಾಗೂ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇವುಗಳನ್ನು ಇವರು ತಮ್ಮ ಕೈಗೊಂಡ ಯೋಜಿಸಿಕೊಂಡು ಅವು ಎಂದೂ ಕೂಡ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ, ಯಾವುದೇ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಅಪಾದನೆಗಳಾಗಲಿ, ನೀರಿನ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಲಿ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ದೊಂಬರಾಟವನ್ನು ಆಡಿ ಕೊಂಡು 10 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ, ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಏನಿದೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಮ್ಮ ನಾಥನೆ ಗೋಸ್ಕರ, ತಮ್ಮ ನೃಪಯಿತ್ಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡರಾದ ಶ್ರೀ ಚವಾನ್, ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕೆ. ಪಾಟೀಲ್ ಮುಂತಾದವರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಾಧೀನ ಮತ್ತು ರಾಜಕೀಯ ಬೆಂಬಲಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇರಬೇಕು ಎಂಬ ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ, ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಕಾಯುವುದನ್ನು ಕೈ ಬಿಟ್ಟರು. ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳು ಏನಾದರೂ ಆಗಲಿ, ತನ ರಾಜಕೀಯ ಸುಖಕ್ಕೆ ಆ ನಾಯಕರನ್ನು ವಿರೋಧಿಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲದೆ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೀಗಿಯೇ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಸಭೆಯ ಹೊಂದಡೆ ಹೋರಾಟದ ಮಾತನ್ನು ಇವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲಿ, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಯಾ ವಾಚಾ ಮನನಾ ಇದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಇದು ಬಗೆಹರಿಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅದು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಬೆಳಗಾವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ನನ್ನ ಶಿರದಲ್ಲೆ ಒಂದು ಕೊಟ್ಟು ರಕ್ತ ಇರುವವರೆಗೆ ಒಂದು ಅಂಗುಲ ಭೂಮಿಯನ್ನೂ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಏನೇ ಹೇಳಲಿ ಎಲ್ಲವೂ ಹೋರಾಟದ ಮಾತೇ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಕೇವಲ ಕೆಳದರ್ಜೆ ರಾಜಕೀಯದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದೆಯೇ ಎನಾ ರಾಜನೀತಿ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡರೇ ಎನಾ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿಯಲು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ರಾಜನೀತಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ಮಾರ್ಗಕ್ಕೆ ಇವರು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಒಪ್ಪದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಆದರೆ ಭಾಷಾ ದುವ್ಯಾಮೋಹ ಇರಬಾರದು. ಭಾಷಾ ದುವ್ಯಾಮೋಹ ಹುಚ್ಚು ವ್ಯಾಮೋಹ. ಭಾಷಾ ಹುಚ್ಚು ವ್ಯಾಮೋಹದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಶ್ವಸ್ಥಿಲಕರೋಲ ಆಗುವುದು ಸ್ಯಾಭಾವಿಕ. ಜಾತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹ ಯಾವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯಾಮೋಹದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ದುವ್ಯಾಮೋಹದ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಹುಚ್ಚು ವ್ಯಾಮೋಹದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದೆ. ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಜಾತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹುಚ್ಚು ವ್ಯಾಮೋಹದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಉಳಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ರಾಜ್ಯದ ದಾಹ, ನೆಲದ ದಾಹ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಹಳ ಬಡನೀಯ. ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹ ಹುಚ್ಚು ವ್ಯಾಮೋಹ. ಇದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲೂ ಇರಬಾರದು. ಆ ರೀತಿ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಕ್ಕುತೆಗೆ ಅಪಾತ ತರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪುನ

ಎಂಗೆಡಣಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಒಂದು ತತ್ವವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ 5 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ, 10 ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಲ, ಗಡಿಗಳನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಅಪಾತವಾಗುತ್ತದೆ, ಇದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಹೋದ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದು. ಅದರ ಅದಕ್ಕೆ ಬೆರೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಏನೋ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ ತಪ್ಪುಗಳು ಆಗಿಯೋಯಿತು, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಉಭಯತರದೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು, ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಯಾರ ಸಹಾಯವೂ ಕೂಡ ಬೇಕಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಕೂಡ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಮೇಲೆ ಅದರ ಬೆರೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು, ಆದರೆ ಅವರೂ ಸಹ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿಯನ್ನೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ; ಇಂದೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದುಬಿಟ್ಟರೆ ಇದೇ ಅಪೈರ್ ಎಂಬ ಯಾರಾದರೂ ಹೇಳಬಲ್ಲರಾ? ಇವೊತ್ತು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರು ಒಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರಬಹುದು, ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅದೇ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೆಲಗು ಮಾತನಾಡುವವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಬಹುದು. ಅಂದಾಕ್ಷಣ ಅದನ್ನು ಕೊಡಲೇ ಅಂಥಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡುವುದ ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಕೇವಲ ಗುಡುಗಾಟದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಭಾಷಾಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಆದೇಶದ ಅನುಕೂಲಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಪುನರ್ ವಿಂಗಡಣೆಯಾಗಿದೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ಗಡಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಿದೆ ಅದು ಅಂತ್ಯವಾಗಬೇಕು. ರಾಜಕೀಯ ಒತ್ತಡಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಆಗಲ, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ, ಗಡಿಗಳನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟರೆ we will be actually opening the flood-gates for all destructive activities and for disintegration. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯು ಈಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದು ತನ್ನ ಸರ್ವಾಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಜೆಗಳಾದ ನಾವು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಲಾಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಉಭಯ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಅದು ಬದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈಗಾಗಲೇ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಏನು ಗಡಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ ಅದನ್ನು ಹುಡುಗಾಟಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಲ, ರಾಜಕೀಯದ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿಯಾಗಲ, ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆಂದು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ನನ್ನ ವೈಯುಕ್ತಿಕವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡರೆ ಹೋದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಗಡಿಯನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವಂತಹ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇರೆಯವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಬದರಾವಣೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗ ಮುಗಿಯುವ ಇತರೆ ಗಡಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಮೇಲಕ್ಕೇಳುತ್ತವೆ. ಆಂಧ್ರ, ಕೇರಳ, ಮದ್ರಾಸ್, ಒರಿಸ್ಸಾ ಮುಂತಾದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಇದೆ. ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಆಕ್ಟ್ ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇರೆಯವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿವಾರೆಂದು ಒಂದು ಸಲ ತಿಳಿದುಬಿಟ್ಟರೆ ಇದೇ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಇತರೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳೂ ಕೂಡ ಕೊಡಲೇ ಎನ್ನುವ ನಿಲ್ಲುತ್ತವೆ, ಮತ್ತು ಒಂದು ರಾಜ್ಯದವರು ಇನ್ನೊಂದು ರಾಜ್ಯದೊಂದಿಗೆ ಪೈಪೋಟಿ ನಡೆಸಿ ರಾಜ್ಯ-ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾದರೂ ಬಂದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಗಡಿಗಳನ್ನು ಬದರಾವಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ಭಾಷಾ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ, ಪ್ರಾಂತೀಯ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ, ಒತ್ತಡದ ವ್ಯಾಮೋಹಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಗಡಿ ಬದರಾವಣೆಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡುಬಿಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ಇದೇ ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೇ ಪರಸ್ಪರ ವೈಷಮ್ಯ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ, ಪರಸ್ಪರ ಅಹಿತ ಘಟನೆಗಳು ರಾಜ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ರಾಜ್ಯಗಳ ನಡುವೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆಯಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹುತ್ತಕ್ಕೆ ಕೈಯಿಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕಾರಣ, ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುರ್ತು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆದು ನಮ್ಮಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ಸರ್ಕಾರದವರ ದೌರ್ಬಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಬೇರೆ ಏನೂ ಅಲ್ಲ. ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದ ತೆಪ್ಪಿಗೆ ಇದುವರೆಗೆ ಎರಡು-ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಖರ್ಚಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಕುಣಿಕುಣಿ ಎಂತರಾ ನಾವು ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಏನಾದರೂ ಆಗಬಹುದು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಇವರ ಕೈಯಿಂದ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದು ಕಳೆದ ಕೆಲವು ದಿನಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಈ ತುರ್ತು ಸಭೆಯು ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಪಕ್ಷಗಳ ದೊರಣಿ ಏನೇನಿದೆ, ಯಾರು ಯಾರು ಯಾವ ಯಾವ ರೀತಿ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಪ್ರೆಸ್ ರಿಪ್ರೆಜೆಂಟೇಟಿವ್‌ಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವು ಕೂಡ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದಂಥ ಸತ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಂಟಕ ಬರುತ್ತದೆ. ನನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆ ಅಚೆಮೊನ್ನೆ ನಡೆದಂಥ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ರೋಷದೋಷ ಮಾಡಿದೆ, ತನ್ನ ಸ್ವಾರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ, ತನ್ನ ಹಿತಕ್ಕಾಗಿ, ದೇಶದ ಹಿತವನ್ನೇ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣಿಗಿರುವಿಗೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರ ಏನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೊರಗಡೆ ಜನರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಆದಾಯ ತೆರೆ ತಕ್ಕಂಥ ನಿಪ್ಪಾಣಿಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ.

ನುಮಾರು ಐದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದ ಒಳ್ಳೆ ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತಿನಿಂದ ಕೂಡಿದ್ದ ಬಾನಾಪುರ, ನಿಪ್ಪಾಣಿ—ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅವರು ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿದರು? ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿ. Sri Nijalingappa ought to have come here. I ask you why he did not come here and answer all the charges levelled against him.

ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಅಪಘಾತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನೇ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲಿ, ಅವರು ಅದನ್ನು ನಮಗೆ ಬಿಡಿ, ನಮಗೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತ ನಮ್ಮನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಿಸಿ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. The people are not satisfied with what the Government has done. If you want, you can go and ask the people who are sitting there in the gallery. They will tell you what it is.

ಆದರೆ ಈ ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನೇಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಅವರು ಈ ರೀತಿಯ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದೇಶದ ಜನರಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಭಾವನೆಗಳಿರುತ್ತವೆ ಅವರು ಏನೇನು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅಲ್ಲದೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಹೊರಟಿಮ್ಮಲು ಏನೇನು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಅನ್ನುವುದನ್ನು ಪತ್ರಿಕಾ ಕರ್ತರು ನೇರವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅವರು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಅಪಘಾತಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕಾ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಪತ್ರಿಕಾಕರ್ತರೂ ಯಾರ ಯಾರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಹೇಗೆಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ದೇಶದಲ್ಲರ ತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದೇ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಂಡರೋ ಅದರ ಇಷ್ಟತ್ತರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರ ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟಕ್ಕೇನೇ ನಾವು ಮೂರು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ?

Are they not ashamed to spend Rs. 3 lakhs by calling this Assembly to make a further appeal to Government of India and to make a further appeal to the Parliament to do justice? Have we not strengthened your hands in every respect?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್.—ರಣಹೇಡಿಯ ಕೈಗೆ ಚಂದಾಯುಧವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗಾಯಿತು! Have we not strengthened your hands in every manner you liked? Did we not say that there should be no change in our boundaries? But still, we were very much interested in strengthening your hands in every manner you liked and we did so. You have failed in your duty miserably.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಅವರು ಮತ್ತೆ ಇನ್ನೂ ಎರಡು ಬಹಳ ಅಶ್ವರ್ಯವಾದಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದ ಎಲ್ಲರನ್ನವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತ ಕುಸಿದು ಆರೋಗ್ಯ ಕರೋಗ್ಯವೆದ್ದಾಗ, ಜನರ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಸ್ವಾಸ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗತಕ್ಕ ಹಾನಿಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕಿದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದು ಪೂರೈಸಿನವರ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅವರು ಅದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪೂರೈಸಿನವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದೆ. ಅದರೆ ಅವರು ಹಾಲಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. We have agreed to your resolution which had been brought before. You have failed in your duties. Does he know the responsibilities of a Home Minister? He wants to absolve of the responsibilities by bringing the matter again in the Assembly. The Police have failed to protect the life and property of the people. That shows he has no control over the Police. With such Home Minister, we have to get on! ಈಗ ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಮ್ಮನ್ನೇ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದೇನೆಂದರೆ, ತಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಸುತ್ತಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಪ್ರಪಂಚದ ನಾನಾ ಮೂಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಾಡಳಿತ ಜಾರಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳೆಲ್ಲರೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನಕ್ಕೆ ಏನು ಮ್ಯಾನ್‌ಡೇಟನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೋ ಅದನ್ನು ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಿರತರಾಗಿರತಕ್ಕ ಜನರು ಪರಿಪಾಲಿಸಲು ನಿಶ್ಚಕ್ರರಾದಾಗ ಅವರು ಆಡಳಿತವನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೇ ಬೇಡವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವು ಆರಿತುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಈ ದಿವಸ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನ ಈ ಶಾಸಕರಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೋರಿ ಅದನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೂ ಆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಇವರು ನೆರವೇರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ, ಇವರು ನಿಶ್ಚಕ್ರರಾದಾಗ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದರ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೇ ಹೇಳಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಂದು ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಒಂದು ಮಹತ್ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮಹಾ ಸಾಧನೆ ಹಾಗೂ ಮಹಾ ತ್ಯಾಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಮಂತ್ರಿನಿದರೆ ಮಾನವಕಾಯು ಉದುರದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆರಿತಿದ್ದರೆ ಅವರು ಮಹಾ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಅನೇಕ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಈ ವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯದೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಪ್ರಸಂಗ ನ್ಯಾಯವಾದದ್ದು ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಏನು ವಿಷಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ ಎಂದಿದ್ದು?

11-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಆರಿಕೆ ಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟು. ಎಲ್ಲವನ್ನವರಿಗೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ

(ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ)

ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೀರಿ, ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಏನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಅಧಿಕಾರ ವ್ಯಾಮೋಹವನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು, ಬಿಡದಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ. The question pertains to the interest of the State. If you are going to play your old game, take care that people are very alert and reject you. You must fulfil the aspirations of the people. If you do not act according to the wishes of the people, they will certainly reject you.

ನನ್ನ ಅಧಿಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು. ನಾನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ಲುವುದು :

I appeal to the Parliament to take very serious notice of a problem like this. By changing the boundaries of the State for reasons either political or any other pressure, you will be opening floodgates of dissensions, State-to-State warfare and disaffection and liquidating the interests of the Country and its unity and solidarity. Therefore, in joining my hands with the Chief Minister who has asked as a last resort for our co-operation, I have no objection. But at the same time, I will be failing in my duty if I did not warn the Hon'ble Member of Parliament that they should exercise great care to see that this States' Reorganisation Act is kept intact. No boundaries shall be changed anywhere in this Country except by mutual understanding and agreement of the two States. If you do not do that, you will be letting down the interests of the Country. I am sure we have eminent men in Parliament and they will not have any fissiparous tendencies or pressure tactics to assert themselves, from whatsoever a quarter it may be, whether it is Maharashtra or Mysore, and they will stick to the boundaries fixed under the States' Reorganisation Act, for the various States. Thank you Sir.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ (ಸಾಗರ).—ನನ್ಯಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿನ ಸಂದಿಗ್ಧವೂ ಹಾಗೂ ಗೊಂದಲಮಯವೂ ಆಗಿರುವ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನ ದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಂದಾಗ ಎಂತಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಗೊಂದಲ ಮಯವಾದ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ ಇತ್ತು, ಅದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಾನು ಹಾಗೂ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಆಗ್ರಿಹೋತ್ರಿಯವರೂ ತಮ್ಮ ಆಪ್ತರೇ ಪಡೆದು ಈ ಸಭೆಯ ಹೊರಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾಗ ಇಲ್ಲಿನ ಸಭೆಯನ್ನು ನೋಡಲು ಬಂದ ಜನರು ಒಂದು ರಾವಣಿಯಂತೆ ಹಾಡನ್ನು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದು ದು ನಮಗೆ ಕೇಳಿಬಂತು. ಅವರು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವ ಗೋವಿನ ಕಥೆಯ ಮೊದಲನೇ ಪದ್ಯವನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದರು, ಅದು ಹೇಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ :

ಧರಣಿಮಂಡಲ ಮಧ್ಯದೊಳಗೆ ಮೆರೆಯುತಿಕ ವಿಧಾನಸಭೆ ಎಂಬ ಭವನದೊಳು

ಇರುವ ಕೊಠಾವಳೆ ಎಂಬ ಗೊಲ್ಲನು.....

ಎಂದು ಹಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಜನ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದರಿಂದ ಜನ ಹೇಗೆ ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಏನು ಮಾಡಿದರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಭೆಯನ್ನಾದರೂ ಸೇರಿಸಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು! ನೀವು ಹಾಗೂ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಜನ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಮೇಲೆ ಜನರೇ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನು

ಇಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ, ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಮತ್ತು ಸರಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೋಡಿದರೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಎಂತಂತಹ ಮಜಲುಗಳನ್ನು ಕಂಡರು ಎನ್ನುವುದರಲ್ಲಾ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂರವರು ಪಂಚಶಿಲ್ಪ ಎಂದು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಮೂರನೇ ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಇತಿಹಾಸಕಾರರನ್ನು ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯವನ್ನೂ ಮೀರಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಮೀರಿ ಹೋದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಂತಹ ಒಂದು ದುರದೃಷ್ಟ ಸಂಗತಿ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇತಿಹಾಸವನ್ನು ಚರ್ಚಿತರ್ವಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗಲೆಲ್ಲಾ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಅವರ ಭಕ್ತಿ ಶ್ರದ್ಧೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದರ ಸಲುವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ಬಲ ಕೊಡಬೇಕಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಯಾರೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅವರ ಮೇಲೆ ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆ ಇದ್ದರೂ ದೇಶಕ್ಕೆ ದ್ರೋಹ ಮಾಡಿ ಜನತೆಯ ಹಿತವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡುವುದೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದೇನೂ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಆರಂಭಿಸಿದ ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದಾಗಿ ಒಂದು ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಎಡೆ ಇಲ್ಲದಂತೆ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಯಾವ ಗೊಂದಲಕ್ಕೂ ಎಡೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಇಲ್ಲವೇ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷದ ಪಶ್ಚಿಮ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದವರೇ ಆಗಲಿ, ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದಾಗ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆವೇ? ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಕ್ಷದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂತಹ ಒಂದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ.

This is a question which cuts across party affiliations.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ವಿನು ನೀವೂ ಅವರೂ ಇಬ್ಬರೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಸೇರಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

[Sri B. P. Gangadhar rose.]

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ.—ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಇಂತಹ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಮೇಲೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಇತರ ಪಕ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಒಮ್ಮತವಾದ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮೂಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು, ಮತ್ತು ಹಾಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವ ಸೂಚನೆಗಳೂ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಸಂದಿಗ್ಧ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡುವಾಗ, ಯಾವ ಪಕ್ಷವೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮತವಾದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬಳಸುವ ಅಗತ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಇಲ್ಲವೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷಗಳು ಎಂದರೆ ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ನನ್ನ ಮೈಯ್ಯಕ್ಕಿಂತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ. ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲರಲಿ, ಅದೇಕೆಂದರೆ ಇರುವ ಪಕ್ಷ ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಪಕ್ಷದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡ ಜನರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಜನತೆಯ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ, ಈ ರೀತಿ ಎಲ್ಲೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಒಂದು ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಯಾವ ರಾಜಕೀಯವನ್ನೂ ತರದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವಾಗ, ಅದು ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ನದಿ ನೀರಿನ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್)

ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಅಥವಾ ಇನ್ನಿತರ ಪ್ರಶ್ನೆಯೇ ಆಗಿರಲಿ, ಇಂತಹ ಮಹತ್ವವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವಾಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ ತರುವುದು ಅಷ್ಟು ಸರಿಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಹಾಗೂ ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರನ್ನು ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹಾಗೂ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತವನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾಡಿರುವಂತೆ ಬಹುಶಃ ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಈ ರೀತಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲೋ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಶ್ರೀ ಎ.ಪಿ. ನಾಯಕರು ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರ ಪಾರ್ಷ್ವಯವರೇ ಕೈಡಿಸ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ಏನಾದರೂ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಕೇಳದಿದ್ದರೆ ತಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ. ತೊಟ್ಟಲನ್ನೂ ತೂಗಿ, ಮಗುವನ್ನೂ ಜಿಗುಟುವ ಕೆಲಸ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕದ ಮೆರಿಟ್ ಮತ್ತು ಡಿಮೆರಿಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಕಟ್ಟು ಬಿದ್ದು ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾಯಿತು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಊರುಗಳು ಬಂದಿರಬಹುದು, ಕೆಲವು ಊರುಗಳು ಹೋಗಿರಬಹುದು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಲುಕ್ಮಾನುಗಳು ಆಗಿರಬಹುದು. ಅದು ಹೇಗೇ ಇರಲಿ, ಅನೇಕ ಪಾರ್ಷ್ವಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕೊನೆಗೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಇದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವೆಂದು ಕೈಗೊಂಡೆವು. ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನನ್ನು ನೇಮಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದು ಕೊಟ್ಟ ತೀರ್ಮಾನ ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ - ಈ ಮೂರು ಸರ್ಕಾರಗಳೂ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಪುರಾವೆ ಇದೆ, ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎ. ಪಿ. ನಾಯಕರವರು ಬೊಂಬಾಯಿಯಲ್ಲಿ 1967ನೇ ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ 14ರಲ್ಲಿ ಸುದ್ದಿಗಾರರರೊಡನೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರು—

“ಮಹಾಜನ್ ಆಯೋಗದ ಶಿಪಾರಸುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎನ್ನುವ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಹೇಳಿಕೆಯು ಹೊಸದೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯು ಬಂದಾಗ ತಲೆತರಾಂತರವಾಗಿ ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಯ್ದು ಬದಲಿಗೆ ಶಿಪಾರಸುಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಲು ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಒಪ್ಪಿದರು. ಘಟನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಇಂತಹ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ನೆನಪು ಅಂತಿಮ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೆಂಬ ಸರಳ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿಯಷ್ಟೆ ಆಯೋಗದ ನೇಮಕದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಅಧಿಕೃತವಾಗಿ ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಪ್ರತಿಗಳು ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ನಮಗೆ ತಲುಪಿಲ್ಲ. ಆದೇನೇ ಇರಲಿ, ಶಿಪಾರಸುಗಳು ಏನಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳು ನಮಗೆ ಬಂಧನಕಾರಿಯಾಗುವುವು.”

ಇದು ಹೇಳಿದ ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತೆ ನಾಲ್ಕು ದಿನದಲ್ಲೇ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಈವೊತ್ತು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾಳೆ ಬದಲಾಯಿಸ ತಕ್ಕಂಥ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನು ಈವೊತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಪಾಟೀಲರ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಮಹಾನಾಯಕರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಈವೊತ್ತು ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅವರನ್ನು ಜನ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಶಿಲ್ಪಿ ಎಂದಾದರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಪುನಃ ಶ್ರೀ ಎ. ಪಿ. ನಾಯಕರು ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೇ ಬದಲಾಯಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ನಾಯಕರು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರನ್ನು ದೇಶದೊಳಗಿರುವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಾವು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾವು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವಾಗ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಕಲ್ಪನೆ ಇರುತ್ತದೆ.

Sri D. DEVARAJ URS —I am glad the hon. Member has made that statement. ತಾವು ಏನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಅದು ಮಾನ್ಯತೆ ಪಡೆಯಲು ಯೋಗ್ಯವಾದುದು. ಆದರೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಜನರಲ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಇದಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೀಯಾಳಿಸಿದರಲ್ಲ, ಅದು ಸರಿಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನನಗೆ ತೋಚುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ತಕ್ಷಣ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟು ಬರಲಿ ಎಂದು ಷೋಷ ಜನ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೂ ಕೂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಏಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ನಾಯಕರನ್ನು ನೀವು ದೋಷಿ ಎಂದು ಕರೆದು ಹೀಯಾಳಿಸುವುದು ನ್ಯಾಯವೇ ? ಈ ಪೊತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರ ಮುತ್ತದ್ದಿಂತ ಮತ್ತೆ ಯೋಗ್ಯತೆ ಅವಶ್ಯವಾಗಿರುವಾಗ, ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಈ ಸಂದಿಗ್ಧ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ಏಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು, ಸುಮ್ಮನೆ ವ್ಯಕ್ತಿದೋಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಜನ ನೋಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಗೆ ಘಟಕಿಯಿಂದ ಮನವಿ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ, ಅವರನ್ನು ಬಿಡುವುದಕ್ಕಾಗಲಿ ಈ ಒಂದು ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಾನು ದೋಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ? ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಈ ಪೊತ್ತಿನವರಗೂ ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು, ಎಂದೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದಂಥ ಒಂದು ಫೋಸಿಜರನ್ನು ಅಡಾಪ್ ಮಾಡಿ ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಿದರು ? ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆ ಉದ್ದೇಶ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟ ವಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶ ನಮಗಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಅವರು ಏತಕ್ಕೆ ಇದನ್ನು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು ? ಇದನ್ನು ಇಡದೆ ಇರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೂ ಪಾದ್ಯೂರಿಂದಿದ್ದರೆ ಹಾಗೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೆಂಬಲ ಇದೆ, ಅದರ ಕೊರತೆ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂತಲೇ ಭಾವಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರು ? ಇದನ್ನು ಬಿರೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀ ಜಗಜೀವನರಾರವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಾರಿ ಮಾತನಾಡಿದಾಗ Times have changed. Do you want me to lose the Government on account of this ? ಎಂದು ಕೇಳಿದರು I said we are not for doing that. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಹಾರಮ್ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಏತಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತೀರಿ ? ಇದರ ಸುದ್ದಿಗೇ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು I wish we could postpone ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪೊತ್ತು ಬಿರೆ ಮೂಲಕ ತಂದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಈ ಆಕ್ರೋಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ರಂಗಾನಾಥ್.—ಈಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಬ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿವ್ ಮೋಷನ್ನನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಒಂದು ಸಬ್‌ಸ್ಟಾಂಟಿವ್ ಮೋಷನ್‌ನಲ್ಲಿ :

“Earnestly requests Parliament to secure implementation of the recommendations contained in the said Report in view of the fact that an eminent jurist and illustrious Chief Justice of the highest Court of our land has reached his conclusions after taking all the facts into consideration.”

ಎಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರುವಾಗ ಯುನಾನಿಮಸ್ ಆಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಾಗ ಅವರ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಬಿಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಾಡುವುದು ಉಚಿತವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಹೆಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಈ ಪೊತ್ತು ನಾನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಏನು ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ಯರ್ಥಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು. ಈ ಪೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಇದ್ದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೊನೆ ಪಕ್ಷ ನೇತೃತ್ವಕವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್)

ಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು ? ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅವಿಶ್ವಾಸ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ಗೆ ಯಾವ ಲೇಡ್ ಕೂಡ ಕೊಡದೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಎಂ. ಇ. ಎಸ್. ನವರೂ ಕೂಡ ಸಂತೋಷ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಹಿತವನ್ನು ಬದಿಗೊತ್ತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಹಿತವನ್ನು ಬಯಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದರಿಂದ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ದೂಷಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಪೂತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ನಮ್ಮ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪೂರ್ವಗ್ರಹದ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದವರು ಈ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸದೆ ಕೊನೆಗೆ ನೇತೃತ್ವಕ ವಾಗಿ ಮಾಡಿದರಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ವಿಷಾದವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ನಾನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇನ್ನು ಈ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ನನ್ನ ವಿರೋಧ ಇಲ್ಲ, ಆದರೆ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೆಂದೆಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯದ ಕರಡನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒದಿ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ಇದಲ, ಬರೀ ಕರಡನ್ನು ಒದುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಅನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ಔಚಿತ್ಯವೇನೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಡುವುದಾದರೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನಿರ್ಣಯ ಇಡಬೇಕಾದರೆ ಪುನಃ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರಾಜೀನಾಮೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಿದೆ. ಬಹಳ ಏತರ್ಕವಾದ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ಅತ್ಯಂತ ತೀವ್ರ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿ ಆದ್ಯಂತಿಕ ಕ್ರಮವಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. It is an ultimate act of protest. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಒಂದು ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಇದು ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಎಲ್ಲಾ ಮುಗಿಯಿತು ಅಂತ ಅಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲೆ ಇಟ್ಟ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಆಗಿ ಹೋಗಲಿಲ್ಲ, ನಾಳೆ ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ನು ಬಿಲ್ಲು ತರಬಾರದು ಅಂತ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಬಿಲ್ಲು ತಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಇದೆ. ಅವರು ಏನು ತರುತ್ತಾರೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯಾಸ ಇರುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರು ಅದಕ್ಕೆ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ಯಾವಾಗಲೂ ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಕ್ಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಅವಕಾಶ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇದನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ, ಹೀಗೆ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿದೆ, ಜನರು ಇದನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗಲಾದರೂ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀನಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಗಳ ನಿಯೋಗವನ್ನು ಕಳುಹಿಸೋಣ, ಕಳುಹಿಸಿ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು ಈಗಲಾದರೂ ಅಂತಹ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ತರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಆಗಲೂ ಆಗದಿದ್ದರೆ ಈ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಮ್ಮ ಆದ್ಯಂತಿಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದು ಯೋಗ್ಯ. ಇಷ್ಟೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಉಳಿದಿರುವುದು ಅದು ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಇತರ ನಿಯೋಗಗಳು ಹೋಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಆಯಿತಲ್ಲ !

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ಇಂದಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಗ ಇರಲಿಲ್ಲ, ರಾಜೀನಾಮೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಈ ಸಭೆಯ ಅವಧಿ 5 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಪರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈಗ ಇರುವುದೆಲ್ಲಾ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾವು

ಸರ್ವ ತ್ಯಾಗಕ್ಕೂ ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದು ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಿ ಆಗಲೂ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಅದ್ಯಂತಿಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯಾಗಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಡೀ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿತಸಾಧನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ಎಣಿಸದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆ ಮಾಡಿ ಜನರ ವಿಶ್ವಾಸಕ್ಕೆ ಪಾತ್ರರಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

12 Noon.

† Sri D. B. KALMANKAR (Aland).—Mr. Speaker Sir, to-day, I agree with the Hon. Chief Minister that we are passing through the gravest situation in the history of Karnataka. But I have to submit that the appointment of the Mahajan Commission had been agreed to by the then Chief Minister Sri Nijalingappa; probably then, a great blunder was committed. But having agreed to and a Report having come, it was the solemn responsibility of Sri Nijalingappa to have seen, specially when he was at the height of his glory, when at the Centre and in the concerned States of Maharashtra and Mysore the unsplit Congress was in power and when it was possible to have the Commission's recommendations implemented, he could have got it implemented. He could have shown the urgency of the matter and the problem could have been solved once and for all. But it is a misfortune that political considerations prevailed with the then Chief Minister and he did not insist for the implementation of the Mahajan Commissions Report; and as a result, to-day we are facing this situation.

I do not understand why the Maharashtra Government and the Central Government do not agree for the implementation of the Mahajan Commission Report. As pointed out by my friend, my predecessor, Sri V. P. Naik stated on 14th September that whatever may be the Commission's recommendations, they were binding on both the parties. Similarly, the Maharashtrians also expressed their satisfaction on the appointment of the Mahajan Commission. Sri Y. B. Chavan, while expressing his opinion in the Congress Working Committee, had stated then that both the parties shall have to accept the recommendations of the Commission. There are many similar statements before us, wherefrom it is clear that the Maharashtra Government also had agreed for the implementation of the recommendations of the Commission. Both the State Governments and the leaders had stated that it was a good thing that there should be an end to the whole border dispute finally and hence both of them had agreed that the Mahajan Commissions' Report should be implemented; it should have been implemented accordingly. But soon after the release of Mahajan Report, the Maharashtrians have resiled from that position and are agitating.

The problem that is facing this House is: what we could do in order to see that the Resolution passed by this House is honoured. Merely passing this Resolution that is before the House, as suggested by the Leader of the House, or reiterating the resolution that was

(SRI D. B. KALMANKAR)

passed some months ago, is not sufficient. If we want that we must rise ourselves to the fullest extent and if we want that moral pressure should be brought on the Central Government for introducing a suitable Bill before the Parliament in the light of the Mahajan Commissions recommendations, we will have to take some extraordinary measure specially in view of the fact that in view of the extraordinary situation, this extraordinary emergent Session has been called. We say that if the Prime Minister has placed the Mahajan Report before the Parliament, it is due to the pressure tactics of Maharashtra. Similarly, if we want that the Mahajan Commission Report should be implemented in toto, we will have to exert more pressure on the Central Government by taking concerted measures and efforts, doing something exemplary. If we want that something concrete should be done in this extraordinary circumstance and if that thing is not done, I am afraid we may not be able to convince the Central Government as also the hon. members of Parliament regarding the seriousness of the problem and the justness of our cause and we will be failing in our duty.

That is why, I had sent a substantive motion that not only the Council of Ministers of this State but also all the members of this House should resign *en masse* and that we must also request the hon. members of Parliament and the Central Ministers from Mysore to resign in case the Central Government fails to bring a suitable measure in the form of a Bill before the Parliament in the next Session. So, it is in that spirit we have to take action. Merely passing a similar resolution, as was passed in the past, is not at all going to satisfy our cause. We have to go a step further. We have to bring more pressure on the Central Government. We have to create a deadlock. It is only then that we will be asserting ourselves and we will be serving the genuine cause of the Kannadigas.

I do not understand when our members from the Treasury Benches say that this is not going to help. If it were so, we are not at all following the methods of Mahatma Gandhi. When Mahatma Gandhi could bring independence to this Country by following the path of non-violence, I cannot understand why those who claim to be the followers of Mahatma Gandhi, should hesitate to resort to the same path which he had followed for getting freedom to this Country. If we move one step in that direction, I think it is going to create a lot of good feeling not only in the Central Government but also in the minds of the hon. members of Parliament. So, what is required at this critical hour is, supreme sacrifice on the part of the members of this House. We have been humbled when our Resolution is not at all taken into consideration by the Central Government. We have to assert that our voice is one and we are prepared to make supreme sacrifices in the cause of 2½ crores of Kannadigas. To prove that, the only recourse that we have to take to is, to resign *en masse*. Then you will see what tremendous effect it will have on the Central Government and on the minds of Parliament members.

That action requires faith. But those who are sitting on the Treasury Benches as the followers of Mahatma Gandhi, have lost faith in the path followed by that illustrious Father of the Nation. They have no confidence. They are afraid that if they resign en masse, probably they may not come and sit on the seats which they are occupying now much against the wishes of the people in general and against the wishes of the 2½ crores of Kannadigas in particular. That is probably the factor that they are afraid of for taking such a bold step. Unless we take such a bold step we are not going to deliver the goods. For that, my request to the Hon. Chief Minister is that he must concede the points raised by me.

Sri K. H. Srinivasa, who spoke now, was saying that the matter was before the Parliament and that the Leader of the House, the Leader of the Opposition and the members must go in delegation to Delhi and try all possible means; and then ultimately we may take the decision. In that case, I think the calling of this emergent session was redundant. This Session was unnecessary if it were convened merely to reiterate our earlier stand, to say some good words just to cajole the members of Parliament. Even without summoning this Session of the Assembly, probably it could have been done. It shows that the Treasury Bench is not serious about this border problem and that it is for whiling away time; in fact, that is what they want to do. For that, they want our help. They are not at all seized with the gravity of the problem. The only way that is open to us to impress upon the Central Government and upon the good sense of the hon. Members of Parliament is to tender our resignations; that is the only way to bring moral pressure on the Central Government and the members of Parliament. Then they will understand that our case is genuine. Merely passing some resolution and appealing to the members of Parliament, is not sufficient. They want some action. Our threats must be followed immediately by some concrete action. If that is not done, the purpose of summoning this emergency session is not fulfilled. We are prepared for any amount of sacrifice at this juncture. But this faltering Government is hesitating to take a bold decision and give a lead. It only says that it has done its best in persuading the members of Parliament and the Central Government to accept the Mahajan Report in toto. We have been saying all along we are second to none in giving support to the Government provided they give a proper lead at this critical hour and provided they show earnestness and seriousness in tackling this problem. But we see the same halting and vacillating attitude from the Treasury Benches. They want to save their skin. I appeal to them to be prepared to make supreme sacrifices so that they may project a better image before the masses. If this Government is sincere it must not fail to come up to people's expectations at this critical hour; it must respond adequately to the substitute motion that I have sent.

I once again request the Treasury Benches to adopt the substitute motion I have sent and help in coming to a unanimous decision. If

(SRI D. B. KALMANKAR)

the substitute motion I have sent is adopted, it will help to exert a wholesome influence on the Central Government and members of Parliament. With these words I conclude and thank the Chair for the opportunity given to me to speak.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ (ಹುಣಸೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಪಘಾತವುಂಟಾಗಿದೆ, ದೊಡ್ಡ ಕಷ್ಟ ಬಂದಿದೆ, ಈ ಕಷ್ಟವನ್ನೆದುರಿರುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕರೆದಮೇರೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಕರೆದ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಕೂಡ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಈಳೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕೂಡ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತೆ ಶ್ರೀವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ, ಕಳಕಳಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದಾಗ ದೇಶಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಒಂದು ಮಹಾಘಾತವಾಗಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡೇ ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟೇ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅವರ ವರ್ತನೆ ನೋಡಿದರೆ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಏನು ಅಂಥ ಅಪಘಾತವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಆ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲವೇನೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಅವರ ವರ್ತನೆಯಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ; ಎಲ್ಲ ಬೆಂಚುಗಳೂ, ಕುರ್ಚಿಗಳೂ ಖಾಲಿ ಇವೆ. ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರ, ಇಂಥ ಒಂದು ಅಪಘಾತ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒದಗಿದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಒದಗಿದೆ, ಎಂದು ಹೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ರೀತಿನೀತಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಜನರು ಎಣ್ಣಿಸಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಿದೆ ಎಂದು, ಎಷ್ಟೊಂದು ತೀವ್ರತೆಯಿಂದ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯಾದರೂ ಏನು ಎಂದು ನಮ್ಮನ್ನು ನೋಡಿ ಜನ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಾರು? ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮನವರಿಕೆಯಾಗಬಾರದೇ? ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲವಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಯಗಳಿದ್ದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಈಗಲಾದರೂ ಅವರು ಸಭೆಗೆ ದಯಮಾಡಲಿ ಎಂದು. ಅವರು ಬರಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಏನೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ. ನಾನು ಕಡ್ಡಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅಧಿಕಾರ ಚರಾಯಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಥ ಮಹತ್ವದ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಿರಬೇಕಾದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆ ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದು ಎಲ್ಲ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರೂ ಹೇಳುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕು. ನಾನು ಒಬ್ಬ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಇದುವರೆಗೂ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ವಿಷಾದಕರ ಎಂದು ವಿಧಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಸಭೆ ಆಖ್ಯರಾಗುವವರೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಗತ್ಯ ಗಮನವನ್ನು ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಇಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕಾದ್ದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ನಿರ್ಣಯ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರ ಭಾಷಣ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಮಾತನಾಡಿದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದೂ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ಧಯ್ಯನವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹಳೇ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೇ, ಅನುಭವಿಗಳೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಸಾಕಷ್ಟು ವಿಷಯಗಳ ಪರಿಚಯ ಅವರಿಗಿದೆ. ಅವರೇ ರೀತಿ ಶ್ರೀಯುತ ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಆ ಪಕ್ಷದ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವರಿಬ್ಬರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಅವರು ಹೇಳಿದಂಥ ಧಾಟಿ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದುದು ಎಂದು ಅನ್ನಿಸಿತು, ಒಂದು ವಿಚಾರ ಏನು ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಮುಖ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದಂತೆ, ಆ ಪಕ್ಷದ ಮುಖಂಡರು ಮತ್ತು ಸಭಾ ನಾಯಕರು ಆಗಿರತಕ್ಕ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಮೇಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ಅವರನ್ನು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಕೇಳಲಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ? ಆ ರೀತಿಯಾದ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಮಾತನಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರಲ್ಲ, ಆ ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ನಾವು ಓದಿ ನೋಡಿದ್ದೇವೆ.

ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದ ಮೇಲಂತೂ ನನಗೆ ಏನನ್ನಿಸುತ್ತದೆಂದರೆ, ಅವರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ, ಅವರು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಿದಂಥ ಕಾರಣಗಳು, ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬರೆದಿರತಕ್ಕ, ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ವಿಧಾನ, ಒಂದಕ್ಕೊಂದಕ್ಕೆ ತುಂಬ ಅನಮಂಜನವೇ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಮತ್ತು ನನಗಾದರೂ ಏನು ಅನ್ನಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದರೆ ಮನೀಷಿ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದ ಹಾಗೆ ಆಗಿದೆಯೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದಿದೆ, ನಾವು ನೋಡಿ ನಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೆ ಇಲ್ಲ; ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡೋಣ ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶವೇ ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕದ್ದು. ಮಹಾಭಾರತದ ಒಂದು ಕಥೆ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪಾಂಡವರಿಗೂ ಕೌರವರಿಗೂ ಎಷ್ಟೇ ಜಗಳವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪಾಂಡವರು ಕಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೌರವರು ತಮ್ಮ ಸೇನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂದರೆ ಯಕ್ಷರು ಕೌರವರನ್ನೆಲ್ಲ ಸೆರೆ ಹಿಡಿದುಕೊಂಡು ಹೋಗತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕೌರವರ ಕಡೆಯವರು ಬಂದು ಧರ್ಮರಾಯನಲ್ಲ ಕೇಳಿಕೊಂಡಾಗ ಧರ್ಮರಾಯನು ತನ್ನ ತಮ್ಮಂದಿರನ್ನು ಕರೆದು ಅವರು ಕಷ್ಟದಲ್ಲರುವಾಗ ನಾವು ಅವರನ್ನು ನೋಡಿ ನಗುವುದಲ್ಲ, ಅವರನ್ನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ನಮ್ಮ ಧರ್ಮ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕೌರವರನ್ನು ಸೆರೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದರು.

ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಸ್ವಾಮಿ. ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ತಮಗಿಲ್ಲ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ಹೊತ್ತು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದದ್ದಲ್ಲ. 1956ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದಲೂ, ಸಂಸ್ಥಾನಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಯಾದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಉದ್ಭವಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಈ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಿಂತಿದೆ. ನನ್ನ ಮೈಯತ್ತಿಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಇದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ನೋಡುವಂಥ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲವೋ ಏನೋ ಎನ್ನುವ ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದ ಒಂದು ಮಾತು ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಅವರು ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಕೂಡಲೇ ನನ್ನದು ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಎಂದು ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಬಹಿರಂಗ ವಾಗಿ ಸಾರುತ್ತಿದ್ದವರೆಂದರೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಆ ಕಾರಣದಿಂದಲೇ ಬಹುಶಃ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಅವರನ್ನು ಮಹಾತ್ಮ ಎಂದು ಪೂಜ್ಯತೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆವು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಕಷ್ಟವೇನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಲಿ ನಾವು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದರೆ—ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ—ತಪ್ಪನ್ನು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಧೈರ್ಯ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದು, ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹಾಕ ತಕ್ಕದ್ದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಗುಣವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ದೇಶಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳು ಈ ಹೊತ್ತು ಉಂಟಾಗುತ್ತಿವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅವರ ಪ್ರಯತ್ನವೆಲ್ಲ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಆಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ಆಪರಾಧದಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ಅನಾಹುತ ವಾಗಿದೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದನದ ಮುಂದೆ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದು ಬಹಳ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ, ಆಪರಾಧ ವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರು. ಅದನ್ನು ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕಾರಣಗಳು ಸರಿಯೇ ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಇಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಚಾರ. ಅದರ ಅವರ ರಸೂಫನೇ ನೋಡಿದಾಗ, ಅವರು ಹೇಳುವಂಥ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಎಂಬುವು ದಾಗಿದ್ದರೆ, ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕಾರಣ ಎತ್ತು ಎನ್ನುವುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಠರಾವಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ರೀತಿ ತೀಯುವುದಾದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಿ ದ್ದಾರೆ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಠರಾವು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಠರಾವಿನಲ್ಲಿಯೇ ಅವರು ಮಹಾಪರಾಧ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆಂದ ಮೇಲೆ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ನಿಜವಿರಬಹುದು, ಎರಡೂ ನುಳ್ಳು, ಇರಾರಾದ್ದು. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಠರಾವು ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಿಯೇ, ತಪ್ಪೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹಿನ್ನೆರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದು ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಕು.

ಈಗ ಮೊನ್ನೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ನಡೆದಾಗ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಯಾಕೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಡಬೇಕಾ ಗಿತ್ತು ಎಂದು ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆಯ ಬೇಕಾದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಈ ಪಾರ್ಲಿ ಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬರೆ ಅಥವಾ ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಸರಕಾರದವರು ಅವರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಹೋಗಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳಿ ಅವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ತಾರೀಖು 10 ಅಥವಾ 11ರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಏನು ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕು. ಅವರೇ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಏನು ಸಲಹೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ, ಸಾಧ್ಯವಿದ್ದರೆ ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಪುನಃ ಸೇರಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಇಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದಾಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಅದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಈಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ ಅಂತ ಹೇಳಿದರು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಓದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರೀ ಆಕ್ಷನ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಡಿಸೆಂಬರ್ 14ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಇಂಡಿಯನ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ರೆಸ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಹೇಳಿದ ವಿಚಾರ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಸ್ವಲ್ಪ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ. ಯಾಕೆ ಕಾನ್‌ಟ್ರಿವರ್ಸ್ ?

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಡೆಕ್ಕನ್ ಹೆರಾಲ್ಡ್ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ರೀ ಆಕ್ಷನ್ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕೂಡ ನಾನು ಓದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳು ಬಂದಾಗ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ, ಅದು ಏನೋ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಗೊತ್ತು. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಂಬಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದನ್ನು ನಂಬಬೇಕು ? ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಯಾವ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಂಬಬೇಕು ? ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಭೆಯ ಹೊರಗಡೆ ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ? ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳತಕ್ಕದ್ದು ರೆಕಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೂ ಬೀಳುತ್ತದೆ, ಎದುರಿಗೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಹೊರಗಡೆ ಹೇಳುವುದು ಪತ್ರಿಕೆಗಳ ಮುಖೇನ ಬರುತ್ತದೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳು ಪ್ರಜಾ ತಂತ್ರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಗ. ಅವರು ಏನೋ ಬರೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಳಿರುವುದು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸಾಬೀತು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅದು ಸಳ್ಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುತ್ತದೋ, ಅದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಭ್ಯಂತರವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ತಪ್ಪು ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ಆಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವುದಾದರೆ ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಈ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ದೊಡ್ಡ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಒಂದು ಪರದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ದೇಶಕ್ಕೆ ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ನೀವು ಮುಂದುವರಿಸುವುದೇ ಆಗಿದ್ದರೆ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಮೂರು ಜನ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಯಾಕೆ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ ? ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಹಿಂದೆ ಕೇರಳದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮೂರು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬದಲು ಇಬ್ಬರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಷ್ಟು ಸಾರಿ ಸೇರಿದರಲ್ಲ ? ಹಿಂದೆ ನೀವು ಸೇರಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂತು. ನಿಮಗೂ ಅವರಿಗೂ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದಿಗೂ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಾಗಿತ್ತು. ನಿಮಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಜನ ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೀವು. ನೀವು ಕೂಡ ಹೋಗಿದ್ದೀರಿ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನೂ ಇನ್ ಟೀಚಿಂಗ್ ಕೂಡಬೇಕು, ಬರ್ ತರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೂ ಕೊನೆ ಘಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಮೈಸೂರಿನ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರ ಅಂತರಂಗ

ಏನು ? ಉದ್ದೇಶ ಏನು ? ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ ಸಭೆಯ ನಾಯಕರು. ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸುವುದು ಸುಲಭ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ.—ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ ಆ ಭೇಟಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಟರ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಹೋಟಲಿನಲ್ಲಿ ರಾತ್ರಿ ಅದಮೇರೆ ಕ್ಯಾಬರೆ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನೀವು ಹೇಳಿದರೆ ನಂಬಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋದಮೇರೆ ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಗೆ ಹೋಗುವುದು ಕ್ಯಾಬರೆ ಡ್ಯಾನ್ಸ್ ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಭೇಟಿ ಮಾಡುವುದು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮೊದಲನೇ ಪ್ರಶ್ನೆ ತಾವು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಮೇರೆ ಮನೂದೆಯನ್ನು ತಯಾರಿ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಯಾಕೆ ಇಡಲಿಲ್ಲ ? ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಉಭಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿದ್ದಾಗ ಫರ್ಲಿಂಗ್ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಫೈನಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಮೈಸೂರಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದರು. ಆ ದಿನವೇ ಈ ಸಮಕ್ಕೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಫೈನಲ್ ಡಿಸಿಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಉಭಯ ರಾಜ್ಯಗಳ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಕರೆದರು. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಹೈ ಕಮಾಂಡ್ ಬ್ರೀಫ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೂ ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಪುನಃ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹೆಗಡೆಯವರು ಬಂದರು. ಮೊದಲನೆಯ ದಿವಸ ನಾನು ಅವರನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆ ದಿನ ಬಿಹಾರ ಸರಕಾರದ ರಚನೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು. ಎರಡನೆಯ ದಿವಸ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ನೋಡಿದೆವು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಯವರನ್ನೂ ನೋಡಿದೆವು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಾಯಕರು ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋದರು. ಇಬ್ಬರನ್ನೂ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಾಗ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವ ಹಾಗೆ ಕುರುಬಂತು. ಬೆಳಗಾಂ ಯಾತಕ್ಕೆ ಅರ್ಧ ರಾಜ್ಯವನ್ನೇ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ, ಅವರಿಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ನಿಮಗೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮೀಟಿಂಗ್‌ಗೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಅನಾರೋಗ್ಯವಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಡಿ. ಸಿದ್ದಯ್ಯ.—ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಕಂಡವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಾತಃಕಾಲ ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಸಾಯಂಕಾಲ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ? ಅದಕ್ಕೆ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಪ್ರಿಮ್‌ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದವರು ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಬಂದಿಲ್ಲ, ಇನ್ನೊಂದು ದಿವಸ ಮೀಟಿಂಗ್ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ರಾತ್ರಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೊರಟು ಹೋದರು. ಈಗ ತಾವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇರಿದ್ದರು ಎಂದು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಆ ದಿವಸವೇ ಮಹಾ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿತ್ತು ಒಂದನೆಯದು. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಎರಡೂ ರಾಜ್ಯಗಳು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ತೊಂದರೆ ಆಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಎರಡನೆಯದು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ನಾನು ಎರಡನೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಮೊದಲು ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಏನು ತೊಂದರೆ ಇತ್ತು ಎಂದು ನಾನು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು, ನಮ್ಮ ಶ್ರೀಮಾನ್‌ರವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಎರಡನ್ನೂ ಕೇಳಿರುವವರು ನನ್ನಿಂದ ಪುನಃ ಯಾಕೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಇಲ್ಲ ಮೈನಾರಿಟಿ ಗವರ್ನಮೆಂಟ್ ಇದೆ, ಅದುದರಿಂದ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸಮಯೋಚಿತವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೇ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿರುವ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ಅವರು ಹೇಳಿದ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಮಾತನ್ನು ನಾನು ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಏನೋ ಕಾಣದಿದ ತಮ್ಮ ಮೇಲಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರಬಹುದು ಎಂದು ಊಹೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ತಾವು ಹೇಳಿದ ಮಾತನ್ನೂ ನಂಬುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಪ್ರಧಾನಿಗಳು ಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ದಿವಸ ನಡೆದಂತಹ ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಯಾರು ಇದ್ದರು ? ಅದೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಎದುರಿಗೆ ನಾವೆಲ್ಲಾ 1967 ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆಮೂತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆದು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ್ದೆವು. 1967ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಿದ್ದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಧೇವರೇ ಒಂದು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಬೇಕು ಅಂತು. ಆಗ ಅವರೇ 4-5 ತಿಂಗಳ ಕಾಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಉಳಿದರು, ಮತ್ತು ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ ಬಂದರು. ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾಗ ಯಾಕೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತೆದು ನಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಉಭಯತರೂ ಒಪ್ಪು ವಂತಹ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಅವರು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರಕಾರದ ಮುಖಂಡರೂ ಆಗಿದ್ದರು, ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರದ ಮುಖಂಡರೂ ಅವರೇ ಆಗಿದ್ದರು. 1965ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದಂತಹ ಎ.ಐ.ಸಿ.ಸಿ. ಆದಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ ನಡೆದಾಗ ಈ ಒಂದು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ಅಪಾಯಿಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪಿದಂತಹವರು ಈ ದೇಶದ ಅಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಂತಹವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು.

12-30 P.M.

ಅದನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಮೇರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಏನು ಅನಾಹುತ ಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಹಿಂಸಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ರೈಲುಗಳನ್ನು ಸುಟ್ಟರು, ದಾಳಿ ಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಗುಂಡಿನೇಟಿಂಗ್ ಒಬ್ಬ ಸತ್ತ, ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರವಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿರ್ವಹಾ ಅನ್ಯಾಯ. ಅದನ್ನು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಎಷ್ಟು ಹೀನಾಯ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಪುನಃ 1967ರಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮಾಡಿದ್ದು ಸರಿಯೆಂದು ಕೊಟ್ಟೇವೇ ಏನೋ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವು ನಾವು ಈಗ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾನೂ ಸಹ 1967ರಲ್ಲಿ ಆ ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿದ್ದೆವೇನೇ. ನಾನು ಅದನ್ನೇ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಮುನುಕು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೆ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ದೇಶ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದರಿಂದ ನಾವು ಇದ್ದುದು ಇದ್ದುಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯೋಣ. ಈ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬೇರೆ. ಅಂತಹ ದೊಡ್ಡ ತ್ಯಾಗಮಾಡುವುದು ಇರಲಿ, ನಾವು ನೇರವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಇದೆ. ಅದನ್ನು ಮರೆಮಾಚದೆ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತರೆ ಸಾಕು. ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಭೂತರಾದರು. ಆಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರೂ ಇದ್ದರು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಆಗ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿದ್ದರು. ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಿದರು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು. ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಡಿ, ಅದನ್ನು ಮಾಡಕೂಡದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಕೊಂಡೆವು. ಆದರೂ ಅವರು ರಾತ್ರಿ ನಡೆದಂಥ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಅವರೇ ಮತ್ತೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದರು. ಈ ಎರಡು ಅಧಿಕಾರ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿವಾಗ, ಕಾರ್ಯಕಾರಿ ಸಮಿತಿ ಸಭೆ ಕರೆದಾಗ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಬಿಲ್ಲನ್ನು ಮಾಡಿ ತರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆ ತರಲಿಲ್ಲ ? ಈ ಒಳಿತಿನ್ನು ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರೇ, ತಮ್ಮ ದಿನವೆನಿಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೇ ಆಗಲಿ, ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಅಂದರೆ ಅದು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಆ ರೀತಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟವೂ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾಗ ಏನೋ ಹೇಳುವುದು, ಹೊರಗಡೆ ಏನೋ ಹೇಳುವುದು, ಇದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಮೊನ್ನೆ ಚುನಾವಣೆ

ಗಳಲ್ಲ ನೋಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆ ಒಗಟು ನಿಮಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಇದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವಿಠಲೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರಲ್ಲೂ ಇದೆಯೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳು. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಅದು ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಭಾಗ ದೋಷ ಇದೆ, ನಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಇದೆ. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿರಬೇಕು ಅಥವಾ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿರಬೇಕು ನಾವು ಇದ್ದುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಈಗ ಆ ದೋಷವನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ಅಂಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾದ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ಸರ್ಕಾರ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಪಹರಣ ಮಾಡಿದೆಯೆಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರಿ. ಇದು ನಿಮಗೆ ನ್ಯಾಯವೇ! ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಮರುಳು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದು ಬೇಡ. ತಾವು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿರುವಂಥ ಉದ್ದೇಶ ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸೋಣವೆಂಬ ಉದ್ದೇಶ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದೇನೂ ಸಫಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆ ಉದ್ದೇಶವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯದಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿದೆ, ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಒಂದು. ಈಗ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತಮ್ಮ ಮುಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸ್ಪೀಕಿಟರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪುನಃ ಪುನಃ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮಂಜಸವಲ್ಲದ ಮಾತನ್ನು ಏಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಿತ್ತುಬಿಡಲು ಎಂದು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಫೋಲಿಸವನ್ನು ನಡೆಸುವಂಥ ಅಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲವೇ ಸಿದ್ಧಿಯವರೇ! ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿರುವವರು ಕೇವಲ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನೀವು ನಿಜವಾಗಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹುಭಾಗದ ಜವಾಬ್ದಾರರು, ನೀವು ಮೊದಲು ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮ ಸ್ಪೀಕಿಟರು, ನೀವು ಈ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗಡೆ ಬಿನ್ನಿ, ನೀವು ಅಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ರಾಯಬಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನೀವು ನಿಮ್ಮ ನಡವಳಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಣರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಮಹಾ ಅಪರಾಧ ಮಾಡಿಂತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜ ಅಂದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದರ ಬಹು ಪಾಲು ನೀವು ಹೊತ್ತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ನಿಮಗೆ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೀವು ಈ ಭೂತವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ, ಅದರ ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಗುರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಅಥವಾ ಇತರ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಗುರಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಅದು ನಿಮ್ಮನ್ನೇ ಹಿಡಿಯುವುದು. ನಾನು ಇವತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಯಾವ ಮುಮತೆಯನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ನೀವು ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ, ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನುಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿಯಿರಿ. ತಮ್ಮ ಅಪರಾಧವನ್ನು ಮುಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಭೂತವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹಿಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ, ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಲಾರದು. ಈಗ ನಡೆದಿರತಕ್ಕ ವಿಧಿಮಾನವಾದರೂ ಏನು; ಮಾನ್ಯ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸರವರು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಕೆಲವು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಮತ್ತು ಗುಣಯುಕ್ತವಾದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು; ಅವರೇ ರೀತಿ ಈ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿ, ಪಂಗಡಕ್ಕೆ ಸೇರಿವೆವೆಂದು ಕೂಡ ಹೇಳಿದರು. ಅವರು ಮೊದಲನೆಯ ದಾಗಿ, ಜನರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೆ, ಈ ಕಲ್ಪನೆ ಸಂಯುಕ್ತವೆಂದು ತಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮದು, ನಮ್ಮದು, ಎಲ್ಲರದ್ದೂ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರದ್ದು ಹೆಚ್ಚಾದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ. ಒಂದು 15 ದಿನಗಳ ಅಥವಾ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಈಚೆಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಸ್ಪೇಷ್‌ಮೆಂಟುಗಳನ್ನು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದಾಗ, ಈ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಿಠಲೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರೇ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ಈಗದಾದರೂ ನೀವು ಅಂತಹ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆ ಬರುವಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬೇಡ. ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ನೀವು ಹೋಗುವುದರ ಬದಲು ನಿಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಏನಾದರೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಲು ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕಳಿಸಿದ್ದೀರಿ. ನಿಮಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುವಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಹೇಗೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರೋ, ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕೂಡ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ, ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನಿಮ್ಮ ಟ್ಯಾಸಿಟ್ ಕೆನ್‌ಸೆಂಟ್ ಇದಕ್ಕೆ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಿ. ನೀವು ಅದನ್ನು ಈಗ ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಕೂತುಕೊಂಡರೆ, ನಾಳೆಯ ದಿವಸ ಅದು ಬಯಲಿಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲವೇ! ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ನಮೂದಿಸಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾರೀಖು 10-12-70ನೇ ದಿನದಂದು ಹಿಂದು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ, ರಂದು ಉಪಾಖ್ಯಾಯಿಕೆಗಳು ಬಂದವು. ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲೂ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಅದು ಆರ್ ಇಂಡಿಯಾ ಪಾರ್ಟಿ ಇರಬಹುದು, ಅಥವಾ ರಿಜನಲ್ ಪಾರ್ಟಿ ಇರಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೆಲವರು ಪರ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವರು ವಿರುದ್ಧ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆರಿತಂತಹ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೂ, ಇವರ ಮುಖಂಡರೂ ಅದವರು ಏನು ಹೇಳಿದರು! ಅವರ ಎಕ್ಸ್‌ಕ್ಯೂಟಿವ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದರು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ನೇರವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು ಬೇಡ, ಸಂಸತ್ತಿನ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದಕ್ಕೂ ಅನೇಕರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಾನು ಡೆಬ್ಬಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಕೂಡ ಇದು ಯೋಗ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಲವು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಂಶಯ ಮತ್ತು ಶಂಕೆ ಇರುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ನವರು ಒಂದು ಸಭೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಫಾರ್ಮುಲಾಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ, ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಇದೆ. ಇದರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ನವರೊಬ್ಬರು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರಿಗೆ, ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಆಗು-ಹೋಗುಗಳು, ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ತಿಳಿದಿದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲದರಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವರು. ಅವರ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು! ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಕಮಿಟಿ ಮುಂದೆ ಇಡಬಾರದು, ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ನೇರವಾಗಿ ಇಡಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರಲ್ಲದೆ, ಇದನ್ನು ಒಂದು ಬಿಲ್ಲಿನ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತೆರಬೇಕೆಂದು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದು, ಕೊನೆಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಮ್ಮತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಅವರಿಗೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಕಮಿಟಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಒಮ್ಮತವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ಆದರೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಈ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಇಡುವುದರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಅದಕ್ಕೆ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಆ ಪಕ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ಮಾನ್ಯ ವೀರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರ ಗಮನಕ್ಕೂ ತರುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೂ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ 10-12-70ರಂದು ಏನು ಬಂದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಒದುತ್ತೇನೆ.

“The Executive Committee of the Congress-O Parliamentary Party to-day decided to oppose any move by the Government to remit the Mahajan Commission's Report on the Mysore-Maharashtra Border issue to a Parliamentary Committee.”

It has not opposed, the report being directly placed before the Parliament, it has opposed only the reference of the report to a parliamentary committee.

The press report further states that :

“According to the party Secretary Sri Manubhai Patel, the Members of the Committee were of the unanimous view that the Government should implement the recommendations of the Mahajan Commission.”

“Mr. Patel told Pressmen that members of the Executive from Maharashtra who were present at the meeting raised no objection to this stand. The issue figured at the meeting today as some of the members had known that the Mahajan Commission Report might be laid on the Table of the Parliament in a day or two. The members of Congress (O) had no

objection to the report being placed in Parliament, but opposed any follow-up resolution seeking to remit it to a Parliamentary Committee. The issue is expected to figure again. These are the points relevant to the discussion that we are having today."

ಸ್ವಾಮಿ, ಇವರು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥಾ ಮಾತನ್ನು ನಂಬಬೇಕಾದರೆ ನಾನು ಇವೊತ್ತು ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ವರದಿ ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತು ಅವರ ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ವ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗ ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಮಹಾಪರಾಧವಾಗಿದೆ, ಈಗ ನೀವು ಏನು ವಾದವನ್ನು ಹೂಡಿದ್ದೀರಿ ಅದನ್ನು ನಾವು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಿಮ್ಮ ದೋಷವನ್ನು ಇವೊತ್ತು ನೀವು ತಿಳಿಯುವುದಾದರೆ ನೀವೇ ಹೇಳದಂತಹ ಮಾತು ಮಹಾಪರಾಧವಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹಾಪರಾಧಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಪಾತ್ರರಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ನೀವು ಮತ್ತು ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷವೇ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪರ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ದುರ್ದೈವ ವಶಾತ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈ ದೇಶದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಲ್ಪ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಶಿಲ್ಪಗಳೆಂದರೆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಒಡೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಒಡೆಸಿ. ಶಿಲ್ಪಿಗೆ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿಗ್ರಹವನ್ನು ಒಡೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಅಧಿಕಾರ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ? ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಿಲ್ಪ ಇರಬಹುದು. ಒಂದೊಂದು ಕಾಲಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರಿಂದ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧೀಜಿಯವರ ನಾಯಕತ್ವದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂತು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವ ಉಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಪಂಡಿತ್ ನೆಹರೂ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವ ಬರಬೇಕಾಗಿ ಬಂತು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಕೆಲಸ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ತಮ್ಮಿಂದ ಆದ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕೇಂದ್ರವೇ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದೆ ಎಂದು ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲರು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಬಂದು ರಾಜ್ಯದ ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ನಿಲುವಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹುಟ್ಟಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಮಹಾಪರಾಧವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನೀವೇನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಇದರಲ್ಲಿ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ಭಾಗಗಳಾಗಿದ್ದೀರಿ. ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಪರಾಧವಾಗಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾವೇನು ಈ ಗಡಿ ವಿಹಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ವರದಿಯೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸ್ತೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಿ ಎಂದು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನೂ ನೀವು ಒಪ್ಪುತ್ತೀರಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಜನಗಳೂ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಸಂಸತ್ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಎರೋಧವಿಲ್ಲ ಎಂದು, ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ನಿರ್ಣಯವೇ ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದನ್ನು ನಂಬುವುದಕ್ಕೆ ಜನತೆ ದಡ್ಡರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ! ಬ್ಯಾಂಕ್ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮೊರಾರ್ಜಿ ದೇಸಾಯಿ ಅವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರ ಕಡೆ ರಿಕ್ಷಾವಾಲ, ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ವಾಲ, ಜಟಕಾವಾರಾ, ಕೂಲಿಕಾರರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಅವರ ಕಡೆ ಆ ವಾರಾ ಈ ವಾರಾ, ಈ ಸೇಟು, ಆ ಸೇಟು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು. ಇವೊತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಕಾಮನ್ ಸೆನ್ಸ್ ಇದೆ. ಇದನ್ನು ಪುರಾಣವನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಜನತೆಗೆ ಕಾಮನ್ ಸೆನ್ಸ್ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾರು ಪ್ರಾಮಾಣೀಕರು, ಯಾರು ಅಪ್ರಾಮಾಣೀಕರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜನರನ್ನು ಮರುಳುಗೊಳಿಸುವ ಭ್ರಾಂತಿ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ನಿಲ್ಲಿಸಿ. ನೀವು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೂ ಬೆಂಗಳೂರು ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಜನರನ್ನು ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಗತಿ ಏನಾಯಿತು? ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಇಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇದು ಬೇಡಿ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮ ಕನ್ ಸೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ತಂದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೋಲಾಗಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಮನೋವಯನ್ನು ತರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರವಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನೀವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೀರಿ. ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ವರದಿಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಮಂಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏತಕ್ಕೆ ಆಡ್ಲಿ? ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಧೇಯಕ ಬಂದರೂ ಒಂದೇ, ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ವಿಧೇಯಕ ತಂದರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ವಿರೋಧವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಅಥವಾ ಮೈಸೂರಿಗೆ ವಿರೋಧ ಇದ್ದೇ ತೀರುತ್ತಿತ್ತು. ನಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರ ಮನೂಬೆಂಬಲ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 10 ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮೆಜಾರಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಂದಲೂ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮೈಸೂರಿನ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ನಮ್ಮಿಂದಲೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನವರೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅದು ಪಾಸಾಗುತ್ತೇ? ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಮಗೆ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಕೂಡ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮಗೆ ಮಹಾಪರಾಧವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಗೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ? ಈ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಮಣಿಯುವುದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದೆಯೇ ಮಣಿಯುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಮಣಿಯಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪೊಲೀಸರ ಲೇಡರ್ಸ್ ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಯಾವುದೋ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಗೈನ್‌ಗೋಲ್ಡ್‌ವಾಗಿ ಈ ಒಂದು ಗೊಂದಲವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಬಹುಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫ್ಲುಯೆನ್ಸ್ ಮಾಡುವ ಪೊಜಿಷನ್‌ನಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರೇ ಈ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕರ್ತರು.

1-00 P.M.

ಈಗ ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದಮೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೊದಲು ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಕಸದ ಟುಚ್‌ಗೆ ಬಿಸಾಕಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಂತರ ಬೆಳಗಾಂನ ಅರ್ಜುನವನ್ನು ಕೂಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗರಾಜೆ ಮಾಡಿದವು. ನಂತರ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅದನ್ನು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬುಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರು, ಅದೂ ಕೂಡ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಲು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕಮಿಟಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡರು. ಅದೂ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಈಗ ನೇರವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಈಗ ಆಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸ್ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರಿಗೂ ತೊಂದರೆಯುಂಟುಮಾಡಬಾರದೆಂದು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸಾವರಿನ್ ಬಾಡಿ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿದ್ದೀರಿ. ಅಂದಮೇಲೆ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದಕಾರಣ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಇಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಂದ ನಮಗೆ ಭಾಧಕವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಪಕ್ಷ ನಮ್ಮ ಹೇಳಿಕೆಯ ಪ್ರಕಾರ ಬರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇದ್ದೇ ಇತ್ತು. ಅದಕಾರಣ ನೀವು ಇದನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಭೂತವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ. ಅದರಿಂದ ಮುಂದೆ ನಿಮಗೆ ಅಪಾಯ ತಪ್ಪಾಗಬಹುದು. ತಂದೆಯ ದೋಷ ಮಗನಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬಂತೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನೀವು ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ದೋಷ ನಮ್ಮ ಮೇಲೂ ಬರಬಹುದು. ನಾವೇನೂ ದೋಷರಹಿತರೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾರ ದೋಷ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ. ಗಡಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ನಿಲುವು ಒಂದೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದರೆ ನಮಗೆ ಕೊನೆಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕಿಯೇ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ನಾವು ನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮನೆ ಗಡಿಬಿಡ ಮಾಡಿಕೊಂಡು

ಏತಕ್ಕೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವೆಂದು ಎಂಬುದು ಇದೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಲ್ಲರತಕ್ಕಂಥ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸದಸ್ಯರು ಒಪ್ಪಿಲ್ಲ, ಬಿಡಲಿಲ್ಲ ಅವರ ಕೇಸ್ ಎಕ್ ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆಂದು ಮೊದಲು ಶ್ರೀ ಜಾನ್‌ರಾಯ್‌ವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ವಿ. ಪಿ. ನಾಯಕ್ ಅವರು ಬಾಯಿ ಮಾತಿ ನ್ನಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಈಗ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದೋಷ ಅವರ ಮೇಲಿದೆ. ಅವರ ಕೇಸ್ ವೀಕಾಗುವುದು ಇದೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿದೆ; ಇದೀ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಏತಕ್ಕೆ ಹೆದರಬೇಕು? ನ್ಯಾಯ ನಮಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ನಮ್ಮ ನಿಲುವು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಹತ್ತಿರ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋಗಿ ಹೇಳೋಣ. ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಹೇಳಿದರು, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ನಿಯೋಗದ ಜೊತೆಯಲ್ಲ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಜೋತೆಯಲ್ಲ ನೀವೂ ಕೂಡ ಬನ್ನಿ ಎಂಬುದಾಗಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಕದವರು ಗಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿತದಿಂದ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ಜಮಾಬಂದಿ ಚುನಾವಣೆಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಹೇಳಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಒಂದು ಪಕ್ಷ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಎತ್ತಿದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಈಗ ನಾನು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀವಾನ್ ಡ್ಯಾಲನ್‌ನವರು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಈಗ ಇಲ್ಲ, ಹೊರಟುಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೂಡ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಇದೇ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ನಿಲುವನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಬೇಕೆಂದು. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕೂಡ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದಂಥ ಸಹಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಒಂದು ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ಗೆ ಬದಲು ಅನೇಕ ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ತಾವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಳಿಸಿದಿರಿ. ಆ ರೀತಿ ಕಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ತಾವು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇತ್ತು, ಕೊಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಡೆಲೆಗೇಷನ್‌ನ್ನು ಲೇಡ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಕೂಡ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗಿ ಬರೋಣ, ನೀವೂ ಕೂಡ ಬನ್ನಿ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಆಗ ನಾವು ಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ, ಇವೊತ್ತು ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲನವರು ಕೂಡ ಸಭೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ನನಗೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಾವುದೇ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಅವರು ಹೇಳಲಿ ಎಂದರೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ನಾವು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಪರವಾಗಿದ್ದೇವೆಯೇ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ದೋಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೇ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್.—ನೀವು ದೋಹ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ ಎಂದು ನಾವುಗಳು ಯಾರು ಕೂಡ ಅಪಾದನೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಸ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ.—ನಾವು ದೋಹ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಸಾವಿರ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ.—ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಗದಗ್, ಧಾರವಾಡ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಿ ವಾಗ್‌ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಪಕ್ಷದವರು ಬಹಳ ಅನಾಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾಷಣದ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್.—ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲನವರಿಗೂ ನನಗೂ ನಡೆದ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ನಮ್ಮನೂ ಕೂಡ ಕರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೇನೂ ಅಭ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ನಿಲುವು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ನಾವು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ನೀವು ಕರೆಯುವ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ನಡೆವಳಿಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಲಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಮತ್ತು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಸ್ನೇಹಿತರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡೋಣ, ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಕೂಡ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ತಮ್ಮ ರಾಜೀನಾಮೆ ಪತ್ರವನ್ನು ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಆ ರೀತಿ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ ಅರಸ್)

ಇಷ್ಟಕ್ಕೊಂದು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯವರದ್ದು ಕೂಡ ಜೇಬಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ, ನಾನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದಾಗಲೇ, ಅಥವಾ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದಾಗಲೇ ಏನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇದು ಸಾಧನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಯೇ? ಈಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಭರವಸೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ, ಈ ಮೂರು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಯಾವಾಗ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ. ಅಂದು ತೆಗೆದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರನ್ನೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದರಂತೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಹೇಳಿದರು ಎಂದರೆ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕರೆದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಎನ್ನುವ ಪದವನ್ನು ತಮಗೆ ಬೇಕಾದಂತೆ ಟ್ರಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಲೇಡರ್‌ನಾಗಿರುವವರು ಜನತೆಯನ್ನು ಲೇಡ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಭೆಯನ್ನು ಏಕೆ ಕರೆಯಬೇಕು? ನಾವೆಲ್ಲಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆ ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿ ತಮಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲವೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೂ ಇಂತಹ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೇಯವಾದರೂ ಏನು? ಇದರಲ್ಲಿ ಇವರು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಏನು? ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೆಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ವರದಿಯನ್ನು ಮಂಡಿಸಿಬಿಟ್ಟಾಕ್ಷಣ ಅಕಾಶವೇನಾದರೂ ಕಳಚಿ ಬಿದ್ದು ಹೋಯಿತೇ? ಇದರಿಂದ ಏನು ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರು? ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಇಂತಹ ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ನಿಲುವು ತಾಳಿ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ಸಭೆ ಎದ್ದು ಮತ್ತೆ ಮೂರು ಗಂಟೆಗೆ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

The house adjourned for recess at Fifteen Minutes past One of the clock and re-assembled at Fifteen Minutes past Three of the Clock.

[MR. SPEAKER in the Chair]

MR. SPEAKER.—Now that all shades of opinion have been presented to the House in all details with arguments, I hope hon. Members belonging to various parties and groups will be very brief. The liveliness of the debate would be there if the Members present new points. So I request them to avoid repetitions.

† ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಂದಾರ್ (ಬೇವರ್ಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ ಈವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರು ಇಂದಿನ ಮೋಷನ್ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಈ ಮನೆಯಾಗಲಿ ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಲೇಬೇಕು

ಎನ್ನುವಂಥ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾವು ಮುಂದುವರಿದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದೇವೆ ಈಗ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಮನೂಬೆ ತಂದು ಈ 14 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಇತ್ಯರ್ಥವಾಗದೇ ಇದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೇರಳ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ನಾನು ಯಾವ ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ರತಕ್ಕಂಥ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನವನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಈ ಪೂರ್ತಿ ದಿವಸ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬೇಕು. ಏತಕ್ಕೇಂದರೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು 1960 ರವರೆಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇವಲ ಮೈಸೂರ್ ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದು ಹಾಗೆಯೇ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋವಿಂದ ವಲ್ಲಭ ಪಂತ್‌ರವರು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಶೋನರ್ ಕಾನ್ಸಿನ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕೊನೆ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಶೋನರ್ ಕಾನ್ಸಿನ್‌ಗೆ ಮೈಸೂರ್ ಅಡ್ಮಿನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಪವರ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಅವರು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಫೈನಲ್ ಸೇರಿದಂಥ ಒಂದು ಪೀಟಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಗೋವಿಂದ ವಲ್ಲಭ ಪಂತ್‌ರವರು ಮಾಡಿದ ಸಲಹೆಯ ಮೇಲೆ ಆಗ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಚವಾಣರನ್ನು ಅವರು ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಬಾರ್ಡರ್ ಕಮಿಟಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಒದಿ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

“It is agreed that the Government of Maharashtra and the Government of Mysore will each appoint two representatives. These four representatives will study and discuss together to deal the cases put forward by the two Governments regarding the disputed border between the two States and report to the Government as to what extent there is agreement and disagreement about the disputed borders with reasons therefor. Their report with their entire opinion will be sent to the two Governments who may then consider the report and take such step as they deem fit.”

ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರ್ ಇಷ್ಯೂ ಇದ್ದುದು ಬೇರೆ ರೀತಿಯಿಂದ ರೂಪಾಂತರ ಹೊಂದಿತು. ಕಮಿಟಿ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೆಲವು ದಿವಸದ ನಂತರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸದಸ್ಯರ ಸಲ್ಲಿಸಿರುವ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಮಲಮರ ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಯ್ಯ ಅವರು ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೂ ಆಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಸದಸ್ಯರ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪದೆ ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿದ್ದರಿಂದ ಮೈಸೂರ್ ಇಷ್ಯೂ ಹೋಗಿ ಮೇಜರ್ ಇಷ್ಯೂ ಆಯಿತು. ಇದೇ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಂಥ ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಅಧೀಶನದಲ್ಲಿ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಧರ್ಮ ನೀತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಮಾತು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು ಏನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಡುವುದು ಇದೆ. ‘ಮಾತು ಅಡಿದರೆ ಹೋಯಿತು ಮತ್ತು ಒಡೆದರೆ ಹೋಯಿತು’ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ನಾವು ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ಕಟ್ಟು ಬೀಳಲೇ ಬೇಕು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಮುಂದೆ ನೇಮಕ ತಕ್ಕ ಕಮಿಷನ್ ಏನು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಡುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಒಪ್ಪಿದರು. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜಿ. ವಿ. ಹಳ್ಳಿಕೇರಿ ಅವರು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬಾರದು ಎಂದು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ವಿರುದ್ಧ ಇದೀ ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಹೋರಾಟವನ್ನು ನಡೆಸಿದರು. ಆ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕರೆಸಿಕೊಂಡು ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ನಿಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಇಬ್ಬರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು

(ಶ್ರೀ ಶರಣಗೌಡ ಇನಾಂದಾರ್)

ಈ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸುತ್ತೇನೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ತಜ್ಞರನ್ನು ನೇಮಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಂಥ ಭರವಸೆ, ಒಂದು ಆನೇಕ್ಸ್ ಪ್ರಾಮಿಸ್‌ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದರು. ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಸ್ಥಗಿತಗೊಳಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ಆಗ ನಾವೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ, ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡ, ಈ ಮನೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಗೊತ್ತುವಳಿ ಮೂಲಕ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನಿಂದ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟೇ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಎಷ್ಟೇ ಫಲವತ್ತಾದ ಮತ್ತು ಸಂಪತ್ತುಳ್ಳಂಥ ದೇಶ ಅವರಿಗೆ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದರೆ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತಲ್ಲ. ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದರ ಮಾತಿಗೆ ಬೆಲೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಏನು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು ಅದನ್ನು ಈ ಹೊತ್ತು ಮುರಿದಿದ್ದಾರೆ, ಅದನ್ನು ಎಲ್ಲಗಳೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ, ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ವಿರೋಧ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ, ಕೊಟ್ಟದ್ದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂಥ ಜನರು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಇದ್ದಾರೆ, ನಮಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿದ್ದಾರೆ, ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿದ್ದಾರೆ, ಶ್ರೀ ಚವಾಣ ಆಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಇದ್ದು ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮೇಲೆ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲರತ್ತ ಮುಖಂಡರು, ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನವನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯದ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪೇಚಾಟಕ್ಕಾಗಿ ಮುರಿದು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನಾಹುತ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹಾಗೆ ವರ್ತಿಸಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಮಾತು ಎಂದು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಗಿರುವಂಥ ಕೆಲಸದಿಂದಾಗಿ, ನಾವು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಬೆಲೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ, ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದಾದರೂ ಕೂಡ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅನಾಹುತವಾಗತಕ್ಕ ಸಂಭವ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡಲು, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನವನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು, ರಾಜಕೀಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಆಗತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ರೋಕನಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಿತ್ರರು ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆ, ಡೆಮಾನ್‌ಸ್ಟ್ರೇಷನ್, ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ತಮ್ಮ ಮುಖೇನ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಕೇವಲ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಪೋಲಾಪುರದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡ ಜನರಿದ್ದಾರೆ, ಜತೆ, ಕೊಲ್ಹಾಪುರ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಆಗುತ್ತದೆ, ಅವರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಅವರ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ, ಪೋಲಾಪುರ, ಜತೆ ಮುಂತಾದ ಕಡೆ ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ಶಾಲೆಗಳಿದ್ದರೂ ಮಾಸ್ತರುಗಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸರ್ವಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕನ್ನಡಿಗರು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರಲಿ, ಹೊರಗಡೆಯೇ ಇರಲಿ, ಅಂತಿ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ, ಅಂಥ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಹೊರಗಡೆ ಇರುವಂಥ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ತೊಂದರೆಗಳಿವೆ, ಅವರ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ಪೋಲಾಪುರ, ಅಕ್ಕಲಕೋಟೆ ಮುಂತಾದ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ ಕೊಟ್ಟ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸದಸ್ಯರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಲ ಸದಸ್ಯರು ಹೋಗಿ ಅವರ ಮುಂದೆ ಮೆಮೊರಾಂಡಂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಹಿಡಿದು ತಡೆ ಮಾಡಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಸ್ವತಃ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ, ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ತಿರುಗಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಹೊರಗೆ ಬರುವಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಕನ್ನಡಿಗರನ್ನು

ಯಾವುದೋ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಜನರು ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ವರ್ತನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವವರು ಯಾರು? ಕೇವಲ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸ್ ನಮ್ಮಲ್ಲರತ್ತ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು ಎಂದು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಏನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ, ಅಂಧದಲ್ಲಿ, ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ ಅವರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಸಲುವಾಗಿ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನೂ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

3-30 P.M.

ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮುಂತಾದ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಇತರ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದೆಯೇ? ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಾತಾವರಣವಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ಒಂದೇ ಇವಾಗ ನುಲಭ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಚವಾಣರು ಒಳ್ಳೆಯ ಮುಖಂಡರು, ಅವರು ಉಚ್ಚ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಮಾತಿಗೆ ಬಲಬಿದ್ದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಅನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಚವಾಣರೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾರೂ ಅಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಆಗಲಿ ಕರ್ನಾಟಕವಾಗಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೇಮದಿಂದ ಒಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಯಾವುದೇ ಭಾಗ ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಅಥವಾ ಚೈನಾಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಆ ಕಡೆ ಅಥವಾ ಈ ಕಡೆ ಹೋದರೆ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ. ಮೈಸೂರಿನವರು ನೆಗೊಷಿಯೇಷನ್ ಮೂಲಕ ಒಂದು ಒಮ್ಮತಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದೆಂದು 20 ಮೈಲಿಗಳೊಳಗೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಹುಡುಗ ದಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ. ನಾನೂ ದೆಹಲಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ಸಲ ಹೋಗಿದ್ದೆ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಇದೆ, ಗಡಿ ತೊಂದರೆ ಒಂದೇ ಅಲ್ಲ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಅವರು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಮನೋಧಿ ತಂದರೆ, ಡಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಪಕ್ಷದವರು ತಮಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಜಾಂಡ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವರು. ಹೀಗೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಕಂಡೀಷನ್ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರು. ಎಲ್ಲರೂ ಇದೇ ರೀತಿ ಬೇಡುವರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಅಕಸ್ಮಾತ್ತಾಗಿ ಒಂದು ರಾತ್ರಿ ಒಡಾರ ಮಾಡಿ ಮರುದಿವಸ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಶ್ರೀ ಜಗಜ್ಜೀವನ ರಾಂವರನ್ನು ಕಂಡಾಗ ಸಂಸತ್ತಿನ ಮುಂದಿಟ್ಟರೆ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಪಕ್ಷಬದ್ಧ ವಾತಾವರಣವಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಬಲ್ಲನ್ನು ತಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸೋಲಾಗಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ಈಗ ಹಾಗಾಗಿದ್ದಿರುವುದರಿಂದ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಜನರಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಅನ್ಯಾಯವೂ ಆಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಗ ಅನೇಕರು ಅಸಂತೋಷ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಥ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಶಾಂತರೀತಿಯಿಂದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಅಂಚು ಸೋಷಿಯಲ್ ಎಲಿಮೆಂಟ್, ಹುಡುಗರು ದುಕಾನು ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ರೊಕ್ಕ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಇಂಥ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಸರ್ಕಾರ ಇದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ರಕ್ಷಣೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಪ್ರದರ್ಶನ ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಜನರನ್ನೂ ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆ 14 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೆ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ವರ್ಷ ಮುಂದುವರೆಯುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಯುತರುಗಳಾದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮತ್ತಿತರರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಆರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಪ್ರತ್ಯಾರೋಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಎಲ್ಲರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೂಡ ಇದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟ ವಚನವನ್ನು ಪಾಲಿಸಲೇಬೇಕು. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಇಂದು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಈಗ ತಂದಿರುವ ಸೂಚನೆ ಮೂಲಕ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಏನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಾರಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಭರವಸೆ ಪಡೆಯಬೇಕು, ಮುಂದೆ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಅಧಿವೇಶನ ಸೇರುವುದರೊಳಗೆ ಅದರ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಡೋಣ ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಕೇಳಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸೂಚನೆಗೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಟ್ಟು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ನೆಲೆಸಲು ಎಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಟಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ (ಬೆಂಗಳೂರು ಕೊಠಡಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ಈ ದಿನ ಒಂದೇ ಒಂದು ಶೋಕದ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಅರಿತ ವಿಚಾರ. ತಪಶೀಲನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ತತ್ವಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪುನರ್ವಿಂಗಡಣೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಒಂದು ಹೊಸ ಥಿಯರಿ ಕಂಡುಹಿಡಿದು ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಒಂದು ಯುನಿಟ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ರಿರೆಟ್ ಮೆಜಾರಿಟಿ, ಡಿಯೋಗ್ರಫಿಕಲ್ ಕಾಂಟಿಗ್ಯುಯಿಟಿ—ಈ ಮೂರು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸೂತ್ರ ಮೈಸೂರಿಗೇಕೆ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕು ? ಇಡೀ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಮಾಡಿ ಆ ತತ್ವವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ಒಂದೊಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ವರದಿ ಒಪ್ಪಿ ಅವರಂತೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿರುವಾಗ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದೊಂದು ಆರೋಪ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಹಿರಿಯ ರಾಜ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡು ಸೂಕ್ತವಾದುದಲ್ಲ.

ಅವರು ಬೇರೆ ಬೇರೆಯವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಈ ಕಮಿಷನ್ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಸೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಕಮಿಷನ್ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವರೇ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದರು, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅವರ ಮಾತು ಕೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿತ್ತು, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಭಾಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರು ಮಹಾಜನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ ಆ ಸ್ಥಾನ ಬಿಟ್ಟು ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರಿಗೆ ಆ ಕಡೆ ನಂಟೂ ಉಳಿಯಬೇಕು, ಈ ಕಡೆ ಗಂಟೂ ಉಳಿಯಬೇಕು ಅಂತ ಅನುವ ಹಾಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಕಡೆ ಮೈಸೂರಿನವರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಹಕ್ಕನ್ನು ನಾಥಿಸಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಲು ತಕ್ಕ ಥೈಯರ್ ಅವರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಯಿತು ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಇಭಾಗವಾದ ತಕ್ಷಣವೇ ಮೈಸೂರಿನ ಹಿತದೃಷ್ಟಿ ಬಹಳ ಕೀನಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಆಯಿತು. ನಮಗೆ ಕಮಿಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದರು, ಅವರು ಒಂದು ರಿಪೋರ್ಟ್ ಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಆ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅದು ತಮಗೆ ಬೇಡ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಒಂದು ಬಲ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದ ಹೊರತು ನ್ಯಾಯವಾದ ಯಾವ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಪಂಜಾಬು ಮತ್ತು ಹರಿಯಾಣ ವಿಭಾಗವಾಗುವಾಗ, ಅಸ್ಸಾಂನಲ್ಲಿ ಆಯರ್ ರಿಫೈನರಿ ಕೊಟ್ಟಾಗ ಡೀವ ಹೋಗಬೇಕು, ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಸುಟ್ಟುಹಾಕಬೇಕು ಅಂತಹ ಸಮುದರ್ರೇ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು. ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿಗಳ ನಾಶ, ಮನುಷ್ಯರ ಜೀವ ಹೋದರೆ ಮಾತ್ರ ಏನಾದರೂ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಇಲ್ಲ. ಮೈಯರ್‌ನ್ ಬೇಡ, ಗರಾಟಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ, ಅಪಿಟೇಷನ್ ಬೇಡ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸ್ವೇಚ್ಛಿತರ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಡೀ ಭಾರತದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ, ಸ್ಟ್ರೈಕ್ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗಲಿ, ಗಲಭೆ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗಲಿ, ಅಸ್ತಿ ಪಾಸ್ತಿ ಸುಟ್ಟು ಭಸ್ಮವಾಗದೆ ಆಗಲಿ ಘೇರಾವೊ ಇಲ್ಲದೆ ಆಗಲಿ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿದ್ದು ಇದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಮೈಯರ್‌ನ್ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮೈಯರ್‌ನ್ ಆಗದ ಹಾಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ವ್ಯಥೆಯಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನು ? ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಒತ್ತಡ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರು, ಆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಮಾಸ್ತು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ಕರ್ತವ್ಯವೇನು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಅರಿಕೆಯಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ ನಾನು ಏನಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಳಿವು ಮತ್ತು ಉಳಿವಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇದು. ಅದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಯಾರೇ ಆಗಲಿ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ

ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೆ ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಮಾಡ ತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು, ನಾಳೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬರಬಹುದು, ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಪಕ್ಷವೇ ಇರಲಿ ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನಿನಿಂದ ನಮ್ಮ ಈ ನ್ಯಾಯವಾದ ಬೇಡಿಕೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಪಡೆದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಂದು ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇದೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಡಕು ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬಂದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಂದೇಹವೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ, ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು, ನಾನು ಮಾತ್ರ ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾವು ರಿಸ್ಕೆನ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಯಾವ ವಿಧವಾದ ನ್ಯಾಯವೂ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಬಡಬಂಡಿತ ವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರುವುದೂ ಅದೇ. ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಮತ್ತು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ರಿಸ್ಕೆನ್ ಮಾಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವರ ಕೈ ಬಲ ವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಕೊಡದು, ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪು. ಈ ಒಂದು ಪೀಠ, ಜಾಗ, ಪಾಟ್‌ಫಾರಂ ಇದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಬರುತ್ತದೆ, ಎರಡು ಎರಡುವರೆ ಕೊಡಿಸಿ ಜನರಿಂದ ಆರಿಸಿ ಬಂದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗಿ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗು ತ್ತದೆ. ಇವತ್ತು ರೆಸಿಗ್ನೇಷನ್ ಕೊಟ್ಟರೆ ಮುಂದೆ ಹೋರಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಇವತ್ತು ರಿಸ್ಕೆನ್ ಮಾಡುವುದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ಪಕ್ಷ ಆ ಪಕ್ಷ ಎನ್ನದೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಕೂಡದು. ರಾಜಕೀಯ ತರೆ ಇಟ್ಟೇ ಈಗ ಒಡಕು ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಒಡಕುಯಾವಾಗ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೋ ಆಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಒಂದು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಇರತಕ್ಕ ರಾಷ್ಟ್ರದಾಹ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರ, ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡರು, ಅವರ ಇಷ್ಟದ ಪ್ರಕಾರ ನೇಮಕ ಆಯಿತು ರಿಪೋರ್ಟ್ ತಯಾರಾದ ಮೇಲೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ, ಒನ್‌ಸೈಡ್‌ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಶುರು ಮಾಡಿದರು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವಾದರೂ ಕೂಡ ಅವರ ಬೇಡಿಕೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ನಾಳೆ ಅಂಥದವರು ಕೋರಾರ, ಮಧುಗಿರಿ ನಮಗೆ ಸೇರಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ತಮಿಳುನಾಡಿನವರು ಬೆಂಗಳೂರು ನಮಗೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬಂಡಿತ ವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ವಿಧದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸೋಲಿನ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸ ಬಾರದು, ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಅದಕ್ಕೂ ಮೀರಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನಮ್ಮ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದರೆ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಹೋರಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಒಂದು ನಮಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಪಾಟ್‌ಫಾರಂ. ಈ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿ, ಮುಂದೆ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತ ದಿಂದ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯ. ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಉದ್ದೇಶವಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗಿದೆ ; ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳೋಣ. ಈಗ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಡಿಸಾರ್ಡ್ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಒಂದು ನಾಯಕತ್ವ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಬಹಳ ಹೀನವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಈಗ ಬಯಸುವುದಿಲ್ಲ. ಕೊನೆಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಆರ್. ಶಾಮಣ್ಣ)

ದಾಗಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಬಂದಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ಮುಖಂಡರೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸರಿಯಾದಂತಹ ದಾರಿಯನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಾ, ಇರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ವ ವಿಧದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಡಬೇಕು.

ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಭಾವ ಇದೆ, ಅವರ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ನನಗೆ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇದೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಸಣ್ಣಪುಟ್ಟ ಷಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಇರಬಹುದು, ಆದರೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಆದರೆ ಬೇರೆಯವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಾಗ ಕನ್ನಡಿಗರು ಹೇಡಿಗಳಾಗಿ ಇರಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಎತ್ತಿದಂತಹ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗೂ ಕೂಡ ನಾವು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ್ಯೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಕೇಳಿದಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಲೆಜ್ಲೇಟರ್ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಅವರು ಯಾವುವಕ್ಕೂ ಜವಾಬು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರದು ಪ್ರತಿಯೊಂದಕ್ಕೂ ಮೊಂಡು ವಾದ—ವಿರೇಜ್ ಆಸ್ ಎ ಯೂನಿಟ್, ರಿಲೇಜ್ ಎ ಪೆಹಾರಿಟಿ ಮತ್ತು ಚೆರಿಟೋರಿಯರ್ ಕಂಟಿಗ್ಯುಯಿಟಿ ಎಂದು ಮೊಂಡು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಒಂದು ವಾದ ಮೈಸೂರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಏಕೆ ಆಗಬೇಕು ? ಇದಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಭಾಗಗಳಿಗೂ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ, ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಭಾರತ ದೇಶದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನ್ವಯವಾಗತಕ್ಕ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ ಹೊರತು ಮೈಸೂರಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ, ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಅವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಾದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಈಗಾಗಲೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಮನೋಭಾವ ನಾಶವಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ, ಅದು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮೊಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ನಂತರ ದೇಶ ಧಿಢ್ರ ಧಿಢ್ರವಾಗಿ ಒಡೆದಂತೆ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆ ನೆಡಿಲವಾಗಿ ಅರಾಜಕತೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾವು ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸಬೇಕಾಗಿದೆ, ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನೂ ಕೂಡ ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಬರಿ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿದರೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಮುಂದೆ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಅತಿ ಶೀಘ್ರದಲ್ಲೇ ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ (ಭಾಲ್ಕಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈವರೆಗೂ ಬಹಳ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಭಾಷಾ ವಿವಾದದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಡಿ ಹೋರಾಟದ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಬಹಳ ವಿಶೇಷ ವಾದಂತಹ, ಬಹಳ ಮಹತ್ವವಾದಂತಹ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಈ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದಿಂದ ಯಾವಾಗ ಯಾವಾಗ ಎಂಟಿಂಗ್ ಕರೆದರೂ ಮೆಂಬರುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಉತ್ಸಾಹವಿತ್ತೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾತನಾಡುವ ಉತ್ಸಾಹವು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಗೆಬಗ್ಗೆ ದುರಭಿಮಾನ ಇರಬಾರದು, ಇದು ಸರಿ. ಆದರೆ ಅತಿ ಅಭಿಮಾನಕ್ಕಿಂತಲೂ ದುರಭಿಮಾನ ಸಾವಿರಪಟ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಇದು ಪ್ರಸಂಶನೀಯ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ಆಂಧ್ರದವರೂ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ತಮ್ಮ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಜನರು ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾರಿಯೂ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು

ಕೆಳುತಾ ಇದ್ದೇನೆ, ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಹೋರಾಟ ಏಕೆ! ಈಗ ಒಂದು ಲಕ್ಷ, ಎರಡು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚಮಾಡಿ ಶಾಸಕರನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದಿರಿ. ಆದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ವಿಚಾರದ ಪ್ರಕಾರ ನೋಡಬೇಕಾದರೆ, ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಬಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಳ್ಳಿಗಳ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕಿಂತಲೂ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತು ಭೂಮಿ ಅಥವಾ ಹಣ. ಆ ಹಣ ಮತ್ತು ಭೂಮಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಿಯವಾದ ವಸ್ತು ಎಂದರೆ ಪ್ರಾಣ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಂಕಟ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಾಣದ ಸಲುವಾಗಿ ಅವನು ಬಲಿದಾನವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರಾಣಕ್ಕಿಂತಲೂ ವಿಶೇಷವಾದ ವಸ್ತು ಮಾನ. ಮಾನ ಕಳೆಯುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಮನುಷ್ಯ ತನ್ನ ಪ್ರಾಣ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ರೀತಿ ಆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಇದು ಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯದ ರಚನೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ನಾಲ್ಕು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಅಥವಾ ಈ ಕಡೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ, ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯೂ ಅಲ್ಲ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎರಡು ಕೋಟಿ 35 ಲಕ್ಷ ಜನರ ಮಾನ, ಅಭಿಮಾನ ಮತ್ತು ಜೀವನ ಮರಣದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಹಿಗಿರುವಾಗ ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು, ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ ಈಗ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್‌ರವರು ತಂದಿರುವ ರೆಜಲೂಷನ್‌ನೂ ಕೂಡ ನಾನು ಲೈಕ್ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂತಹ ಎಷ್ಟೋ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಎಷ್ಟೋ ಠರಾವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಯಾವ ಪ್ರಕಾರ ಸ್ವಪ್ನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕಾರಣ ಇಷ್ಟೇ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ಇರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಇಲ್ಲ. ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಯಾತಕ್ಕೆ ರೆಸಿಗ್‌ನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು, ಆದರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಾನು ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಸಂಘಟಿತರಾಗಿ ಬಲಿದಾನ ಮಾಡಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸರಿಯೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ಗೆ ನಮ್ಮ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್‌ನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಮಾರ್ಗ ಇದೆ. ಅದನ್ನು ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಪ್ರಪಂಚಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವೆಲ್ಲಾ ಎನ್‌ಬ್ಲಾಕ್ ಆಗಿ ರೆಸಿಗ್‌ನೇಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು ಅದು ಬಹು ಬೇರೆ ದಾರಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೂ ನಾವು ತಯಾರು ಆಗಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ನಾವು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿ ಕರ್ತವ್ಯ ಮಾಡಿದಂತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದನ್ನು ಬಿಡಲಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಬರಕೂಡದು. ನಾನು ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಚೀಫ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ರೆಸಿಗ್‌ನೇಷನ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ನಾವು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಇವರು ರೆಸಿಗ್‌ನೇಷನ್ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಇದು ಕಂಡೀಷನಲ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಲಾಯಕಕ್ಕೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ 1956ಕ್ಕಿಂತ ಮೊದಲು ಇತ್ತು. ಒಂದು ಸಾರಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಜನತೆ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಿದೆವು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿರಾರದೆ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ನಾಯಕರು ಒಪ್ಪಿದ ನಂತರ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಟಿ ವರದಿ ಬಂದಿತು. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪದಿದ್ದರೆ ಈ ವಿವಾದವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ದಿವಸಗಳು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋದರೂ ಆದರಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ರಿಪೋರ್ಟಿಗೆ ಸ್ಯಾಂಗ್‌ಟಿಟಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಬಂದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಮೇಲೆ ಒಟಿನ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆ, ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ ಮಾಡಬೇಕೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಕಮಿಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ನಾವು ಹೋರಾಟ ಮಾಡಲು ತಯಾರು ಇರಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಾವು ಈಗ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇ ಹೋದರೆ ಇತಿಹಾಸಕಾರರು ಮುಂದೆ ಇಪ್ಪತ್ತನೇ ಶತಾಬ್ದಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಕಾನೂನಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದು ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಂತೆ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರು ತಲೆ ಬಾಗಿರದು ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ನಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ. ಇಡೀ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಜನರ ಮಾನ ಅಭಿಮಾನದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಜೀವಂತ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಘಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಭೀಮಣ್ಣ)

4-00 P.M.

ನಾವು ಈಗ ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ತಪ್ಪಿನ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆ. ಈಗ ನಾವು ಏನು ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯವೇನೋ ಆಗಿದೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಲೀ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಜನಗಳಾಗಲೀ ಒಂದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನ್ಯಾಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ತಿಕ್ಕಾಟದಲ್ಲಿ ತೂಗಿದರೆ ಹೇಗಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ರಾಜಕೀಯ ರಂಗ, ಬಣ್ಣ ಸತ್ಯ ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ದೂರವಾಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿಯೂ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬೇದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಗರಾಟೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಾವು ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಜನತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಶ್ವಾಸವಿಟ್ಟು ಹೋಗಬೇಕು. ಯಾರು ನಾಯಕರಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಾಸವಿಡುವುದಿಲ್ಲವೋ ಆಗ ಅವರದು ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಏನೂ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ತಿಳಿದುಬಂದಿದೆ. ಇವತ್ತು ನಾಯಕರು ಬೇಕಿಲ್ಲ, ಜನತೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೋ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಾಯಕರು ಹೋಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರ ನಾಯಕತ್ವ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈಗ ಎರ್ರಾ ನದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಆಖಿಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ಮಿತ್ರರು ಒಂದು ಮೋಷನ್ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ಯಾವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ಜನತೆಗೆ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು. ಸಂಘಟನೆ ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾಗರಾಜ್ಯಾಂಡ್‌ನ ಸ್ವಲ್ಪಜನರು ಇವತ್ತು ಹೋರಾಟಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಸ್ವತಂತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಅಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮದು ಸುಮಾರು ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನರಿರುವ ದೇಶವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆದರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡದೆ ಈಗ ಮತ್ತೆ ರಿಜಲ್ಯೂಷನ್ ಬೇರೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂಬುದು ನಾಚಿಕೆಮಾತು. ಇವತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನವಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾದರೆ, ಇವತ್ತು ಎನ್‌ಬ್ಯಾಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳು ಮತ್ತು ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಒಮ್ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ರಿಸ್ಕೆನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಾನೂ ನನ್ನ ರಿಸಿಗ್‌ನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ನಾವು ಅಭಿಮಾನದ ಜನರು ಎಂದು ಯಾರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri P. B. NANDIHALI (Uchagaon).—I rise to oppose the resolution moved by the Hon'ble Chief Minister before this House. I am really very sorry to see that the Chief Minister has called this emergency session for nothing at all. But we presume that he has called this session just to play his political game. In fact, we notice that nothing has happened to call this Session so urgently to spend our energy, money and time for nothing at all. We were discussing the Mahajan Commission's report for years together. This report is neither an award nor a judicial decision. The whole world knows that this report is one sided, inconsistent, arbitrary, and not based on any democratic principles. Even the Central leaders have put it aside, and they have referred the matter to the supreme authority, i.e., Parliament. I do not know why there should be so much of cry unnecessarily in the State and why such a serious situation is created. The Chief Minister has stated in the motion that this House is to consider the situation arising after the placing of the Mahajan Report in Parliament. I have to challenge the Chief minister and the Government that they themselves have created this situation. In fact, no students in the State or the people of the Mysore State are interested in the border issue. But the party in power

has created this issue and made it a big one. They have made this problem alive since a long time. It is nothing but a political game. The other day the Finance Minister had suggested in his proposal to the Centre that the three Ministers of Mysore, Kerala and Maharashtra should meet and discuss the border issue once again. It is a well-known fact that the Chief Minister of Kerala has totally rejected the Mahajan Commission Report and when he was at Delhi some time ago he appealed to the country and the leaders of the country that this issue should be solved on linguistic principles, and on the principles of geographical and relative majority. Even the Chief Minister of Maharashtra is willing to solve the issue on the same principles and so many resolutions have been passed in this regard. These two Chief Ministers appealed to the Chief Minister of Mysore that if he wants to protect democracy in the Mysore State, he should accept the opinion of the majority people in Maharashtra and Kerala State. The report of the Mahajan Commission is dead for the people of the border area. It is fit to be thrown into the waste paper basket. It is fit to be burnt and forgotten. The border issue must be solved in a democratic way only and it is the only way which we are suggesting. The Chief Minister of Kerala State has suggested that it should be solved on linguistic principles. The Prime Minister has now laid down the Report before Parliament for discussion. It is said that we are very happy about that. In fact we are not at all happy over the matter. On the contrary we are of the opinion that the Prime Minister who had promised the border people to solve the problem by appointing a Commission which will take the wishes of the people into consideration and decide the issue on linguistic principles, should keep up her promise. Now it is the bounden duty of the Prime Minister and the Central Leaders to frame a Bill just on the linguistic principles taking into consideration a village as a unit, geographical contiguity and also the wishes of the people. The Prime Minister also is playing a political game. She does not want to harm her party in Mysore State and so the Prime Minister is not bold enough to take a decision and to bring a Bill before Parliament. When this report was placed before the Parliament, unfortunate incidents took place in the border areas of the Mysore State. I challenge that these troubles have been created by the Government itself, and just for post mortem this Assembly has been called. In Belgaum, Niprani, there is no democracy, for the last few days. The students have been instigated for this purpose. They have been supported by the Police Officers and the entire Government machinery is behind them. They have been harassing Marathi the People, the Marathi Institutions. They have burnt the portraits of the Marathi leaders. They have broken the glasses and windows of the Jyothi College. They have done under the very eyes of the Police. Some goondas were purposely brought from outside. The Police Officers were seeing as spectators and they did nothing to stop this arson. Special orders were there special directions were there to support such goondas to harass the Marathi people and their Institutions. Sir we are reading the atrocities of the Naxalites in West Bengal and we are criticising their

(SRI P. B. NANDIHALI)

activities. The attitude of the Kannada students and the behaviour of the Kannada students who were brought from outside are not less grave than the activities of the Naxalites. Sir' lastly, I appeal to the people of Mysore that they should take into consideration the miserable plight of the Marathi people in the border areas and see that their wishes are fulfilled. They are very much interested in going to Maharashtra. Let the issue be settled on linguistic principles. We are fighting for the just cause. We have got every right to go to Maharashtra because majority of the people in the border area are Marathi speaking people and they wish to go to Maharashtra. Sri Nijalingappa talks about democracy and he advocates that the wishes of the people should be fulfilled. But he is not allowing the wishes of the people of border area to be fulfilled. He says one thing and does another. Maharashtra is prepared to give the Kannada areas to Mysore in exchange. But Mysore is not prepared to part with Marathi areas. The people of Mysore do not want to behave in a democratic manner. The people of the border areas are continuously advocating their cause ever since the Re-organisation of the States. In spite of their struggle since 1956, the Government of Mysore is suppressing them. All sorts of troubles have been given to them. They want to create troubles in the border area and suppress them. The people are instigated to create trouble. All the people in the border areas are in danger. Atrocities have been committed on them. I request, even now, the Government of Mysore, to conduct a judicial enquiry and see that the goondas who were the main cause for all these troubles are booked and punished. I appeal to the Central Government to see that justice is done to the Marathi people in the border area and also in the Mysore State. Thank you.

† ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ನವಲಗುಂದ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆ ಕೂಡುವಂಥಾ ಕರೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಕರೆಳಿಸಿದಂಥಾದ್ದು, ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯಿತು ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದ ನಂತರ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಗಲಭೆಗಳು ಆದನಂತರ ನಾನು ಏನೋ ಒಂದು ಕೆಲಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಕೆಲವು ಷರತ್ತುಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬಂದೆ. ಸ್ವಲ್ಪವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇದರ ಹಿನ್ನೆಲೆಯನ್ನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವರು ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಕರೆದಂತಹ ಉದ್ದೇಶ ಸಫಲವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಎರಡನೆಯದು ಹಲಕೆಲಸದವರಿಗೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದದ್ದು ಒಂದು ಸುಸಂಧಿಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವಂತಹ ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತಹ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಿದೆ. ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವಿಕೆ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದಂಥಾದ್ದು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇದು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಒಂದು ಅನುಭವವನ್ನು ತಂದು ಕೊಟ್ಟಿದೆ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಆದಂತಾಗಿದೆ ಆಯಿತು. ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಏನೆಂದರೆ ಇವರು ಮಾಡಿದಂತಹ ತಪ್ಪನ್ನು ತಮಗೆ ಆಗದೇ ಇರುವವರ ಮೇಲೆ ಹಾಕುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ

ಮುಖಂಡರು ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವರೀತಿಯಿಂದರಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಉದ್ದೇಶ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೂ ಸದಾಕಾಲದಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಇದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವರು ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ದುರುದ್ದೇಶ ಪೂರಿತವಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಹಿಂಜರಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಲಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡಿದರು. ಇದು ರಾಜೀನಾಮೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ; ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯ ಬಂಧುಗಳಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಈ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ನಿರ್ಣಯ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಕೊನೆಗಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರ ಮೋಲೂ ದೊಡ್ಡ ಅಪವಾದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದು ಏನು ಎಂದರೆ ತಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದೆ ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಬಿಟ್ಟು ಒಡಿಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಅಪವಾದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ಕೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವ ತರಹದ ಭಾವನೆಗಳಿಗಾದರೂ ಒಳಪಟ್ಟು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಮುತ್ತದ್ವಿತನಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಅಷ್ಟೆ, ಮತ್ತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಎರಡೂ ಸೇರಿ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬಗೆಹರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದರೆ ಕೆಲವು ಜನ ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏಕನುತದಿಂದ ಕೆಲವು ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತಂದಾಗ ಇದು ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುವುದಿಲ್ಲ, ಈ ವಿಚಾರ ಕೊನೆಗಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯ. ಇದು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ವಿಷಯ, ಇದು ರಾಜಕೀಯದ ಕೂಸು ಎಂದು ಮಹಾಜನ್ ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆವರು ಯಾವರೀತಿಯಿಂದ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

“In October 1966 the prime Minister and the Congress president met the Leaders of both States in a bid to evolve a compromise formula. Both sides adhered firmly to their Stand. A high power delegation of congressmen from Maharashtra in Bombay led by the president of the Maharashtra pradesh congress Committee met the Prime Minister and the congress president and the Home Minister and urged upon them that a commission should be appointed without delay and its terms of reference should be settled by the working committee; otherwise, the opposition parties in Maharashtra would exploit the situation and dislodge the congress.”

So this is a political problem so far as the boundary dispute is concerned, is born out of political jest to oblige others. ಇಂಥಾ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕೇ ಹೊರತು ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ರಾಜಕೀಯದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಎಂದಿಗೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ರೆಜಲ್ಯೂಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ.

“Taking into consideration the fundamental basis of the Re-organisation of States in India and with a view to solving the Existing border disputes between Maharashtra and Mysore and Mysore and Kerale, the Government of India hereby appoint a commission consisting Mr. Meher Chand Mahajan, a former Chief Justice of India which shall hear the concerned parties and recommendations.”

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್)

So the Mahajan Commission Report is only a report. It is only a recommendation. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕು ಎಂದರೆ ಇವರು ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಬಹಳ ತಪ್ಪು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಏನೆಂದರೆ ಇದು ಒಂದು ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಯೋಗದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರೇ ಇದ್ದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂತಹ ತೀರ್ಪನ್ನು ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಂದರು. ಆದರೆ ಈ ಆಯೋಗದ ತೀರ್ಪನ್ನು ಸ್ವಾಚ್ಛಾಟರಿ ಬೇಸಿಕ್ ಮೇಲಾಗಲಿ, ಲೇಗಲ್ ಪ್ರಾವೀನ್ಸ್ ಮೇಲಾಗಲಿ ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಅವಾರ್ಡ್ ಎಂದು ಕೆಲವರು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಇದಕ್ಕೆ ಏರಡು ರಾಜ್ಯದವರು ಮನ್ಮಥ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ಭಾವನೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉದ್ವೇಗದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಬಣ್ಣ ಬಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಭಾವನಾತ್ಮಕತರಾದರೆ ಒಂದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಏನಿದೆ ಅದು ಏನು ಶಿವ ಕೊಟ್ಟ ದೊಡ್ಡವರವಲ್ಲ. ಆ ವರದಿ ಏನು ಸ್ವಗೃಹದಿಂದ ಬಂದಿದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಈ ವರದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಗುರುತರವಾದಂಥ ರಾಜ್ಯ ಏನಾದರೂ ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ, ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗಿದೆ. ಈ ವರದಿಯಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಮೈಸೂರಿಗೇ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲುಕ್ಕಾನಾಗಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೇ ಇದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಾವು ದುರ್ದೈವಿಗಳು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಆ ವರದಿಯಲ್ಲಿರುವುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಅಂಗೀಕಾರವಾಗಬೇಕು ಎಂಬ ಒಂದೇ ಹಠವನ್ನು ಹಿಡಿದಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಮನೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಏನೇ ಇರಲಿ, ಪುನಃ ಆ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಪುನಃ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಒಂದು ಚಾನ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿ ರಾಜ್ಯ ಪಡೆಯಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬಿರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮಾತುಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ದೊಡ್ಡದು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಪುನಃ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವ ಕಾಲ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ರೆಕಮೆಂಡೇಷನ್ ಏನಿವೆ, ಅದರಿಂದ ಮೈಸೂರಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಎಷ್ಟು, ಲುಕ್ಕಾನು ಎಷ್ಟು ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಮೊದಲು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಂತರ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುವುದು ಯೋಗ್ಯ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆಯಾಗಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಖಾನಾಪುರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ 200ರಿಂದ 300 ಇಂಚುಗಳ ವರೆಗೆ ಮಳೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ನೀರಿನ ಉಗಮ ಸ್ಥಳವಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಳದಿಂದಲೇ ಮಲಪ್ರಭಾ ಘಟ್ಟ ಪ್ರಭಾ ಮುಂತಾದ ಜರಾಶಯಗಳಿಗೆ ನೀರು ಬಂದು ಸೇರುತ್ತಿರುವುದು. ಜರಾಶಯದ ಉಗಮ ಸ್ಥಳವಾದ ಖಾನಾಪುರ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲ್ದಾಟ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿತ್ತು ಎಂದು ಅದರಿಂದ ಮಲಪ್ರಭಾ ಮತ್ತು ಘಟ್ಟಪ್ರಭಾ ಜರಾಶಯಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ರೀತಿಯಿಂದ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಉನ್ನತಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು ನೀರಿನ ಜರಾಶಯಗಳು. ಅದರಂತೆ ದಟ್ಟವಾದ ಅರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಅದರ ಕೆಳಗೆ ಇರುವಂಥಾ ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ವಿನರಲ್ಸ್‌ನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಧಕ್ಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವಂಥಾದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ನಾವು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಎಷ್ಟಾಣಿಯಿಂದ ಕೂಡ ವನ್ಯ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ಡ್ಯೂಟಿ ಮೂಲಕ, ಎಕ್ಸ್ಟ್ರಾ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮೂಲಕ ಬರುತ್ತಿದ್ದ ಕೋಟಿಕ್ಕಿಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಲುಕ್ಕಾನಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಈಗ ರಾಜರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕೆಂದು ಅವರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ವಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ

ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಏನಾದರೂ ರಾಭವಿಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಅವರೇ ಒಂದು ಕಡೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ :

“In conclusion, I may add that none of the Governments concerned get what they claim and I presume that they will not be satisfied with these recommendations.”

ಈ ಪ್ರಕಾರ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ತಮ್ಮ ವರದಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೂ ನಾವು ಅವರ ವರದಿಯಿಂದ ಸಮಾಧಾನರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಾಗತ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರಾದವರು ಏನು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತಿದೆ.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—A very senior Member is giving his views on the subject. No Government Member is present on the Treasury Bench. ನಾವೇನು ಬಾಲ ಕುರ್ಚಿಗಳಿಗೆ ಹೇಳೋಣವೇ ? ಅವರು ಈ ಸಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಗೌರವ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವೂ ಕೂಡ ಅವರು ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮುಖದ ಮೇಲೆ ಹೊಡೆದಂತೆ ಏತಕ್ಕೆ ಎದ್ದು ಹೋಗಬಾರದೆಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಬೆಳಗಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಭೆಗೆ ಬಂದು ತಮ್ಮ ಮುಖವನ್ನು ತೋರಿಸಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆಯವರು ಕೂಡ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೀಗೆ ಎಳೆಮಕ್ಕಳಂತೆ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾ ರೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು :—ನಾನು ಕರೆಸುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಿ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಕೊಡಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಇನ್ನೂ ಮಾತನಾಡತಕ್ಕಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್.—ಇದು ಸತ್ತು ಹೋದ ವಿಷಯ. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಆಪ್ತ. ನಾನು ಜಾಗೃತ ಮುಗಿಸಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೇ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲ ಅತ್ಯವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಗಮನಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲ ಆತುರ ಮಾಡ ಬಾರದಾಗಿತ್ತೋ ಅಲ್ಲ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ಆತುರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೂ ಕೂಡ ಅನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಆ ವರದಿ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಕೂಡ, ಆಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಯಾವ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಆಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದವರ ಮೇಲೆ ಆ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಅವರ ಕರ್ತವ್ಯ ವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕರ್ತವ್ಯಚ್ಯುತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಹೀಯಾಳಿಸಿದರೆ ಅವರುತಾನೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾವಾಗ ನಾವು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಆಗ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಆಗ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಿಂದ ಯಾವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ಸಹ ಕೈಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಆಗ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಸರಾಧಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. 1956ರಿಂದ 1967ರವರೆಗೆ ಅಂದರೆ ಈ ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಲೈಮ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದೊಳಗೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

“These disputes have neither been resolved by the Zonal Council nor by the Government of India” nor the four-man committee appointed by the State Governments concerned, or by the meetings held by the Chief Ministers of States concerned. On the other hand, the tentative claims made became rigid and have been added to the people of the areas of Governments concerned. By efflux of time and delay in resolving disputes, emotions have run very high on either side. It is difficult to

(ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್)

separate the grain from the chaff. Public opinion is sharply divided. The evidence produced by Governments and witness before the Commission do not give any objective view of the situation."

So, these recommendations are born out of chaos. No definite ideas, no deep thinking no definite objective, no definite mind so far as the Commission is concerned. Under these circumstances, what is it that is best to be resolved? The best thing to be resolved is left to the Parliament; Parliament is to decide. We know that this Assembly has done its duty in the most up-to-date manner by agreeing with the Government and standing by its resolution. But the Government has miserably failed. It has failed to persuade the Government of India. Under such circumstances, is it advisable on the part of the Government to blame others? Is it advisable to kick up a row against the Government of India—is it expedient is it wise? At this stage, at least I appeal to the Treasury Benches to be modest in their expression. Otherwise, we are likely to spoil the whole case. Mr. Speaker, Sir, even, the Mahajan Commission is not clear with regard to the assessment of the evidence of the claims. Even though the wishes of the people were there that they want status quo, Sri Mahajan was pleased, to recommend the transfer of certain villages of Chikkodi and Hukkere Taluks to Maharashtra against the wishes of such people. What justification is there? Under the circumstances, what is it that is best is to be examined. As the Commission has said, the grains must be found out after removing the chaff. Therefore, my submission is that we shall have to think coolly and consider what is best and in what best manner we can resolve this.—Unless we are clear in our mind, we cannot persuade our own friends—the Members of Parliament, and if so how to persuade the entire House? That is the way in which we should proceed.

Sir, one other important thing is, all along the Chief Minister is shouting at the top of his voice that so long as he is in the office he will not allow Belgaum to be given to Maharashtra. What does it mean?

Sri B. RACHAIAH (Minister for Agriculture) :—He means what he says.

Sri R. M. PATIL.—I know that. That means he knows that he will not solve this problem; he knows that the problem will not be solved during his period. He wants platitude. That is not the way in which one should speak. Let us solve this problem in a very amicable manner. So far as the recommendations of the Commission are concerned, there are three opinions. The Hon'ble Finance Minister of our State goes and tells the Parliament Members and the Prime Minister and the Finance Minister of the Government of India, who is supposed to be the sole enemy of this State; "Let us meet and

discuss". What about those recommendations? Is it the opinion of this august House that he has conveyed there? Has this august House given him the authority? How can they go against the opinion of this House? That is one aspect. Secondly, our revered leader Sri S. Nijalingappa, having failed to do certain things in time, is now out to express that minor adjustments should be made, and all along that is our case. If he had submitted the same thing before that working Committee, which sponsored the Resolution of appointing a Commission to the Government of India, this calamity would not have occurred; this trouble would not have been there. Having failed and having given up the claims and recommendations and having disregarded the opinion of the public, he is now for minor adjustments. Why this inconsistency? That means there is no conviction about the case for which they are fighting. That is the main thing and that is a mistake. These are the main points that I wanted to submit.

There is another suggestion made by the Home Ministry, Government of India, while laying the recommendations of the Commission on the Table of the House. The Home Minister was pleased to make a statement that all the three Chief Ministers concerned will be invited for discussion. That aspect of the case has been ignored. If that is the intention of the Government of India in inviting the three Chief Ministers to allow them to discuss frankly, coolly and candidly being guided by the leaders so far as the Central Government is concerned I think the problem could be solved. Having suggested this, knowing, full well that there is a suggestion, is it advisable that we should agitate? We must compliment our youngsters from Bombay Karnatak districts for their enthusiasm. I congratulate them for their vigour. But the activities that they have taken at the instance of others are not befitting the status, are not befitting the culture and are not the traditions of Karnataka. Karnataka is known for tolerance. Let us tolerate; there is nothing wrong in toleration. This is not the first time that we are meeting with the opposition from the Government of India. With all the opposition and with all the obstacles we have achieved what we wanted. We are not afraid of either facing the problem as it is or we are not lacking in any way so far as the ability to tackle the problem in its proper perspective is concerned. I appeal to the Government that instead of resorting to this sort of activity they should think what they should do and what they are expected to do, and I believe that they will do it. Otherwise they are digging their own graves. With these words I conclude.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ (ಮಂಗಳೂರು-2).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಚರಾದಲ್ಲಿ ನಾರಾದೂ ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಮಹಾಜನ್ ಎರಡಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರವಿದ್ದಿತು. ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳು ನಿರ್ಮಾಣವಾದುದೇ ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಅದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕ್ಷೇಮವೇನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬದಲು ಅದರಿಂದ ಅನೇಕ ಅನಾಹುತಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ಆಗಲೇ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶವನ್ನು ಭಾಷೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರಚಿಸಿದಲ್ಲಿ ಅವು ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ — ಅವು “ಭಾಷೆ-ಪಾರ್” ರಾಜ್ಯ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ)

ಗಳಾಗುತ್ತವೆಂದು ಆಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಹೋದಯರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಅಂಧನಾದಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಪೊಟ್ಟಿ ಶ್ರೀರಾಮಯ್ಯ ಅವರು ಗತಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಧ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗಬೇಕಾಗಿ ಬಂದುದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಎಸ್ಕಾರ್ಟ್ ಕಮಿಷನ್ನನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು. ಆ ಸಮಿತಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನ ಪ್ರಕಾರ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವೊಂದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು. ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಈ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರದೆ ಹಾಗೆ ನೆರೆಹೊರೆಯ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕನ್ನಡಿಗರಿದ್ದ ಭಾಗಗಳು ಆರೇ ಉಳಿದುಕೊಂಡವು. ಏನೋ ಪಾರ್ಲಿಯಮೆಂಟಿನವರು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಅಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಂದು ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಆದರೆ ಅತ್ತ ಮರಾಠೆಯವರು ನೆಂದಾಸೆಯಿಂದ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಬಂದರು. ಅವರು ಹಾಗೆ ಒತ್ತಾಯ ತಂದಾಗ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದರೋ ಅವರೇ ಈಗಲೂ ಪ್ರಧಾನಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆ ದಿವಸ ಇಡೀ ಭರತ ಖಂಡದ ಆಡಳಿತವನ್ನೂ ಅವಿಭಾಜ್ಯ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಕೈಲೇ ಉಳಿದಿತ್ತು. ಆ ದಿವಸ ಆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ಒಂದು ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದು ಅವಿಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರು ಗಡೀ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಏಕನದಸ್ಯ ಅಯೋಗದ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಂಡರು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು ಮತ್ತು ಎ. ಐ. ಸಿ. ಸಿ. ಯ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಆಗ ಇವರು ಆ ಏಕ ನದಸ್ಯ ಅಯೋಗದ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ತಮ್ಮ ರುಜುವನ್ನು ಹಾಕಿದರು ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಲು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಾದ್ಯಂತ ಚಳುವಳಿಗಳಿದ್ದವು. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅಂಜುವ ಸ್ವಭಾವದವರು. ಅವರು ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದ ಸಮಾಧಾನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಆದರೆ ಆ ಏಕ ನದಸ್ಯ ಅಯೋಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ಪಂಜಾಬಿನವರು. ಭರತಖಂಡದ ಉಚ್ಚ ನ್ಯಾಯಾಲಯದ ಉನ್ನತ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಾಗಿದ್ದವರು ಹಾಗೂ ಒಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಠ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರೂ ಆಗಿದ್ದರು. ಅವರು ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಗಣ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಯಾರಿಗೂ ಅವರು ಅನ್ಯಾಯಮಾಡತಕ್ಕ ವರಲ್ಲ ಎಂದು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಅಂದು ಕನ್ನಡಿಗರು ಸುಮ್ಮನಾದರು. ಆ ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ಗಡೀ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದ್ದಿದ್ದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸುತ್ತಾಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದ ನಂತರ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಅವರು ಒಂದು ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಇವರು ಮೈಸೂರಿನವರು ಇವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ಎಂಬ ಯಾವ ಒಂದು ಭೇದಭಾವವನ್ನೂ ಅವರಿಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅಂಥ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತ. ಅವರು ಅಂಥ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತದಿಂದಲೇ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ವರದಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಮಾತನ್ನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಬದಲು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಬಹಳ ಫಲವತ್ತಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳೂ ಹಾಗೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ 2-3 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ತರತಕ್ಕ ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಮತ್ತು ಖಾನಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಫಾರಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ವಿಷಾದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಒಂದೇ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇವರ ವರದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಏಕ ನದಸ್ಯ ಅಯೋಗದ ನೇಮಕಕ್ಕೆ ಮೂಲಕಾರಣರಾದ ಆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರೇನಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ಆ ಸಮಿತಿಯ ನೇಮಕದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಸಮಿತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿಗೆ ಅವರು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ದಿವಸ ಈ ತಕರಾರನ್ನು ಎತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ವರದಿಯನ್ನು ಪಡೆದು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡದೆ ಮೂಲಗೊತ್ತಿತು. ಹಾಗೆ ಕಾಲಹರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದಲೇ ಇದಕ್ಕೆ ಈ ದುರ್ಗತಿ ಬಂತು. ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಶಿಫಾರಸ್ಸಿನು ಸಾರವಾಗಿ ಇದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಈ ಸಭೆ ಅವಿಗೆ ವಹಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದಾಗ್ಯೂ ಈ ದಿವಸ ಮತ್ತೆ ಅದರೂ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಾಗೂ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಂಡು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುವಂತೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರು ಇರತಕ್ಕ ಇಡೀ ಕಾಸರಗೋಡಿನ

ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಳಿ ಬದುಕುವುದಕ್ಕೆ ಆಸೆ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ನ್ಯಾಯವಾದಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರದ ನಾಯಕರಿಗೆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಿ ಕಳುಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಹಾಗೂ ಜಾತಾಗಳನ್ನು ಹೆಬ್ಬಾಗಿ ಕಳುಹಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಅವರ ಆಸೆ ಇನ್ನೂ ಈಡೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೇಳತಕ್ಕ ಜನರೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಕನ್ನಡಿಗರ ಪರವಾಗಿ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ ಆ ಇಡೀ ಕಾಸರಗೋಡು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ಅವರು ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾ ಸರ್ಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸರ್ಕಾರ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ನಂತರ ಜನಾಭಿಪ್ರಾಯ ಸಂಗ್ರಹಣೆಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಷಯಕ್ಕಾಗಿ ಜನರು ರೈತಗಳನ್ನು ಅಡ್ಡಹಾಕುವುದು, ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನೆರಾ ಮಾಡುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಮಾದದ ಬದುಕಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಕೆಲವು ದುರ್ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರ. ನಾವು ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೋರಾಟ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ದೇವರು ನಮಗೆ ಸಹಾಯಕನಾಗೇ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲರೂ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಪಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಷ್ಟು ಸಾಧುವಾದ್ದಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಇದು ನೆಟ್ಟ ಗಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಚಂದ್ರೀಗಡ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರು ಅದುದ್ದೇನು? ಆದರೆ ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ಕನ್ನಡಿಗರೇನೂ ಹೇಡಿಗಳಲ್ಲ. ನಾವು ಕೈಕಟ್ಟಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವವರಲ್ಲ. ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಹೇಳಿದಂತೆ “ಇದು ಮಣ್ಣಲ್ಲ, ಧೂಳಲ್ಲ, ಇದು ಸಿಡಿಲ ಕಣ, ತಾಯಿ ಕಣ, ಇದು ಬೆಂಕಿ ಕಣ ಎಂದ ಹಾಗೆ ನಾವು ಹೇಡಿಗಳೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಾನು ಇನ್ನು ಕಡೆಯದಾಗಿ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೇನೆಂದರೆ ಸಭೆಯು ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ನನಗಿಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

[Mr. Deputy SPEAKER in the Chair]

5-00 P.M.

† ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಇಂದು ಒಂದು ಮಹತ್ವರವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಇದು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದಿನ ಹೋರಾಟ ಮೈಸೂರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಎರಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ), ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ. ಆಗಲಿ, ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಪಕ್ಷದವರು ಆಗಲಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಬೆಳಗಾಂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲರುವ ಎರಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಅಂದರೆ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್), ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ), ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ., ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಆಗಲಿ ಅವರು ಬೆಳಗಾಂ ಇಂದು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲದೇ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ರೀ ಆರ್ಗನೈಸೇಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪಾನು ಅದಾಗ ಯಾವ ಯಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳು, ನಿಪ್ಪಾಣಿ ಮೊದಲಾದ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಎಲ್ಲ ಸೇರಬೇಕು ಅಂತ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಬಂತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ತಮ್ಮ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ಇಟ್ಟರು, ಅದರಲ್ಲಿ ಸೋಲು ಆಯಿತು. ಅಂದಿನ ದಿವಸ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾಯಿತು. ಆ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ. ಆಪೋಷಿನ್ ದಿವಸ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಾಗ ಏನಾಯಿತು? ಅದೇ ರೀತಿ ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ, ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಗ್ಗೆ ಅಮೆಂಡ್ ಮೆಂಟ್ ತಂದು ಹೇಗೆ ಸೋಲು ಆಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಫೋರ್ಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಬಿ. ಪಿ. ಕದಂವರು ನೋಡಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಪೋಷಿನ್ ಮೈಸೂರಿನ ನಿಲವು ಒಂದೇ ಆಗಿದೆ. ಕೇಸ್‌ನ ಕಮಿಟಿಯವರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ಮೈಸೂರಿನ ಸರ್ವ ಪಕ್ಷಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಮೈಸೂರಿನ ವಾದ

(ಶ್ರೀ ಸಿ. ಕೆ. ರಾಜಯ್ಯ ಶೆಟ್ಟಿ)

ವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಎಲ್ಲಾ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಪಾಸು ಮಾಡಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವ ಮೊದಲು ಕೇಸ್‌ನ ಕಮಿಷಿಯವರ ವರದಿ ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಕಮಿಷಿಯಲ್ಲ ಏನೇನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಅವರ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮನವರಿಕೆಯಾಗುವಂತೆ ವಿನ್‌ತಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಂದು ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಬಂತು, ಆ ಕಮಿಷನ್ ಹೇಗೆ ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ವಿಷಯವಾಗಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳು ಹೇಗೆ ವಾದ ಮಾಡಿದರು, ಅಂದಿನ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಚವಾಣ್‌ರವರು, ಶ್ರೀ ವನಂತರಾವ್ ಪಾಟೀಲ್, ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ತೀರ್ಪು ಅಂತ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೂ, ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಾಗ ಅವರು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೂ ಏತಕ್ಕೆ ಸೋಲಾಯಿತು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ತನ್ನಿ. ಇದು ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕೆಲವು ದಿವಸದ ಹಿಂದೆ ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಿಸುವ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದಾಗ, ಯಾವ ಯಾವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ನಾಯಕರು ಏನೇನು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೆಲ್ಲಾ ತಿಳಿಸಿ ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಿಂಟ್ ಮಾಡಿಸಿ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಹಂಚಿ. ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಹಿಡಿದು ಮತ್ತು ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗಗಳು ಸೇರಬೇಕೋ ಆ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವಂತೆ ವಾದಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯನಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ವಿಚಾರ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಒಕ್ಕೊತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾಯಕರುಗಳ ಕರ್ತವ್ಯ ರೋಪದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ಮತ್ತೊಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೂ ತಿಕ್ಕಾಟಗಳು ಇವೆ. ಆದರೆ 2-3 ದಿವಸದಿಂದ ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಇಂದಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅಂಧೋಳನ ನಡೆದಿದೆ, ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮರುಚುನಾವಣೆ ಆಗಬೇಕು ಅಂತ ಏನು ಇದೆ ಮರು ಚುನಾವಣೆ ಆದಮೇಲೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಒಪ್ಪಿದ್ದೇವೆ, ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮಂಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು ಅಂತ ಮೈಸೂರಿನ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಬಿರ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಮೊದಲೇ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ಎಲ್ಲಾ ತರಹ ಕಮಿಷನ್‌ಗಳ ಪ್ರೆಸ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನೂ, ನಾಯಕರುಗಳ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟನ್ನೂ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ 560 ಜನಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮೆಂಬರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಒಂದು ಹುಚ್ಚಮಾರಿತನದಿಂದ ಒಲಿಸುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇಲೆ ಆಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್ ಬಂದಾಗ ಅದರ ಸೋಲನ್ನು ಅವರು ಅನುಭವಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು. ಕೇವಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿಗೆ ಈ ದೇಶದ ಯಜಮಾನಿಕೆ ಅವರ ಕೈಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೇ ಭಾರತ ಆಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಆಗ ಅವರ ಚಾಣಾಕೃತನ ನಡೆಯುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾರತವಲ್ಲ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಒಂದು ರಾಜ್ಯ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಕೆಲವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳು ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನೂ ಒಲಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇದ್ದರೆ ಅದು ಬರೀ ಕನಸಿನ ಮಾತಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪಾರ್ಲಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ಆಗಿ ಸೋಲು ಆಯಿತು. ಆಗ ಬೆಳಗಾಂ, ಹಳಿಯಾಳು ಕರವಾರ, ನಿವ್ವಾಣಿ ಮತ್ತು

ಚಿಕ್ಕೋಡಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಸೋಲು ಆಗಿದೆ. ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಅವರ ಮುಂದೆ ಇಚ್ಛೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಆನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಒಂದು ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಉಳಿದ ಭಾಗಗಳು ಬರುವುದನ್ನು ಬಿಡಬೇಡಿ. ಇವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೊಂದಿಗೆ ಹೆಣಗುವುದು ಕಷ್ಟ. ಶಿವಾಜಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮೊಗಲರ ಮೇಲೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕನ್ನಡಿಗರ ಮೇಲೆ ಯುದ್ಧ ಮಾಡಲು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶ ಚೂರು ಆಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದರೆ ಅದರಿಂದ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವವೂ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರು ಬೆಳಗಾಂ ಸಿಟಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಗುಜರಾತ್‌ನಲ್ಲೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲೂ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಅಡುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಬೊಂಬಾಯಿಯನ್ನೂ ಇದೇ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಹಂಚಿದರೆ ಚೂರು ಚೂರು ಆಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರವನ್ನು ನಾರ್ಕರು ಚೂರು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಜನಾಂಗ, ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ತಮಿಳರು, ಆಂಧ್ರರು, ಕೇರಳದವರು, ನಾನಾ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಡುವ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಇವರಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಭಾಷೆಯೊಂದೇ ಆಧಾರವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವ ವಾದ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರವಾದುದು. ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಮರಾಠಿಗರ ಆಡಳಿತವಿತ್ತು. ಆಗ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ನೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ, ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಉದ್ಯಮಕ್ಕಾಗಿ ಮರಾಠಿಗರು ಬಂದು ನೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ, ನಾನಾ ಕಾರಣಗಳಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಜನರು ಬಂದು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ನೆರೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತಿನ ದಿವಸದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅವರ ಪರ್ಸೆಂಟೇಜ್ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿರಬಹುದು. 1931ನೇ ಇಸವಿಗೆ ಹಿಂದಿನ ಜನಗಣತಿ ರೆಕಾರ್ಡನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಆ ಹೊತ್ತು ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನವರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರು, ಕನ್ನಡಿಗರು ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರು. ವ್ಯಾಪಾರಕ್ಕಾಗಿ, ಅಧಿಕಾರಕ್ಕಾಗಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಸೌಕರ್ಯಗಳಿಗಾಗಿ ಬೆಳಗಾಂಗೆ ಬಂದವರ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾಯಿತು. ಯಾರದೋ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಕೆಲವು ಕಾಲವಿದ್ದುನಂತರ ಆ ಮನೆ ತಮ್ಮದೇ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಮರಾಠಿಗರು ಬೆಳಗಾಂ ತಮಗೆ ಸೇರಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಈ ವಾದವನ್ನು ನಿರ್ದೋಷವಾದ, ನಿಸ್ಸಾರವಾದ, ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ವಾದ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಇಂದಿನ ದಿವಸದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಗಳೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ, ದೃಢವಾಗಿ ಹೋರಾಟ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಎರಸು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. B. SAYANAK (Belgaum).—Mr. Deputy Speaker Sir, I rise to oppose the motion moved by the Hon'ble Chief Minister. I cannot understand why this Session has been called for by the Government of Mysore. Is it the intention of the Government to prevent the Parliament from doing its duties? Is the Government of Mysore trying to pressurise the Central Government to accept the Mahajan Commission Report? The Chief Minister, while addressing the Assembly, has said that Sri Sayanak has congratulated the Central Government for having placed the Mahajan Report before the Parliament. I have congratulated the Central Government for placing the Mahajan Report before the two Houses of Parliament on 18th December 1970. It does not mean that we get Belgaum, Khanapur, Nippani, Karwar and Bidar.

Sri M. G. BANAKAR.—Do you want Bangalore ?

Sri B. B. SAYANAK.—I do not want Bangalore and we have not demanded Bangalore, because Bangalore is the capital of Mysore and a Kannada City. When the Central Government has placed this report before the two Houses of Parliament, we have not said anything. By simply placing Mahajan Report, we have not gained anything nor Mysore has lost anything. This question is lingering and pending for

(SRI B. B. SAYANAK)

more than 14 years. This question was discussed in the Zonal Council and also was discussed by four men Commission belonging to Maharashtra and Mysore. Again one-Man Commission, *i. e.*, Mahajan Commission was appointed by the Central Government to solve this Maharashtra-Mysore Boundary dispute. This report is one sided, arbitrary, perverse, full of inconsistencies and based on without any principles. This is not only my opinion, but this is the opinion of Ex-Attorney-General of India by name Motilal Setalwad. He has said in his autobiography that the Mahajan report is full of inconsistencies and it must be thrown into the waste paper basket. This Mahajan was the Chief Justice of India. I do not know why he has given such a perverse report. If that is the fate of the report in the opinion of the eminent jurists, I do not know how it should be accepted by the Central Government. When the Parliament is supreme and when the Parliament is sovereign, you must convince the Parliament. Mysore Government had sent delegations after delegations excluding M.E.S. members to Delhi to convince the Central Government. You had sent the lady members of this House, to distribute the chips of sandalwood to the Members of Parliament and to induce the members of Parliament, but your efforts are in vain. Now the Central Government has placed the report before Parliament. Soon after the placing of the report, a serious situation in Mysore State and in the border areas has been created and the Kannada people have taken the law into their hands. This situation is created by the Chief Minister of Mysore himself. What has he said to the Prime Minister when he was in Delhi? If this Mahajan report is not accepted *in toto* there will be a serious situation in Mysore. The situation in Mysore after the placing of this report will be a chaos created by the Mysore Government. The students have taken law into their hands. 19th is a Saturday and in Belgaum the Saturday being a bazaar day, Kannada students and Kannada hooligans under the protection of the police, have looted the bazaar. They have destroyed the Jyoti college which is run by the Marathi people. Not only that Sir, the students of the Commerce College had come to my shop. They wanted to burn my shop under the protection of the police. My brothers took the lathis and beat them and they threw the books and ran away. That is the attitude of the Kannada students in Belgaum. For self-defence we have done it. I asked the S.P. who was there: is this the way to maintain law and order in the City? Why the police are taking said of Kannada people only? I want to tell my friend here, Mr. D. M. Siddaiah who was talking just now and declared "we are not giving an inch of Karnataka"; I want to ask him: 'Are you the Duryodhana of Karnataka'? Are you in a democracy and what language you are talking in a democracy. If you want to fight with Maharashtrians, I will give a challenge: take away the police in border areas and let the fight go on. If we lose in the battle, we have no claim over Belgaum. That is my challenge."

SRI MAHADEV G. BANAKAR.—You must be addressing the Chair. Please be within your limits. This is too much.

SRI B. B. SAYANAK.—Mr. Banakar is not Speaker. I am within my limits. My friends are talking about Maharashtra being expansionist. The Maharashtra Government have been saying from the beginning that they are going to give 256 villages from their Maharashtra and that you must give 814 villages from Mysore to Maharashtra on the basis of village as a unit, contiguity and simple majority. But this Government has not accepted that proposal. Not only that Sir, there is Barhampur in Madhya pradesh. That is purely Maharashtrian area. But we are not asking for that. Dazg and Umbargaon had gone to Gujarat, but we are not claiming it.

My friends are telling when the S. R. C. report is published, why the Government of India had not placed this report on the table of the Houses of Parliament. I want to bring to the notice of my friends: do you know that the S. R. C. report was placed by the then Prime Minister of India in both Houses of Parliament and then it was decided. There is a comparison between Belgaum and Bellary in the S. R. C. Report. I want to read the S. R. C. Report in respect of Belgaum City. I am reading from page 98 para 349 in respect of Belgaum ;

“ It has been argued that the Belgaum town has an absolute Marathi Majority and that due consideration should be given to this factor. Separate mother tongue figures for this town were not compiled during the last Census. In the past, it has, however, for a variety of reasons, attracted a steady stream of immigrants from many areas. Even if it is admitted that this town has a Marathi majority, in view of the very slight Marathi majority in the taluk of Belgaum and the fact that economic relations are not particularly marked with any linguistic area, the future both of the taluk as well as the town, should more properly, be decided on administrative grounds. If as many as nine out of 11 taluks go to Karnataka (Chandgad going to Bombay and Belgaum being disputed) then on administrative grounds, the Belgaum town, which is the district headquarters, along with the Belgaum taluk should also go to Karnataka. We have recommended earlier that Bellary town along with Bellary taluk, should go to Andhra, although the Town according to Shri justice Misra's report did not have a predominantly Andhra complexion, our recommendation in respect of Belgaum Town follows the same principles.”

The Kannada people had agitted over the Bellary taluk and Bellary city. The daughter of the then Prime Minister Nehru, i.e., the present Prime Minister had visited Bellary and she requested her father to merge Bellary with Mysore. If that is the case, what right have you over Belgaum? There are so many changes in the S. R. C. Report

(SRI B. B. SAYANAK)

Bombay City has now come to Maharashtra ; there is division of Panjab into Panjab and Hariyana. The S. R. C. Report is not gospel truth. Somebody asked why the Shaw Commission Report was not placed before the Parliament ? Why the Pataskar report is not placed before the Parliament ? The Pataskar report was accepted by both the Chief Ministers of Andhra and Madras States. There was no necessity to place that report before Parliament. So far as Shaw Commission Report is concerned, there was a decision too that Chandigarh should go to Hariyana. That report is also changed with the consent of both the Chief Ministers. What was the necessity to place that report before Parliament ? Parliament is the highest authority in India and the supreme body and that body will do justice. Otherwise, what is the sanctity of the Parliament ? I ask you Sir, which Commission's report is accepted *in toto* by the Government of India. Sir, I conclude by thanking the Chair for giving me an opportunity.

†ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪಾಂತ್ಯಗಳ ಬೇಡಿಕೆ ಇದ್ದುದರಿಂದ ಅವಕ್ಕೆ ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ಮಾಡಿ ಅದರ ವರದಿಯಂತೆ ಒಂದು ಮನೂವೆ ತಯಾರಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವರೆಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆಯಿತ್ತು. ಆದರೆ ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ವರದಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಕೂಡ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಸೇರಬೇಕಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಚಳವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅವಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಎಲ್ಲ ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿ ವಿವಾದವನ್ನು ಇತರ್ಮಾಡಲು ಕ್ರಮತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಡತನ ಮುಂತಾದವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿ ಜನತೆಗೆ ಸೌಖ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಗಮನ ಕೊಡದೆ ತಮ್ಮ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳನ್ನು ಭದ್ರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಸರಕಾರಗಳ ಜನರ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವು ನಿರತವಾಗಿವೆ.

5-30 P.M.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಿದ್ದರೆ ಹಿಂದಿನ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮೇಲೆ ಬಹು ಅನುಕೂಲವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇತ್ತು. ಆದರೆ ಆದಿಗೂ ಕೂಡ ಇದು ಪರಿಹಾರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲ, ಕಾರಣ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಬಿಂಬ ಕೊಟ್ಟರೆ ನಾನು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಎಂದರೆ ಈ ಗಡಿ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಬೆಳಗಾಂ ಮತ್ತು ಧಾರವಾಡದ ಜನಕ್ಕೆ ಹೇಳಲು ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಇನ್ನಾವ ಸಮಸ್ಯೆಯೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಇದ್ದರೂ ಸಹ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕ ಧ್ವಜದಾರಿದ್ರ್ಯ ವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಲಿ ಪರಿಷಾರ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪುದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯಲಕ್ಕೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಅಧಿವೇಶನವನ್ನು ಕರೆದರು, ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ? ಪಾರ್ಟಿಮೆಂಟ್ಗೆ ಮತ್ತೆ ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನವರು ನಿಮಗೆ ಬಹುಮತ ಬರುವಂತೆ ಒಳು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಬಿ) ನವರು (ಆರ್) ನವರಿಗೆ ಒಳು ಕೊಡಬೇಡಿ ನಮಗೆ ಕೊಡಿ ನಾವು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಾಯಿನಕರವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಿ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಯಿತು, ಬೆಳಗಾಂನಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಲೀಸರನ್ನು ಹಿಂತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡಿ, ಯುದ್ಧ ಮಾಡೋಣ, ಯಾರಿಗೆ ಶಕ್ತಿ ಅವರ ಅವರು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ

ಸರಿಯಲ್ಲ. ಜರ್ಮನಿ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ನಾವೆಲ್ಲಾ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಒಂದೇ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಯಾವ ಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವೇ ಮಾತನಾಡುವುದರಿಂದ ವ್ಯಥೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹಿರಣ್ಯಯ್ಯ ಮಿತ್ರಮಂಡಲಿಯ ಮೂರ್ತಿಯವರು ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಮುಂಚಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾರತ ಮಾತೆ ಎಂದರೆ ಜನ ಜೈ ಅನ್ನುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಈಗ ಕನ್ನಡ ಮಾತೆ ಎಂದರೆ ಜೈ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಮರಾಠಿ ಮಾತೆ ಎಂದರೆ ಜೈ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ, ಕೇರಳ ಮಾತೆ ಎಂದರೆ ಜೈ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಭಾರತ ಮಾತೆ ಎಂದರೆ ನೈ ಅನ್ನುತ್ತಾರೆ ಇಂಥ ಕಾಲ ಬಂತು ಅಂತ. ನಾವು ಎಲ್ಲೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೇ? ಶಕ್ತಿ ಇದೆ. ಆದರೆ ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಷ್ಟೇ ವರ್ಷ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಹತ್ತಿಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷವಾದರೂ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಿಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಜನಕ್ಕೆ ಇದನ್ನೇ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ, ಜನವಾಣಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಭಾಷಣ ಕೊಡಯುವುದಕ್ಕೆ, ಜನರನ್ನು ತಪ್ಪು ದಾರಿಗೆ ಎಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪನವರು ಹೇಳತಕ್ಕ ವಿಷಯ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕದ್ದೇ. ನಾಲ್ಕು ದಿವಸದಿಂದ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಏಕೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಗೆ ತಿಳಿಸ ಬಾರದು? ತಿಳಿಸಿದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಎಂದು ಅರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ನಾನು ಆ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಜೀವಂತವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಗಳವರು ಒಂದು ನಾಟಕ ಅಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಆಡಳಿತ ಎಂದು ಮುಗಿಯುತ್ತದೆದೋ, ಅಂದು ಪಟ್ಟಭದ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆ ಬಹಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತವಾಗಿ ಫರ್ಷಣ್‌ಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಶಾಂತ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಸೋರಾಟವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಚುನಾವಣೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಆಗ ಮತ್ತೆ ಈ ಭಾಷಣಗಳೆಲ್ಲಾ ಶುರುವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ರೈತರಿಗೆ, ಕಾರ್ಮಿಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಲ್ಲ, ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಬಗೆ ಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಚಗಾವಿ (ಗೋಕಾಕ್).—ಸ್ವಾಮಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ, ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮೇಲಿನ ಮೇಲೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಉಂಟಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಕೂಡಿದ್ದೇವೆ. ಮೈಸೂರು-ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ, ಮೈಸೂರು-ಕೇರಳ ಈ ಗಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಒಂದು ವಿವಾದವನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲಕ್ಕೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್‌ನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದರು. ಇದು ಕರ್ನಾಟಕದವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಮಿಷನ್ ಅಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗಗಳನ್ನು ನಾವು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕದ್ದು ಕರ್ನಾಟಕ ಅಲ್ಲ, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳೊಡನೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳನ್ನು ಕೂಡಿಸಿದ್ದು ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಶಾಂತ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬರುತ್ತಲೇ ಇದೆ. ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ವಾಧಿಪತ್ಯವಾಯಿತು, ಒಮ್ಮೆ ಗಡಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯವಾಯಿತು ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಇದನ್ನು ಕೆಡಕುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಿಕ್ಕಿ 23 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಕೂಡ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯಗಳಾಗಿ 14 ವರ್ಷಗಳಾದ ಮೇಲೂ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಒಂದು ಹಿಡಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಈ ಭಾಷೆಯ ಗೊಂದಲ ಬೇಡವಾಗಿದೆ. ಗಡಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ನಮ್ಮನೆ ವಿನಾಕಾರಣ ಗೊಂದಲ ಎಬ್ಬಿಸಿ ಹಾಗೆ ಹೀಗೆ ಎಂದು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೆಡಕೆ ಇದರ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ದುರ್ದೈವದಿಂದ ವಲ್ಮಭಾಯಿವರು ಹೋದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಾಯಕರು ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು ಅವರು ಇರುವವರೆಗೂ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಗೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಬೇಡಿರಿ ಎಂದು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು ಆದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಮೈಸೂರಿ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಆರ್. ಪಂಡಿಗಾರಿ)

ನಲ್ಲ ನಡೆಯಿತು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೆ ಭಾಷಾವಾರು ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಬೇಡಿಕೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹೃದಯ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದ ಕನ್ನಡ ನಾಡು 5-6 ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿತ್ತು, ಅದನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ನಮಗೆ ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾದರೂ ಏನು? ಹಿಂದಿನ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅರ್ಧಭಾಗ ಕೂಡ ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾದ್ದರಿಂದ ಈ ಭಾಷಾವಾರು ನಮಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿಯೇ ಉಳಿದಿದೆ ಎಂದರೆ ಇದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ದುರ್ದೈವ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕರ್ನಾಟಕದ ಹೊರಗೆ ಇರತಕ್ಕ ಕನ್ನಡಿಗರು ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸೌಲಭ್ಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗಡಿಯಿಲ್ಲದರಕ್ಕೆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಅತ್ಯಂತ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವೈಯಾಕೃತಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಇದೆ, ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯದೆ ಎಲ್ಲ ತರಹದಿಂದ ಈ ಜನರ ಮೇಲೆ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ದುರೌಪಾಧವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮರಾಠಿಗರು ಇದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೀತಿ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳುರು ತೆಲುಗುರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಸಮಾನತೆ ಇದೆ. ರಕ್ಷಣೆ ಇದೆ. ಉಳಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ್ಯ ರಚನೆಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನನಗೆ ಸಪ್ತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಿದೆ ನಮ್ಮ ವಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕದಂರವರು ನಮ್ಮ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ ಇದ್ದಾರೆ, 52 ರಿಂದ 56ರ ವರೆಗೂ ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾಗ, ಅವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಅಗ ಏನಿತ್ತು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕೆಂಬುದು ಅವರ ಸ್ಪಷ್ಟ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ಮನಸ್ಸು ಯಾಕೆ ಬದಲಾಗಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ ಭಾಗ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯಬೇಕು ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಕದಂರವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಅನೇಕ ಸಲ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿತ್ತು. ಆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳಿದಂತಹ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ವಸಂತರಾವ್ ಪಾಟೀಲರು ಸಹ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿದ್ದರು. ಅನೇಕ ಗೆಳೆಯರು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಆ ಸದನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೂ ಸಹ ಈ ವಿಚಾರ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಈಗ ಏಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಉಗ್ರವಾಗಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವಾದಿ ದೋರಣಿಯನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದಂತಾಗಿದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಠಿ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಹೊಸ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಸಹ ತೆರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ನಮ್ಮ ಸೋಲಾಪುರದ ಬಂದುಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶಿಕ್ಷಕರು ಇಲ್ಲದೆ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಲಾಗಿದೆ. ಅದರೂ ಕೂಡ ಭಾಷಾವಾರು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿರುವುದು ದುರ್ದೈವವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಮೈಸೂರು-ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮೈಸೂರಿನ ನಾಯಕರೇ ಕಾರಣ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಆಡ್ಲೆಸ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ 700 ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಾರ್ಡರ್‌ನಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಆಸ್ತದೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಎಲ್ಲರೂ ಆರೊಂದು ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಭಾಗ, ಇರೊಂದು ಹತ್ತು ಹಳ್ಳಿ ಭಾಗ ಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಈ ಮಾತು ಸರಿಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೆ ಪುನಃ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇಟ್ಟಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖಂಡರ ಹೇಳಿಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಮತ್ತೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ನುಡುವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮುಖಂಡರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಅನೇಕ ಹಳ್ಳಿಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ದುರ್ದೈವದ ಸಂಗತಿ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಯಾವ ಹಳ್ಳಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶದ ಹಳ್ಳಿಗಳು ಬಹಳಷ್ಟು ಭಾಗಗಳು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನಮಗೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಶಿರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಶೋಲಾಪುರ, ಆಕಲಿಕೋಟೆ ಹೋಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಮುಂಚೆ ಇದ್ದ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಹಳಷ್ಟು ಸಣ್ಣದಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವ ಜನ ಏನು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳುವುದು ವರ್ಣಾಂತರ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಗಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಈ ಜಗಳಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಎನ್ನುವುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ಕನ್ನಡ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ದುರ್ದೈವದ ಮಾತು. ಆ ಕಡೆ ಬಂದುಗಳು ಅನೇಕ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀ ನಂದೀಹಳ್ಳಿಯವರು ಒಂದು ಹೈಸ್ಕೂಲನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾವು ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂಥಹ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಇನ್ನು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮಿಷನ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅವರೇ ಒದಿ ನೋಡಲಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರ ಸೌಜನ್ಯವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಒಂದಾಗಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ದೇಶ ಕಲತಪ್ಪು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ, ಆ ವರದಿಯು ಬರಬಾರದಾಗಿತ್ತು, ಬಂದಿದೆ. ಆ ವರದಿಯು ಮನೂಬೆ ಅಥವಾ ಸರಕಾರದ ನಿರ್ಣಯದೊಡನೆ ಬುರ್ಲೆಕಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಬಾರದೇ ಬರಿ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಸ್ವರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಕೊನೆಯ ದಿನ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ತರುವ ಅವಸರ ಏನು? ನಂನತ್ತಿನ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ನಾವು ತರೆ ಬಾಗರೇಬೇಕು. ಎಸ್.ಆರ್.ಸಿ. ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಇನ್ನಿತರ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನವರು ಆರೋಪಿಸಿ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಂಬಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರೆಗೆ ನಮಗೆ ಆದ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri G. AMARE GOWDA (Sindhnoor).—Mr. Speaker Sir, this emergency session of the Assembly is called for discussion of the situation arising out of the placing of the Mahajan Commission Report before the Parliament. I shall not go into the question whether it is good or bad; that is a different point. Before we go into the problem, let us go into the circumstances and situation under which the Mahajan Commission was appointed. Let us go into the statements of the leaders of Maharashtra and Mysore regarding the decision to appoint a One Man Commission. The people of Mysore opposed and protested in many ways the appointment of the Mahajan Commission. But Shri V. P. Naik, Chief Minister of Maharashtra stated on 30th June 1966 at Bombay that “a reversal of the Congress Committee’s earlier decision to appoint a One-Man Commission would lead to complications throughout the country.” This has appeared in the paper dated 6th July 1966. Restating the case of Maharashtra in the absence of Sri V. P. Naik, Sri Chavan said: “Any attempt to bypass the earlier decision would do harm.” The working Committee, he said, had decided in favour of a One-Man Commission after considering the pros and cons of the problem. He stated “It was a national decision and should be implemented as such. Maharashtra was fully prepared to abide by it” This has appeared in the newspaper dated 6th July 1966.

Now let us see whether it is an award or an agreement. If you take it in the pure legal or technical sense, it cannot be an award. At least, you can say it was an agreement between two heads of State Governments. It was not a simple agreement as between two business men. It was an agreement between two States. But when the Report of the Mahajan Commission was published, our brothers in Maharashtra changed their view. Dr. Zakaria, Maharashtra Health Minister, said: “We are convinced that injustice has been done to us in the report and therefore, cannot advocate its acceptance by the people of the State.” Shri V. P. Naik, Chief Minister of Maharashtra, moved a resolution in the Maharashtra Legislature at Nagpur Session in November 1967 that the Mahajan Report was unacceptable on the allegation that it is generally discriminatory and arbitrary. That resolution was duly passed by both the Houses.

(SRI G. AMARE GOWDA)

As a matter of fact, the States Reorganisation Commission settled the whole dispute taking India as one. The principle laid down by the S. R. C. was simple. The principles were : security and integrity of India, language, cultural affinity, economic, financial and administrative convenience. Ten years after the publication of the S. R. C. Report, the border question was again raked up. It was the greatest blunder committed by the united Congress. The Congress leaders should have told the Maharashtra leaders that if they go on raking up settled disputes, it is not possible to visualise what the fate of the country would be. But our Birla brothers at the Centre wanted us to quarrel. They wanted us to indulge in these petty quarrels because they thought that they could achieve their objectives.

In regard to this Mahajan Commission Report and its placing before the Parliament, some substitute motions have been moved. They bulk of the speeches in this session were devoted to maligning the Congress (O) and Congress (R). There were petty quarrels between the members of Congress (O) and Congress (R). They exchanged words so vehemently that it looked that they are going to settle the issue here alone. On the first day of this session of the Assembly, it looked as if the leader of the Kannada Chaluvaligars and the leaders of Maharashtra Ekikarna Samithi were going to settle the dispute here alone on the floor of the House. Then the Assembly was adjourned to the next day. Disputes cannot be settled in this way. The substantive motions moved gave a call for the resignation of the Mysore Ministry and all the members of this House, as also the members of parliament including the Central Ministers of Mysore. Some hon. Members suggested that they should start 'horata.' What will happen if 'horata' is launched ? In what form should it be started ? If the resignation of the Mysore Assembly members is accepted, what would be the fate of the State ? In the same way, the Maharashtra Assembly members also may resign and the Ministers of Maharashtra and Mysore may also resign. Then should we move our volunteers in the Maharashtra and Karnataka to come to our help and should we rake up a quarrel against the Centre for secession ? Is it possible to carry on 'horata' with the Centre ? By these agitational methods and use of violent methods, can we convince the Centre and members of Parliament of our just case and expect something good from them ? We are not going to solve our problems by resorting to 'horata'. We have seen the fate of the movement for formation of Telangana in Andhra Pradesh. So problems cannot be solved in that way. The people of Telangana started and carried on agitation for 5 to 6 months but their problem was not settled. At this juncture I must quote the statement of Shri K. N. Dulup, Leader of the Opposition in the Maharashtra Legislature. He warned that "the people of Maharashtra would take to the streets to get the Maharashtra-Mysore Boundary issue settled, if both the Ruling and Opposition parties failed to solve it within the time limit set up by the State Legislature." This is reported

in the press on 14-9-1966. Both want to go to streets. Our brothers here also want to go to the streets. In Mysore in which street they want to carry on the fight? In Maharashtra in which street they want to fight? In this way, we cannot persuade the Centre to accept our stand. Ours is a right cause although there may not be an agreement, the sense of a business agreement. It is an agreement between two States.

Some members stated that it was unnecessary to convene this emergency session. But what is the other way to contact the Members and take their views about the action to be taken on the placing of the Report before the Parliament? Even if some resolutions are passed in this Session and the Assembly is adjourned, thereafter, when the Assembly is not in session, who is to take action on those resolutions? So there must be an Action Committee to take decisions and action thereon. Now that the Report is placed before Parliament, in what way can we persuade its members to convert them to our view? The Report is going to create controversies. The Tukol Commission Report was placed before this House and we know how much of discussion it raked. In the same way, there will be so much of discussion and controversy on this Report in the Parliament. So an Action Committee will have to be appointed and all these issues arising out of the placing of the Report before Parliament should be tackled by it. It will have to persuade the members of Parliament to appreciate our stand and accept it. That Action Committee should devise ways and means to tackle the issues, and decide whether we should fight for acceptance of the Mahajan Report in toto or for status quo. We have to think coolly and take action. For this, we should have an Action Committee from this Assembly. I hope this august House will think over this issue on the lines suggested by me and take suitable action. I thank the Chair for giving this opportunity to give my views.

†ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈಗ ಎರಡು-ಮೂರು ದಿನಗಳ ಕಾಲ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಏಕಾಏಕಿ ಕಾನೂನು ಬಾಹಿರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿ ಮೈಸೂರಿನ ಜನತೆಗೆ ವಜ್ರಾಘಾತವನ್ನು ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ಚರ್ಚಿತ ಚರ್ಚಣ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ನಾನು ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ದುಃಖದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ ತತ್ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಏನು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ, ಏನು ವೋಸವಾಗಿದೆ, ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ತನ್ನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಚನ ಭ್ರಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮುಖಂಡರು ಹೇಗೆ ಆ ಮಂಡನೆ ಬಗ್ಗೆ ವರ್ತಿಸಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವರು ವಿತರಿಸಿದ್ದನ್ನು ಈಗ ಕಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಪಕ್ಷ ಪಂಗಡ, ಎಂದು ಈ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ನೀವು ಮಾಡಿದವರು, ನಾವು ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ಒಂದು ಅಪವ್ಯಕ್ತ ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಎಲ್ಲ ಮುಖಂಡರಿಗೂ ನಿವೇದಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರತಿಯಲ್ಲ, ದ್ವೇಷದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ನಮ್ಮ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಜನತೆಯ ಹಿತರಕ್ಷಣೆ ಒಂದೇ ಕಾಣಿ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ನುಸ್ತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಥವಾ ರೂಲಿಂಗ್ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಈಗ ನಮ್ಮ ಕಣ್ಣೆದುರಿಗೆ ಬರಬಾರದು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ದ್ರೋಣಾಚಾರ್ಯರು ಅರ್ಜುನ, ಕರ್ಣರಿಗೆ ಬಿಲ್ಲು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೃತರು ಯಾರು ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟರು. ಆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಮರದ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಕಾಗೆ ಕೂತರೆ, ಅಗಲ ಕಾಗೆಯು

(ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ್ ಡಿ. ಬಣಕಾರ್)

ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬಿಲ್ಲು ಹೊಡೆಯಬೇಕೆಂಬುದು. ಅರ್ಜುನ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ನನಗೆ ಕಾಗೆಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಎರಡೂ ಕಪ್ಪೇ ಕಾಣುತ್ತದೆಂದು. ಆ ಮೇಲೆ ಕರ್ಣ ಹೇಳುತ್ತಾನೆ, ನನಗೆ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆಯೇ ಏನಹ ಕಾಗೆಯ ಬಣ್ಣ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು. ಯಾವ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇರಲಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಇದನ್ನು ಪಕ್ಷಾತೀತವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಇದು ಕನ್ನಡಿಗರ ಮಾನ, ಮರ್ಯಾದೆ, ಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಾಗಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕಾಣಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರೀಯರ ಒತ್ತಾಯಕ್ಕೆ ಮಣಿದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ದಿವಸ ಏಕಾಏಕಿ ಇದನ್ನು ಏಕೆ ಇಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು? ಇದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಕೊನೆಯ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿ ಇತ್ಯರ್ಥಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಮರಾಠಿಯವರು ಬೆಳಗಾಂ ಅನ್ನು ಕೊಡದಿದ್ದರೆ, ಅವರ ಹೊರಾಳವನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸದೇ ತಮ್ಮ ಪಾದವನ್ನು ನದಾ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು.

“It is significant to note that the question of disputed boundaries now raised by Maharashtra were specifically considered by the Parliament at the time of passing the States Reorganisation Act. Several amendments were moved for including in the Bombay State the areas now claimed by excluding from the proposed State of Mysore the areas claimed by Maharashtra pertaining mainly to three districts in the State of Mysore.”

ಬೆಳಗಾಂ ಖಾನಾಪುರ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಬದರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ, ಅದು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. Several amendments were moved in respect of these specific areas. They were all rejected. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾಂನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವವರಗೆ ಅವರು ಯಾವ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನೂ ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ನೇಮಕವಾದ ತಕ್ಷಣ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

“When the question came up before the Congress Working Committee, the two Chief Ministers had agreed between themselves to accept the recommendations rather than keep the whole issue pending from generation to generation.”

ಅವರ ಮಾತಿನಲ್ಲೇ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ತರೆ ತರಾಂತರದವರಗೆ ಈ ಸಮಸ್ಯೆ ಇರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಪುನಃ ಅದನ್ನು ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್), (ಒ) ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತುವುದಿಲ್ಲ. ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯವನ್ನು ತಂದರೆ, ಅನ್ಯಾಯವಾಗಬಹುದು. ಅವರು ಮತ್ತೆ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

“However, whatever the recommendations might be, they are binding on us.”

ಇದು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರತಕ್ಕ ಮಾತು. ಅದರೂ ಅವರ ದಾಹ ಇನ್ನೂ ಅಡಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ—“ಎರಡು ಕೋಣಗಳು ಜಗಳ ಮಾಡಿಕೊಂಡರೆ, ಒಂದು ಬಾಳೆಗಿಡ ನಾಶವಾಗುತ್ತದೆ” ಎಂದು. ಹಾಗೆಯೇ ಇದತ್ತು ಇಂಡಿಕೇಟ್, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಜಗಳದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಗತಿ ಏನು? ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಬೆಂಬಲ ಬೇಕೆಂದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದತ್ತು ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಇತರರ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸುವುದರ ಬದಲು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮುಂದುವರಿದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಹಿಂದಿನ ಮಹಾಜನ್ ಪರದಿಯೇ ಸುಖ ಎನ್ನುವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಅದರಂತೆ 6 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ರೆವೆನ್ಯೂ ಬರುವ ಪ್ರದೇಶ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಅದಕ್ಕೆ ಕೈ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್

ಕಮಿಷನ್ ಮುಖಾಂತರ ಒಂದು ಅಂತಿಮ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಲಿ ಎಂದು ಮೈಸೂರು ಇದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಎನಹ ಬೇರೇನೂ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸಹಜ ಗುಣವನ್ನು, ಸೌಮ್ಯ ಗುಣವನ್ನು ಇವರು ಹೆಡ್ ತನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮನವೊಲಿಸಬೇಕೋ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ, ನಮಗೆ ಜಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕವನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ನನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನಿಮ್ಮ ಋಣವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ
 “ ರಾಜಕೀಯದ ದೊಂಬರಾಟವ
 ಸಾಕು ಮಾಡಿರಿ ಹಿರಿಯರೆ,
 ರಕ್ತ ಸಂಪುಟದಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳು
 ನಿಮ್ಮ ಚರಿತೆಯ ಬರೆಯರೆ,
 ಭಾಷಣದ ಬರೆ ಬೀಸಿ ಮೋಸದ
 ಕೆಡ್ಡೆ ಕೆಳವುದ ನಿಲ್ಲಿಸಿ
 ಜನ್ಮ ಕೊಟ್ಟಿಹ ಭೂಮಿ ತಾಯಿಗೇ
 ನಿಮ್ಮ ಋಣವನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸಿ :
 ತ್ಯಾಗ ಬಲಿದಾನಗಳ ತಪನಿಧಿ
 ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳ ಹುಟ್ಟುಳಿಯಲಿ
 ನಾಡು ನುಡಿಯುಭಿಮಾನವೆಮ್ಮೊಳು
 ತುಂಬಿ ತುಳುಕುತ ಹರಿಯಲಿ
 ಎರ ಕಂಕಣ ತೊಟ್ಟು ಬನ್ನಿರಿ
 ಗಡಿಯ ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು
 ಮಾನ ಭಂಗವ ಮಾಡ ಹೊರಟಿಹ
 ನರರ ನೆತ್ತರು ಹೀರಲು.
 ಒಂದೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ನೆಲ—ಜಲ
 ಒಂದೆ ನಮ್ಮಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
 ಕಳ್ಳ ರಂದದಿ ಕೊಳ್ಳೆ ಹೊಡೆಯಲು
 ಹರಡಬೇಡಿರಿ ಅಪಶ್ರುತಿ.”

6-00 P.M.

† Sri VEERENDRA PATIL (Chief Minister).—Sir, I seek your permission to make a statement with reference to clarifications sought by some members in the morning.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister may make it.

Sri VEERENDRA PATIL,—Sir, this morning, a few hon. Members of the House asked whether officers of the Armed Forces were contacting the officers in the districts to make enquiries regarding the law and order situation in the districts and had offered their assistance.

The Government of India in the Ministry of Home Affairs had also asked for the situation reports and offered Central assistance in case we wanted it. We have given the situation reports and also mentioned therein that if it was considered necessary we would be contacting the Government of India for assistance. The General Officer Commanding Tamil Nadu, Mysore and Kerala Area, Madras, had also met the Home Secretary and the Inspector-General of Police of the Government and he was told likewise.

(SRI VEERENDRA PATIL)

But in the last two days, I have received reports that Military Officers in the lower rungs had made direct approach to our District Officers at Dharwar, Bijapur, Raichur and Gulbarga. The Army Officers who met our officers at Dharwar stated that arrangements had been made for moving certain troops to Hubli and Dharwar and that they would be camping in the University campus area for training purposes. At Raichur they asked for information about vulnerable points and wanted to reconnoitre the area so that they could have an idea as to where they should deploy their forces in case of necessity. In the other two districts they wanted to liaise with the local officers and study the situation with a view to keep themselves in readiness if their aid is sought.

Therefore, I have made a strong protest telegraphically today to the Prime Minister and the Minister of Defence that such unwarranted and unusual interference in matters relating to law and order which is primarily the concern and responsibility of the State Government is uncalled for. It is only when the State Government is unable to meet a situation that the State Government has to take the initiative and request for the aid of the Military to the Civil Government. No such contingency has arisen and we have not even asked for deployment of police forces from the neighbouring States or indented on the services of the Central Reserve Police, let alone asking for military help. I have further pointed out that in these circumstances it was surprising that the officers of the Army should be taking interest without even consulting the State Government.

SRI K. H. PATIL.—Is it or is it not a fact that when your police officers who were personally present and were witnessing the incidents were approached and asked to take action against the miscreants, they did nothing and it was such a situation that has warranted the presence of the Military?

SRI R. G. WALI.—There have been such incidents and agitations earlier and on such occasions the Military has not intervened. So, where was the necessity for such action on the part of the Central Government now? I do not think the situation is that bad even to call for the police force.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I would like to know from the Chief Minister whether the Centre has its own agencies to get information as to the position of law and order in the States.

SRI VEERENDRA PATIL.—I am very sorry, Sir, that such a serious matter is being discussed in a light way.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I have not discussed; I want only information.

Sri VEERENDRA PATIL.—I am not talking only with reference to what Sri Channabasappa has said. The hon. Member Sri K. H. Patil has not sought any information; he has made an insinuation. I do not know whether there is any need for me to say or to inform the House that so far as maintenance of law and order is concerned it is only the responsibility of State Government; it is not at all the responsibility of the Military of this country. If any hon. Member feels that we have to hand over the law and order problem to the Military authorities, then I think we have to wipe out all the States in the country. This is a very serious matter. Therefore, I thought it fit to make a prepared statement. Even if the situation goes out of control, then only at the request of the State Government the Army can come in only to help us and not to crush the State Government. This is a very serious matter. Therefore, what we have done in the Zonal Council is that we have decided that when trouble arises as it did in the Telengana area and in so many other States, we should not depend upon the Military, although sometimes we have to depend upon the Military also. I do not mean to say that we are not going to depend upon them at all. As far as possible, the responsibility of the Military is to look after and defend our border, defend the integrity of the country and not to maintain law and order in a particular State. That is why we have created the border force. Every State has contributed some force to that border force. When Andhra Pradesh was in difficulty, they requested us for assistance and we sent our forces there. This is mutual and reciprocal help which one State gives to another. If any hon. Member says that if some people throw stones and create disturbances and if the police are silent spectators of it, then the Military can step in this is a dangerous thing. Today I am here; tomorrow somebody else may be here. To say that it is open to the Military authorise to enter any State and maintain law and order whether the State Government wants their assistance or not is a dangerous thing. I submit this matter should not be treated lightly. That is why I have protested to the Government of India. I do not know whether all this has been done or is being done with the knowledge of the highest authorities. I do not want to attribute any motives to anybody. I have made only a factual statement to the House.

Sri H. SIDDAVEERAPPA.—Sir, I entirely agree with the Leader of the House that so far as maintenance of law and order is concerned the Constitution provides that it is the duty of the States. Nobody can encroach upon it unless it be that law and order fails. Then, the question arises whether they should come in at the request of the State Government or whether the Central Government have their own source of information or whether necessarily they should depend upon the information that is furnished to them by you. I do not know the latest changes. Formerly at least in Mysore there was no occasion except once when the Military was alerted. Nobody will treat this matter lightly because today you may be there and tomorrow somebody else may be there. I would like to know when these military officers approached the district officers, whether you immediately got the

(SRI H. SIDDAVEERAPPA)

information or how is it that the matter was brought before this House by one of the hon. Members of this House. This is a matter on which people are likely to be scared or when the situation is about to be brought under control, violence may erupt out of excitement. I would like to know whether your officers at the district level have sent any special reports to you and if so, whether you were informed only today or even earlier. The other day you made a suggestion; in my opinion, it is rather grotesque. You said that it is the duty or the policy of the local government to maintain law and order in the States. If I have understood the Constitution, no doubt, the initiative is with them but if something goes wrong, even if a Daffedar or a petty official commits a mistake. You must take the vicarious liability on your shoulders, and say "here they have failed, by all means punish them." I do not mean to say that the official must seek your instructions every now and then. It is the duty of the Home Minister concerned to issue suitable instructions and see that erring officers are brought to book or see that they are protected if they have done a good thing. We are in such a critical period now that every day anything may happen and any motive may be attributed to anybody. If the Central Government has encroached upon your powers, then tell the Prime Minister and the Central Government about it. May be, all these things have happened just to scare the people. Tomorrow somebody may start the rumour that the Central Government has already started invading the Mysore State. Such kinds of rumours should not be allowed.

SRI H. M. CHANNABASAPPA.—I request the Hon. Chief Minister to furnish the information whether the Central Government has any independent source of its own to get the information about the law and order situation prevailing in this State; or whether the Central Government would be satisfied only with the reports that are given by the State Government in this behalf.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ಏನು ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಒಂದು ಕಾಪಿಯನ್ನು ನಮಗೆಲಾ ಹಂಚಬೇಕು. ಅದರ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಕೂಡ ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದೇ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಳಿಗೆ ಬಂದು ಎಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ, ನಮ್ಮ ನೆರವೇರಿನಾದರೂ ಬೇಕೇ ಎಂದು ಕೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವು ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸುಟ್ಟುಹೋದಂತೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ವಿರತಕ್ಕಂಥ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಈಗ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂದಿದೆ. ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದವರು ಡಿ. ಎಂ. ಕೆ. ಪಾರ್ಲಿಯಂ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಸಮ್ಮೇಳನ ನಡೆಸಿ ತಮಗೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಧ್ವಜ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಧಾರಂಜಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರಗಳ ಅಧಿಕಾರದ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿವೆ. ಇಂದು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪಾರ್ಲಿಯಂ ಸರ್ಕಾರ ಇರಬಹುದು, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪಾರ್ಲಿಯಂ ಸರ್ಕಾರವಿರಬಹುದು, ಇದು ಅಸಿಮೆಟ್ರಿ. ಅದರ ಅಯಾ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇನ್ಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅಯಾ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೇ ಸೇರಿದ್ದು. ಹಿಂದೆ ಮೇನ್ಟೇನ್ಗಾರ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೊಂದು ಗಲಾಟೆ ನಡೆದಾಗಲೂ ಕೂಡ

ಜೊತೆಬಿಸು ಅವರು ಮಿಲಿಟರಿ ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಕ್ಕೆ ಬರಕೂಡದು ಎಂದು ಅರ್ಭಟ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಅಂಥಾದ್ದರಲ್ಲ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲ ಏನೋ ಸ್ವಲ್ಪ ಗರಾಜೆ ನಡೆದಿದೆ ಎಂಬ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಿಲಿಟರಿ ಯವರನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಕಳಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವೆರಾ ಒಂದಿಸುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಲು ತಾವು ಒಂದೆರಡು ದಿವಸದವರೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri L. SRIKANTIAH.—I want to know from the Hon. Chief Minister whether the Government has come to the conclusion that there is a break-down of law and order in the State; and secondly, even assuming that the Centre has its own source to get information as Hon. Member Sri Channabasappa pointed out, and even if the Central Government has come to the conclusion that there is a break-down of law and order in the State, can the Centre make use of its power without the consent of the State Government?

Sri B. P. GANGADHAR.—As there is a federal structure of Government in India, suppose the the Centre is ruled by a particular party and the States are ruled by different parties and if without a request made by the State Government concerned the Centre wants to rush its own army wherever it feels necessary just to crush the party ruling in a particular State, do you consider that democracy is still functioning here; and whether you still consider that constitutional provisions have been upheld by the Centre or the State Governments?

Sri V. N. PATIL.—I want to know whether this is the first time in a condition like the present one, that the army has been called for; whether the army has really been called for or not; and if it was called for in a particular situation in Bidar District whether the State Government has sought the help and assistance of the army; particularly I am referring to the incident that took place in Bidar District during 'Holy' festival in 1958. Secondly, I want to know whether the Centre has got an independent agency to ascertain the law and order situation prevailing in Mysore State; and if it is so, whether we are to rely on the information of the Central Government or of the State Government? There seems to be misunderstanding between the Centre and the State Governments and it is necessary to create an understanding rather than blaming each other.

Further, I want to know, whether the military paraded in Bidar town for a week to maintain law and order and if so, whether the Government has called them? According to the Criminal Procedure Code even the District Magistrate can call for the navy, air force etc., whenever there is a breach of peace. Whether this provision was made use of by this Government?

Sri D. B. KALMANKAR.—I want to know whether this information has reached the Government earlier or they have gathered the information only to-day, that too after it was brought to their notice by one of the hon. members of this House?

(SRI D. B. KALMANKAR)

Secondly, has it come to the notice of the Government that the disputed area of Bidar also is under the vigil of the military posted there ?

Sri P. B. NANDIHALI.—I want to know what steps the Government has taken to protect the life and property of the Marathi people and their institutions in the border areas and other areas of the State ; and whether the police have taken the law into their hands and are attacking the Marathi people and their institutions.

6-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬೋಳಾ ರಘುರಾಮಶೆಟ್ಟಿ.—ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರು ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ್ದೇ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕೇಳದೇ ಇಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಗಿದ್ದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ಮೂಲಕವೂ ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ ಸದಸ್ಯರೂ ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಹಿಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿ ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನಿತರ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಗರಾಟೆಗಳಾದವು. ಆಗ ಹೇಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪೊಲೀಸಿನವರು ನಡೆದುಕೊಂಡರು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್‌ಸ್ಟಿಗೇಟು ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಾವು ಪ್ರತಿಭಟನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಈಗ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಿರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ತುರ್ತು ಸಭೆ ಎಂದು ಕರೆದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಪ್ತೆಯಾದ ನಿರ್ಣಯ ತಂದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ?

Sri SHARAN GOUD INAMDAR.—I want to know whether the Marathi people living in Marathi-speaking areas have created a rumour or sent false information to the Central Government regarding lawlessness in the State and if so, whether the Government of India has directed the military authorities or intelligence authorities to go into the matter and report to them ?

Secondly, what action this Government has taken in this behalf and what protest letter the Chief Minister has sent to the Central Government?

Further Sir, this matter should be seriously discussed here. I feel that Maharashtra Government is keen in spreading such rumours taking advantage of little bits of events, here and there. This being a very important matter I would like you to allow us to discuss it thoroughly for one or two days.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಕೇಳತಕ್ಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಏನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ.....

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಈಗ ತಾವು ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಕೇಳಿ.

ಶ್ರೀ ವಾಚಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ನಾನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವಾಗಿರತಕ್ಕ ಒಂದು ಗಂಭೀರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. “ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆಯಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ? ನಿಮಗೇನಾದರೂ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯಬೇಕೆ?” ಎಂದು ಒಬ್ಬ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಯು ಬಂದು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಟಿಲಾ ಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳುವುದೆಂದರೇನು? ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ದಿನ ಮುಂದುವರಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಧೀರ್ಘವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ನಾವು ಕೇಂದ್ರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹೀಗೆ ಉದ್ದೇಶಪಟ್ಟು ಕಾಲು ಕೆರೆದುಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ನುಗ್ಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳೇನು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ.

Sri S. S. ARAKERI.—The presence of the military troops is going to create an alarming situation in the minds of the Kannada people, and therefore, I would like to know from the Chief Minister what measures he is going to take to allay the fears of the people?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಲ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನರ ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ವತ್ತಿಗೆ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ತಟ್ಟದಂತೆ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿಫಲರಾದಾಗ ನಾವು ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರಿಗೆ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು?

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹಳ್ಳಿಕೇರಿಯವರು ನಮ್ಮ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ಭಾರತ ಯೂನಿಯನ್ನಿನಿಂದ ಬಿಟ್ಟು ಹೊರಗೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ? ಇನ್ನು ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೈಸೂರನ್ನು ಒಂದು ಎಂಬಿಸಿಗಳ ರಾಜ್ಯವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಸರಿಯೇ? ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆಯೇ? ಹಾಗಿದ್ದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಮಹದೇವ ಜಿ. ಬಣಕಾರ್.—ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ ಎಂಬ ನೆಪವನ್ನು ಮುಂದು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇದ್ದ ಕಾರಣ, ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ನಿಮಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದೂ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರೂ ಈ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಕೂಡದೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ದುರ್ದೈವ. ಏನೇ ಆಗಲಿ ಪ್ರಧಾನಿಯವರ ಈ ಹದ್ದುಮಾರಿದ ವಿಚಿತ್ರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ಕೊಂಡು ಇನ್ನಾದರೂ ತಡೆಗಟ್ಟದೆ ಹೋದರೆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆ ಮತ್ತು ಸಂವಿಧಾನಗಳ ಜೀವಂತ ಸಮಾಧಿಯಾಗುವುದರಲ್ಲಿ ಎಳ್ಳಷ್ಟೂ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಕನ್ನಡಿಗನೂ ತನ್ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ತೊಟ್ಟು ರಕ್ತವಿರುವಂತಹ ದೇಶ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಹೋರಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲೂ ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಯಲ್ಲ. ಇದು ಎಲ್ಲ ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರ ಹೋರಾಟಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಕ್ಕೊರಲಿನಿಂದ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಅನೇಕ ಜನ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನೇ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವರು ಇನ್‌ಸಿನ್ಯುಯೇಷನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಜ್ಞಾಪಕದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಇಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದಂತಹ ಏಜೆನ್ಸಿ ಇಸ್ಯು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದವರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರನವರೂ ಹೋಂ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದರು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು ಒಂದು ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಇಂಟೆಲಿಜೆನ್ಸ್ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಇಲ್ಲಿ ಇರುವುದು ಅವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಕನಕರನ್ನ ಮೇರಿಗೆ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ನವರು ಏನು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ, ಏನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇವೊತ್ತು ಬೇಡ. ಅವರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹದ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಆ ಆರ್ಗನೈಜೇಷನ್‌ನವರು ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ಕರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಇಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮುಂದು ಬದ್ದು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಮಿಲಿಟರಿ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಕಳುಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರೇ ಆಗಲಿ, ಮಿಲಿಟರಿಯವರೇ ಆಗಲಿ ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮಗೆ ನಿಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಅವರಿಗೆ ಹಸ್ತಕೇಶ ಮಾಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಇಲ್ಲ, ಮುಂದೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್ ಇರುವವರೆಗೂ ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ನೃಪ್ತವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಇವೆ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದರೂ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಫೇರ್ ಆಯಿತು ಎನ್ನು ವಂತಹ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಕೆಲವು ಜನರು ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಂದಿದೆ. ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಹುಡುಗರು ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರು, ಅದುದರಿಂದ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬೇಕು ಡೌನ್ ಆಯಿತು, ಯಾವುದೋ ಕಾರ್‌ಜೆನ ಮುಂದೆ ಹುಡುಗರು ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ, ಅದುದರಿಂದ ಲಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬೇಕು ಡೌನ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಈ ರೀತಿ ನಮ್ಮೆಲ್ಲೆಯೇ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಎರಡು ದಿವಸಗಳಿಂದ ನಾನು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಗುಜರಾತು ರಾಜ್ಯದ ಅಹಮದಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಭಿಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿರಬಹುದು. ಮೊನ್ನೆ ಮೊನ್ನೆ ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯಿತು ಎಂದರೆ ಅಲ್ಲಿ 30-35 ಜನರನ್ನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಕೊಂದಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಬರುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಇಲ್ಲ. ನಾವು ಜೋಸರ್ ಕೌನ್ಸಿಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರೊಸೀಜರ್ ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಪೊಲೀಸ್‌ಗೆ ಮೀರಿದಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೋ, ಆಗ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ನಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಅಂಡರ್ ಸ್ಟಾಂಡಿಂಗ್ ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಇದೆ. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಾರ್ಡರ್ ಪೊಲೀಸ್ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಎರಡು ರಾಜ್ಯಗಳವರೂ ಅವರವರ ಪೊಲೀಸ್‌ಗಳನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಕಷ್ಟ ಬಂತು ಎಂದರೆ ನಾವು ಮದರಾಸ್ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ಮದರಾಸ್ ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಮೊನ್ನೆ ತೆಲಂಗಾಣಾದಲ್ಲಿ ಗಲಾಟೆ ಆದಾಗ ಅಂಥ ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದರು. ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೆವು. ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಇದೇ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರು ತೆಲಂಗಾಣಕ್ಕೆ ಜನತೆಗೆ ಗಂಡು ಇಟ್ಟು ಕೊಲ್ಲುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಪೊಲೀಸ್ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಟ್ಟು ಹೋಗಿದೆ, ನಮ್ಮೆಲ್ಲ ಇರುವ ಶಕ್ತಿ ಸಾಲದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ನೆರೆ ರಾಜ್ಯದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ನೆರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಿಂದ ಸಹಾಯ ಪಡೆದುಕೊಂಡು ಇನ್ನೂ ಪೊಲೀಸ್ ಬೇಕು ಎಂದರೆ, ಸೆಂಟ್ರಲ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರ್ ಪೊಲೀಸ್ ಅಥವಾ ಸಿ. ಆರ್. ಪಿ. ಅವರ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಆ ಎರಡರಿಂದಲೂ ಹತೋಟಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ಮಿಲಿಟರಿಯವರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅವರಾಗಿಯೇ ಕೊಡುವಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಅವರು ಮಿಲಿಟರಿ ನುಗ್ಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಅಂದರೆ it is virtually an invasion. ಅದು ಕಾನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ನಿನ ಪ್ರಕಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಈಗ ಅದು ಆಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕುಲೇಟ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—We are equally concerned as the Hon. Leader of the House. ಮಿಲಿಟರಿ ಏನಾದರೂ ನುಗ್ಗಿದೆಯೇ ? ಹಾಗೆ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ನುಗ್ಗಿ ಬೇಕೆಂದು ಏನಾದರೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದು ಇದೆಯೇ ? unnecessarily we should not get excited. ನಿಜಾಂತ ಏನು ? If one or two erring Defence Officers have come and done so, then it is a matter of taking disciplinary action

against them. ನಿಮ್ಮ ಅಫೀಸರುಗಳಿಂದ ಇಮ್ಮೀಡಿಯಟ್ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಬಂದಿದ್ದರೆ ತಾವು ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ಆ ರಿಪೋರ್ಟ್‌ನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ಈಗಲೇ ಇಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಏನು ವಿಷಯ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ನಾನು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಅಫ್ ಫ್ಯಾಕ್ಟ್ಸ್ ಮಾತು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿಲ್ಲ. ನನಗೆ ಏನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೋ ಅದನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಇವರು ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ಮೂರು ಶಕ್ತಿಗಳಿಂದ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರಬಾರದೆ ಹೋದಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಹತೋಟಿಗೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿನ ಸರಕಾರ ರಾ ಮತ್ತು ಆರ್ಡರ್ ಹತೋಟಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಮೋದನೆ ಮಾಡಿ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ಬಂದು, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬರಬಹುದು, ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟ್ ರೂಲ್ ಬಂದಾಗಲೂ ಮತ್ತೆ ಸರಕಾರದವರು ಅವರ ಸಹಾಯ ಇಂಡೆಂಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ನೋಟೀಸ್ ಮಾಡಬೇಕು, ಅದರ ಹೊರತಾಗಿ ಅವರಾಗಿಯೇ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈವೊತ್ತು ನಾವು ಯಾರನ್ನೂ ಸಹಾಯ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಅಥವಾ ಸಿ. ಆರ್. ಪಿ. ಅವರಿಗೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಮಿಲಿಟರಿಯವರಿಗೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರಿಗೂ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ ಇಲ್ಲ. ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮೇಲೆ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಏನು ಇತ್ತು ಎಂಬ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ನಿಮಗೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಅವರು ನಮ್ಮನ್ನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ನಮಗೆ ಅವರ ಸಹಾಯ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವ ಹಾಗಿದ್ದರೆ ನಾವು ನೆರೆ ಪ್ರಾಂತ್ಯದವರನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ, ಸಿ. ಆರ್. ಪಿ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಸ್ಟೇಜಿನಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಸಹಾಯ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ವಿಚಾರ ವಿಮೆಯು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಯಾವನೋ ಒಬ್ಬ ಕರ್ನಾಟಕ ಹೋಗಿ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರಿಗೆ ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಶಾಂತಿ ಇದೆಯೇ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಬೇಕೇ ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಬಂಡನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ವನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಮಾರ್ಚ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತು ಈ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಯಾಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ಬಂತು? ಏನಾದರೂ ಮೇಲುಗಡೆ ಅವರು ಮಿಲಿಟರಿಯವರಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ? ನಾನು ಮಿಲಿಟರಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಆಗಲೇ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ನಾನು ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ನೋಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕೂಡ ಬರೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಬಹುಶಃ ಇವೊತ್ತು ಸಾಯಂಕಾಲ ಅಥವಾ ನಾಳೆಯೇ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಕಳುಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದನ್ನು ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬಿಡುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅವರೇ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಅವರ ಮೇಲೆ ಶಿಸ್ತು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಮೇಲಿಂದ ಏನಾದರೂ ಇನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ಸ್ ಬಂದಿದೆಯೋ ಏನೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ದೇವರಾಜ್ ಅರಸ್.—ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಯಾಕೆ ಮಾತ್ರ ನಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಮ್ಮ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಆಡಬೇಕು ಇರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಡಿ.

Sri D. DEVARAJ URS.—I am surprised the Leader of the House is basing his arguments on 'ifs and buts'.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈ ಇನ್‌ಫರ್ಮೇಷನ್ ನಮ್ಮ ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತಹ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಬಂದಾಗ ಇದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಯಾಕೆ ನಿಮಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಬಂದಿದೆ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇದ್ದೇವೆ, ನೀವು ಯಾಕೆ ಆಸಕ್ತಿ ವಹಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂದು. ಹೀಗಾಗಿರುವುದು ಇದು ಮೊದಲನೆಯ ಸಲ ಅಲ್ಲ. ಹಿಂದಿನ ಸಲ ಹೊಸ ಪ್ರೊಟೆಸ್ಟ್ ಬಂದಾಗಲೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಗದ್ದಲ ವಾಯಿತು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಹೀಗೆ ನಡೆಯಿತು. ಒಬ್ಬರು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಫೀಸರ್ ಬಂದು ಏನು ಗದ್ದಲ ನಡೆದಿದೆ, ನಮ್ಮ ಸಹಾಯ ಬೇಕೋ ಎಂದು ಕೇಳಿದರಂತೆ. ಈ ತರಹ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ತೋರಿಸಿದ್ದು ಇಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ; ಹೋದ ಸಲ ಸಹ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರೋ ಬಂದು ಕೇಳಿದರು, ಅಷ್ಟು ಹೊತ್ತಿಗೆ ಗಲಭೆ ನಿಂತಿತು, ನಾವೂ ಸುಮ್ಮನಾದೆವು. ಈಗ ಒಂದು

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುಪುರ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮದ್ರಾಸಿನಿಂದ ಬಂದಂಥ ಮಿಲಿಟರಿಯ ಕಮಾಂಡಿಂಗ್ ಆಫೀಸರೊಬ್ಬರು ಗೃಹ ಶಾಖೆ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯರು ಮತ್ತು ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರ್ ಜನರಲ್ ಜೊತೆಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಎರಡು ದಿವಸದಿಂದ ನಡೆದಿರುವ ವಿಚಾರ. ಕೆಲವರು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಜಾಂಶ ತಿಳಿಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ನಾನು ಗೃಹಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಏನೇನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಏನೇನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ನನಗೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಒಂದೆರಡು ಕೆಲಸವಿದ್ದುದರಿಂದ ಹೋಗಿ ಬಂದು, ಅವರ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ನೋಡಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

7-00 P.M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಿನ್ನೆ, ಮೊನ್ನೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದಾಗ ಆ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಮಾತನಾಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದು ಬಹಳ ಗುರುತರವಾದ ವಿಚಾರ. ಇತರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟು ಇದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಹತ್ತಿರ ಕೇಳಿ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರವಾಗಿದ್ದರೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡೋಣ ಅಥವಾ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡೋಣ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಏನೋ ಸಂದೇಹದಿಂದ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವ ಅಪವಾದ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸುಮ್ಮನಿದ್ದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಯಾವ ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿ ಬಂದರೂ ಬಿಡಬಾರದು. ಅದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಈ ಹೊತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಜನರಲ್ಲಿ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಇರಬಹುದು. ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು, ಜನತೆಯ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸವಿರುವುದರಿಂದ, ಆ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಈ ಮನೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಚನ್ನಯ್ಯ.—ಹುಬಳ್ಳಿ ಗಲಭೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಮಾಡಿದರು ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥ, ಯಾರ ಮನೆಗೋ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರೆ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಯಿತು ಎಂದಲ್ಲ. ನಮ್ಮದು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯವಿದೆ. ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಘಟನೆಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೋ ಘಟನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬ್ರೇಕ್ ಡೌನ್ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ, ಆ ರೀತಿಯ ಪದಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾನ್ಯ ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪನವರು ಕೇಳಿದರು, ಈ ಹೊತ್ತು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಜನಾಭ್ಯಾರಿಯನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇದೆ. ಅದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಏನಾದರೂ ಚಳುವಳಿ ನಡೆದರೆ, ಏನಾದರೂ ಗಲಾಟೆಯಾದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಅಥವಾ ಐ. ಜಿ. ಪಿ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ಥಾನಿಕವಾಗಿ ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೂ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೇಂಟೇನ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಇದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇದು ಬಹಳ ಗಹನವಾದ ವಿಚಾರ; ಮತ್ತು ಈ ಮನೆಯ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ

ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರುಗಳನ್ನು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೋಗಿ ನೋಡಿದ್ದರೆ, ಅವರ ರಿಪೋರ್ಟ್ ಮೇರೆ ಆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯಾರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ದಯಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಾದರೆ ಸಂತೋಷ. ಅವರು ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಷಿಯಲ್ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದು ಬೇಡ.

Mr. SPEAKER.—Mr. Sayanak.

AN HON. MEMBER.—He has no right to speak.

(Disturbance)

Mr. SPEAKER.—Sri Siddaveerappa wanted to say something and I have permitted him. Similarly Sri Sayanak also wants to say something. I have to treat all members alike. Therefore I have permitted Sri Sayank to ask for clarification.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರಡ್ಡಿ.—ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್, ಸ್ವಾಮಿ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಒಂದು ಹೇಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟನಂತರ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ತಾವು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರಿ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್ ಆಯಿತು. ಪುನಃ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಷನ್‌ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು.

Mr. SPEAKER.—There is no point of order. Just as I have permitted Sri Siddaveerappa, I have to permit Sir Sayanak also. Let him ask. There is no point of order.

Sri B. B. SAYANAK.—I want to know whether the Chief Minister has got the information from the Deputy Commissioner himself immediately, or whether the information is got only after the members wanted it in the house.

Mr. SPEAKER.—The Hon. Chief Minister has already furnished the information.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ.—ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಬಂದು ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಗಡ ಮಾತನಾಡಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಅವರು ಬರಲು ಕಾರಣವೇನು? ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ? ಕಾರಣ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಅದು ಚಿಲಪೋನ್ ವರದಿ, ಹೋಂ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಡಿಲಿಟ್ರಿಂಗ್ ವರದಿ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಬರುವವರೆಗೆ ಹೇಗೆ ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯ?

Sri N. A. CHANNE GOWDA.—I rise to a point of order. My point of order is that it is already 7 'O' Clock. The time will have to be extended if we want to sit further.

Mr. SPEAKER.—I want to know from the House, how much time has to be further extended?

Sri VEERENDRA PATIL.—We can sit up to 9 O' Clock.

Mr. SPEAKER.—The time is extended up to 9 O' Clock. The reply will start at 8-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ಅವರು ರಾಯಭಾರದ ವಿಚಾರವಲ್ಲ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಉಪಕಾರ ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಎ. ಚನ್ನೇಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆ ಕರೆದಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ತಂತಿ ಬಂದಾಗ ನಡುರಾತ್ರಿಯಾಗಿತ್ತು, ಜರೂರು ಸಭೆ ಇದೆ, ಬರಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ನಾನು ಬೆಳಿಗ್ಗೆ ಪತ್ರಿಕೆ ನೋಡಿದಾಗ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಉದ್ಭವವಾಗಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚಿಸಲು ಈ ಸಭೆ ಸೇರುವುದೆಂದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ ವುಂಟಾಗಿತ್ತು. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಒಂದು ವೇಳೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ಯರ್ಥಮಾಡಲು ಈ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸಾಮರಾಯ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬರ್ಚುಮಾಡಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೋಡಿದಾಗ ನಾನು ಭಾವಿಸಿದಂತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ಒಂದು ಬಚಿತವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದೊಡನೆ ಎಲ್ಲ ಸಂಪರ್ಕಗಳನ್ನೂ ತ್ಯಜಿಸಿ, ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ವಿಶಿಷ್ಟ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತ ಘೋಷಿಸಲು ಸಿದ್ಧರಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಭೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಲು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಈ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ಮಹಾಭಾರತದ ಯುದ್ಧ ಭೀಷ್ಮ ರಂತೆ ವರ್ತಿಸದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಎರಡು ವಾಗಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ಮಹಾಭಾರತದ ವ್ಯಕ್ತಿ ವರ್ತಿಸಿದಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ಅವಮಾನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸರಕಾರದವರು ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತ ರಚನೆಯಿಂದ ಒಹಕೆ ಬೇಸತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದಿದ್ದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರೀ ಪಂಚಗಾಮಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಕೆಲವು ಗಡಿ ನಾಯಕರು ಮಾತ್ರ ಅಶಾಂತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತದ ಗೋಜೇ ಬೇಡ, ಈ ತೊಂದರೆ ಗೊಂದಲಗಳಿಗೆ ಸಮಾಪ್ತಿ ಹೇಳಲು ಎರಡನೆಯ ಎಸ್ ಆರ್ ಸಿ ರಚಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವರು ಎಂದಿದ್ದೆ. ಅದೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ವರದಿ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬರೆ ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ವರದಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಈ ತರಹ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಯನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಎರಡು ಮೂರು ದಿವಸ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಒಕ್ಕೊರೆಯಿಂದ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ನಿಯೋಗದ ಮೇಲೆ ನಿಯೋಗವನ್ನು ದೆಹಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಹಣ ವ್ಯಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ದೆಹಲಿಯಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಪರವಾಗಿ “ರಾಬಿ” ರಚಿಸಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ದೆಹಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಬೆದರಿಕೆ ಹಾಕಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನೇ ಪುನಃ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಚಿತ ವಾದ ಯಾವ ನಿಲುವು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದುದನ್ನು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಥಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಮತ್ತು ಅದಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದಾಯಾದಿಗಳಂತೆ ರಾಜಕೀಯ ಚದುರಂಗದಾಟವನ್ನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 1972 ರಲ್ಲಿ ಬರಲಿರುವ ಚುನಾವಣಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷದ ಒಂದು ಉನ್ನತಿಗೆ ಈ ಸಮಯವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಎರಡೂ ಪಕ್ಷಗಳು ಇದರಿಂದ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಮ್ಮ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟು ಮಾಡಬಹುದೆಂದು ತಿಳಿದಿದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳಿಗೆ ಸಾಮರಸ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಹೀಗಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ 5 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಚುಮಾಡಿ ಹಿಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದನ್ನೇ ಪುನಃ ಪುನಃ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿವಾದದ ವಿಚಾರವನ್ನಾದರೂ ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಾದರೂ ಬಗೆಹರಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಹಣದ ಬರ್ಚು ಸರಕಾರವಾಗುತ್ತಿತ್ತು.

ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸರಕಾರ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಲಿ ಎಂದು ಆದಳಿತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಿಂದಲೇನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯವಿದ್ದು ಒಂದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಸರಕಾರವನ್ನು ಒಪ್ಪುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯದ ಸ್ವಯಮಾಡಳಿತವನ್ನು ಘೋಷಿಸಬೇಡಿ. ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರ ಎಲ್ಲ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೂ ಕಡಿದುಹಾಕುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಒಪ್ಪುತ್ತೇವೆ, ನಾವು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಆದರೆ ಆ ಧೈರ್ಯ ಅವರಿಗಿಲ್ಲ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಧಿಕಾರ ಹೋಗುವುದೆಂಬ ಹೆದರಿಕೆ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ. ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ರಾಜ್ಯಾಧ್ಯಕ್ಷರ ಆದಳಿತ ಹೇರುವರು, ಆಗ ಪಕ್ಷಗಳ ಆತೆ ಅಭೀಷ್ಟಗಳು ನೇರವೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯ ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ಹೊಡೆದಾಡಿದವರು. ಸುಮ್ಮನೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಅವರು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯಗಳ ಆಕ್ರಮಣಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು. ಈಗ ಗಡಿ

ವಿಚಾರ ಮಾತ್ರ ಇದೆ. ಈಗಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗರಾದರೂ ಆ ಪ್ರದೇಶ ಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡತನ ಬೆಳೆಸುವ ಒಂದು ನಿಯಮ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು. ಕನ್ನಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಈ ಮಸೂದೆ ಸಾಯುವೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಗಡಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೇವಂತವಾಗಿರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂ.ಇ.ಎಸ್.ನವರು ಗೆದ್ದು ಬರುತ್ತಿರುವ 5 ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಗೆದ್ದುಕೊಳ್ಳಲು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಎಂಟು ಜನಿ.ಎಂ.ಕೆ. ಪಕ್ಷದವರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನು ಅರ್ಥವಾಗುವುದು? ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷಿನಲ್ಲಿ ಉರ್ದು ತಮಿಳು ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಮಾತನಾಡುವವರು ವೇದಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿ ನಿಜವಾಗಿ ಅಪಚಾರ ಮಾಡುವರು. ತಾವಾವರೂ ಈ ದಿನ ಒಂದು ಖಚಿತವಾದ ನಿಲುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಈಗ ಜನರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗಡಿ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕೆಂಬ ಕಳಕಳಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಚೈನಾ-ಭಾರತ ಯುದ್ಧ ಆದಾಗ ಈ ಕಳಕಳಿ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಶಾಕೀಸ್ಥಾನದವರು ನಮ್ಮ ಕಾಶ್ಮೀರ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡಿದಾಗಲೂ ಕೂಡ ಈ ಕಳಕಳಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಕಳಕಳಿ ಬಂದಿರುವುದು ಒಂದು ಶುದ್ಧ ನೂತನ ಇದನ್ನು ತಾವು ಸದುಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿ. ಹಾಗೆ ಅವರೇನಾವರೂ ನಮ್ಮ ಹಿತಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನೂ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ನಮ್ಮದೇ ಆದ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತವನ್ನು ಘೋಷಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಒಂದು ನಡೆಸಿ. ಟ್ರೂಟ್ ಮೋಷನ್‌ನ್ನು ತಂದು, ಈ ಸಭೆಯ ಸಂಪೂರ್ಣ ಒಪ್ಪಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪಗೌಡ (ಶೃಂಗೇರಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತೂ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಇನ್ನೂ ಮುಂಚೆಯೇ ಕರೆಯಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅವರು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಇದನ್ನು ಪರಾಕ್ರೋಷಿಸಿ ಮಾಡಲು ನಮಗೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಇತ್ತೊ ಏನೋ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ನಿಯೋಗಗಳು ದೆಹಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಪುನಃ ಈಗ ಇದನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕರೆದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ಹಾಸನದಲ್ಲಿ ಎಂ.ಪಿ.ಸಿ.ಸಿ. ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಕಾನ್‌ಫರೆನ್ಸ್ ಕರೆದು, ಅದಕ್ಕೆ ಅಟೆಂಡ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಲಿ ಅನೇಕ ಜನರಿಗೆ ಅಂತ ಹೇಳಿ ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಚೀಫ್ ಇಂಡೋ ನಾಳೆಯೇ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಈ ವರದಿಯನ್ನು ಇಡುತ್ತಾರೆ ಅಂತ ಅನ್ನುವಾಗ ಹೋದರು. ಆಗ ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಡುವ ಉದ್ದೇಶ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಳುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟರು, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಇದು ರುಜುವಾತು ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಮಗೆಲ್ಲಾ ಗೊತ್ತಿದೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಡೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕಡೆ ಕಾವೇರಿ ನೀರಿನ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ಗಡಿಪ್ರಶ್ನೆಯ ವಿಷಯವಾಗಲಿ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವುದು ಅನುಕೂಲವಾಗತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗ ಎಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡದೆ, ಇವರನ್ನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಅವರನ್ನು ಕೆಳಕ್ಕೆ ಹಾಕಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದಲ್ಲಿ ಏನು ಈ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗ ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಛೋರದಲ್ಲಿ ಇದು ಮುಖಂಡರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಒಂದು ತಿಕ್ಕಾಟದ ದೆಸೆಯಿಂದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ನು ಎರಡು ಭಾಗವಾಯಿತು. ಇವತ್ತು ಮದ್ರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಸರ್ಕಾರ ಇದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೂ ಕೇಂದ್ರದವರಿಗೂ ಇಂತಹ ವ್ಯಾಜ್ಯ ಯಾವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದಿನಬೆಳಗಾದರೆ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಎ. ಕೆ. ಆರ್. ಎ. ರಾವರವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಇದ್ದಾರೆ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು 8 ದಿವಸ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಏನು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇದೆ, ನಾವು ಈಗ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು, ನೀವೇನಾದರೂ ಸುಹೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಒಂದು ಮಾತು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಮನಸ್ಸು ಬರಲಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರನ್ನೂ ಮೈವಲೇ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮೊನ್ನೆ ನಡೆದ ಗುರುಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಣೆ ಮಾಡಲು ಮಿಲಿಟರಿ ಅಫೀಸರು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ವಿಷಯ ಬಂತು. ಅವನ್ನು ಟ್ರಂಕ್‌ಕಾರ್

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡ)

ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಟ್ರಾಂಕ್ ಕಾರ್ ಮಾಡಿ ಏಕೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಿರಿ ಎಂದು ವಿಷಯ ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

7-30 P.M.

ಮೂರು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಅವರು ಇರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ? ಬಾರ್ಡರ್ ಕಮಿಷನ್‌ಗೆ ಒಬ್ಬರು ಥೀವ್‌ಸ್ ಮಾಡಿದರು, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರು ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು, ರಾ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ? ಆಪೊತ್ರೇ ಇದನ್ನು ಸೆಟರ್ ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಈ ಲುಕ್ಮಾನು ಆಗುವುದೆಲ್ಲಾ ಎಷ್ಟು ಉಳಿಯುತ್ತಿತ್ತು ? ಅಲ್ಲದೆ ಇದರ ಎಸ್ಟೇಬ್ಲಿಷ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ? ಇನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಮೆಂಬರ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಡೆಲೆಗೇಷನ್ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರಲ್ಲಾ ಇವರನ್ನು ಬುಟ್ಟಿಗೆ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಾಡಿರುವುದು, ಇವೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಸ್ಟಂಟ್. ಯಾವ ದೈವಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೂ ಅವರು ಏನೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜ್ವಾಲನಯ್ಯನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನು ಕರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದೆ, ಅವರು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಅವರು ಬಂದರೆ ನಮ್ಮ ಮನೆಗೆ ಒರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಬಂದೇ ಬರುವರು, ಆ ದಿನ ಅವರು ಪಿರೋ ಯಾವುದೋ ಟೀಪಾರ್ಕ್‌ಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದರೋ ಏನೋ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜ್ವಾಲನಯ್ಯನವರು ಸ್ಟೇಟ್‌ಸೀಯಿಂಗ್ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ಇವರು ಕರೆದ ತಕ್ಷಣ ಬಂದು ಬಿಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೇನು ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಗರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕಾವೇರಿ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡದೆ ಇದನ್ನು ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರಿಗೂ ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಜಾಗವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಡಿ. ಮತ್ತು ದಿನ ಬೆಳಗಾದರೆ ಶ್ರೀ ಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರು ಲಿಂಗೇಗೌಡರ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುವುದು ಮತ್ತು ಹನುಮಂತಯ್ಯನವರನ್ನು ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವುದು, ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದುಬಿಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಗಲ್ಲಿ ಗಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರು. ಅದಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶಿವಪ್ಪನವರನ್ನು ಕೂಡ ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿ ಕೊಂಡರು. ಈ ರೀತಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಭೂತವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಒ) ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಕೆಲಸ ನೋಡಿದರೆ ನನಗೆ ಬಹಳ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಲೀಡರ್ಸ್ ಬಗ್ಗೆ ಏನೇನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇವರು 1965 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ 1968 ರವರೆಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಚನ್ನೇಗೌಡರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿ ಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು ಮತ್ತು ಯಾವ ಫೇಷರ್‌ನ್ನು ನೋಡಿದರೂ, ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಸಹಕರಿಸಿದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಲಿಂಗೇಗೌಡರು ಫೇಷರ್‌ನಲ್ಲ ಸ್ಟೇಟ್ ಮೆಂಟ್ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಶಿವಪ್ಪನವರನ್ನು ಬಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ (ಆರ್) ಸಹಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇವರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಒಂದು ಸಹಕರಿಸಬೇಕು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಆ ರೀತಿ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಬೇಜಾವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಎಲ್ಲ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಲ್ಲ ಕೊಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎನ್. ವೀರಪ್ಪ ಗೌಡ.—ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡುವುದಾಗಲಿ ಅಲ್ಲ ಹೋಗಿ ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡುವುದಾಗಲಿ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ? ಫೇಷರ್‌ಗೆ ಬರೆದು ಸುಮ್ಮನೆ ರಾಜಕೀಯ ಏತಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೀರಿ ? ಆ ಗೊಂದಲ ಬೇಡ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಾಟೀಲರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ನಿಮ್ಮ ಪಾರ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಲಭ್ಯ ಮಾಡಿ. ದೇಶಕ್ಕೆ ನೀವು ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವ ಜನ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ತಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಆಫೀಸರು ಬಂದಿದ್ದರು. ರಾ ಅಂಡ್ ಅಡರ್ಸ್ ಮೆಂಟ್ರಿನ್ ಮಾಡುವುದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಅವರು ಏನೂ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಏನಾದರೂ ಮಿಲಿಟರಿ ತಂದರೆ ನಮ್ಮನೆ ಬಿಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪಾರ್ಟಿ ಮಾಹಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಒಬ್ಬ ದೊಡ್ಡ ಬದೀಮ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಎಕ್ಸ್‌ಪೋ ಗರಾಟೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನೇ ಹಾಳು ಮಾಡಿ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಎರಾ ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಗಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತೀರಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಷನ್ ಮಾಸ್ಟರ್ ಅಫೀಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಫೋಟೋಗಳನ್ನು ಬಿಸಾಡಿದ್ದಾರೆ. ರೈಲಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಚೇಪ್‌ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗವನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತೀರಿ? ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗೌರ್ಮೆಂಟ್‌ನ್ನು ದೂರುವ ಬದಲು ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೇ? ನಿಮಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ, ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ ನೀತಿಗಳು ಇವೆ. ಈಗರಾದರೂ ನೀವು ಹೇಳಿಬಿಡಿ. ಈ ಆಕ್ರಮಣವನ್ನು ಮಾಡಿ ದೇಶವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುವುದರ ನೀತಿ ಏನು? ನೀವು ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಅದು ಮುಖ್ಯ. ನಮ್ಮನೆ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಾತನಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ನಾವು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಹಾಸನಕ್ಕೆ ಸ್ಟೇಷನ್ ಬಸ್ಸು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇವೆರಾ ಯಾರ ಬರ್ಚ್? ನಿಮಗೆ ಧೈರ್ಯ ಇದ್ದರೆ ನ್ಯಾಯವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಕನ್‌ವಿನ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಅವರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಪಡೆಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಲ್ಲರ ಸಫೋರ್ಟ್ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ? ಯಾವುದು ಒಂದು ಚೂರು ಭಾಗ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಬೆಂಬಲ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ (ಬಳ್ಳಿಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನನಗೆ ಮೈಯಲ್ಲಿ ಹುಪ್ಪಾರಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವಕಾಶ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸದಿಂದಲೂ ನಾವು ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ವಿಚಾರ ಏನೆಂದರೆ ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ತರುಣ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಈ ಮಹಾಜನ್ ರಿಫೋರ್ಟ್ ಇಟ್ಟು ಕೂಡರೆ ನಾವು ಅಷ್ಟು ಭಯ ಭೀತರಾಗಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಸಲ ಡೆಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಒಂದು ಸಲಕೆಯನ್ನು ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಬೇರೆ ಲೇಡರ್‌ನ್ನು ಪಶ್ಚಿಮಕ್ಕೆ ಕಳೆದಂತೆ ನನ್ನನ್ನೂ ಕಳೆದರು. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನನ್ನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನು ಹೇಳಿದೆ ಈ ಗಡೀ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು 14 ವರ್ಷದಿಂದಲೂ ಕೊಳೆಸಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಾಷನ್ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು 1972 ರವರೆಗೆ ಮುಂದೂಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೆಯವರೆಗೆ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಚವಾಣರು ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿರುತ್ತಾರೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವರ ಕಾಕದೃಷ್ಟಿ ಬೆಳಗಾಂ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಬೆಳಗಾಂ ಬೇಕೆಂದು ಹಠ ಹಿಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ತಿಂಗಳು 30ನೇ ತಾರೀಖು ಡಿಲ್ಲಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗಜೀವನರಾಂ ಅವರನ್ನು ಭೇಟಿಮಾಡಿದ್ದೆವು. ಆಗ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ, ಅದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಲೇಡರ್ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು, ಇದ್ದರು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು 1972ರವರೆಗೆ ಪೋಸ್ಟ್ ಪೋನ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೇ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜಗಜೀವನರಾಂ ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ಅವರು ನಕ್ಕು ಇದು ಹೇಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಇದನ್ನು ರೆಫರ್ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ಕೇಳಿ ಬಂತು. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರವರು ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗುತ್ತದೆಂಬ ಭಯ ತಂದುಕೊಂಡರು. ಆ ರೀತಿ ಭಯ ಪಡುವ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಮಹಾಜನ್ ಅವರ ವರದಿ ಪ್ರಕಾರ ಮತ್ತು ಎಸ್. ಆರ್. ಸಿ. ಪ್ರಕಾರ ಬೆಳಗಾಂ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕು ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ, ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಸ್. ಅರಕೇರಿ)

ಎಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪಕ್ಷದವರು ನಮಗೆ ಆ ಎಚಾರದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಅಪನಂಬಿಕೆ ನೂಟಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲ. ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಾವು ಏನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೋ ಆ ಪಕ್ಷಕಾರ ನಡೆದು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಹಾಜನ್ ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಈಗ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದರೂ ಮುಂದೆ ಮಾರ್ಚ್ ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಯಾರು ಎಲೆಕ್ಷನ್ ಗೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೊಸ ರೋಟೇಷನ್ ನಡವಳಿಕೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಅದು ಡಿಸ್ ಕಂಪನ್ ಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಆಶ್ವಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೂ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಬಹಳ ಚಾಣಕ್ಯತನದಿಂದ ಆಶ್ವಾಸನೆ ನಡೆಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಹಾವು ಸಾಯಲಲ್ಲ, ಕೋಲು ಮುರಿಯಲಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಅದರಿಂದ 1972ರವರೆಗೆ ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ಇರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೋಗಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ಸತ್ಯವಲ್ಲ. ಅದರ ಸಲುವಾಗಿ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಿಂದ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ಅಪನಂಬಿಕೆ ತೋರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನ ಸದಸ್ಯರು ಇದ್ದಾರೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಮೇಲೆ ವಿಶ್ವಾಸ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಪೂರ್ವದಿಂದಲೂ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಬೆಳಗಾಂ ಕನ್ನಡಿಗರದು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ತಿಲಕ್ ಅವರು ಕೂಡ ಅದನ್ನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳುವಳಿಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ನಿಜವಾಗಿ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಉಗ್ರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸದೆ, ಅಸ್ತಿಪಾಸ್ತಿ ಏನಾಶ ಮಾಡುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಮುಂದೆ ಕೊಸ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಬರುವವರೆಗೂ ತಡೆದು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೆಳಗಾಂ ನಮಗೇ ಉಳಿಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri V. N. Patil (Humnabad).—Sir, the calling of this emergency Session shows what seriousness we have in facing this problem. I feel by that we are accepting the impotency of Kannadigas by such activities. If at all, injustice has been done to us, we should not blame the Centre. We should have faith in our Prime Minister. In Belgaum if we enter any Kannadiga shop, we see that he is only after money and he has forgotten his culture altogether. Kannadigas in Belgaum have not made much headway. Chauvanism is another thing. But we must care more for our self-respect. Out of six Members of the Legislative Assembly from our area, not even a single person has been educated in Kannada language. On the other hand, we know better Hindi and Urdu. All these things have come in very handy to our Maharashtrian friends, who complain that their legitimate needs are not looked after by Mysore state.

[Mr. SPEAKER in the Chair]

In the interest of minority languages, it is necessary that the minority groups must be sufficiently strong. If a Kannada area has got 30 to 40 Marathi villages, at least some members speaking that language might get elected. The same is the case in Maharashtra also. I had been to Umarga Taluk in last May to attend a marriage. I had the privilege of coming into contact with some persons there. They were complaining that the rights of Kannadigas in those areas have not

been safeguarded by our Government. They are not permitting them to remain as Kannadigas. It certainly shows our impotency. The common man—Kannada and Marati people are never enemies of each other; they are best friends. It is only a few selfish politicians who have kept this issue alive. When we go to the rural areas, the backward people, the economically depressed people say that they are happy and what they want is only better security and better education. That is the real issue.

We have been seeing for the past three days to what extent the Congress (R) and Cong. (O) are fighting each other in this House. But this approach has spoiled our case. When we went to Delhi in a delegation to represent our case, we heard some leaders saying that we Mysoreans have swallowed some villages from Maharashtra. Even though we tried to convince them, they were of that view. I feel that our State has failed to represent our case properly and I blame our leaders. Yesterday I have come across a Maharashtra Government publication in which our present Chief Minister has been criticised. But our Government has not taken any steps to rebut it. On account of party difference between our state and the Central Government, Maharastrians are taking undue advantage of the situation. In February last when we went to Delhi to represent our case, we saw many students of almost all Colleges engaged in agitation and wasting their time. Unfortunately, our Government has filed criminal cases against them. But these very leaders of the present Government say: “ನಮ್ಮ ಒಂದು ಹುಂಸು ರಕ್ತ ಇರುವವರೆಗೂ ಹೋರಾಡುತ್ತೇವೆ” Why this slogan then? Why create hatred? Heavens will not fall if two Marati villages come this side and two Kannada villages go that side. We have thousand and odd other problems. In North Karnataka area the crop condition was so worse that the agriculturist could hardly get any fodder for his cattle. Instead of devoting our time towards the Developmental activities of our state, these people are creating a situation and the Centre is misusing it for their own political ends. It is not a case of prestige of Mysore, but it is the case of prestige of Kannada people. Members of parliament whom we met have stated that injustice has been done to us; although we never asked for the appointment of Mahajan Commission we are prepared to accept it, and the Central Government are having an upper hand. That was their opinion. Now the Mahajan Commission report has been placed before the Parliament. I feel that there is definitely a political motive behind it. By the end of next week, it may not be a surprise to see that the Parliament is dissolved. And after that, some better progressive party may come up and justice may be done to our State. Let us not meet hatred with hatred. This hatred has reached the height of vulgarity because in Andhra Pradesh there were boards containing abuses not only against Ministers but also against their own brothers and sisters. All sorts of dirty things had been written on the boards. I want to bring to the notice of this House that in the name of Smt. Indira Gandhi, hatred is being created and most of the students are not prepared to go to the classes because

(SRI V. N. PATIL)

a slogan has been given by some leaders that we will fight till the end. This case should not be exploited to spoil our students. Let us not allow them to waste their precious time. Let them build up their future.

Lastly I wish to submit that Military Rule is a shame for democracy. No political party in this House will advise military rule. We should not strain our relations with the Centre. The more you strain your relations with the Centre, the more disadvantageous it is for us. I feel that the calling of this emergency Session is a mockery of democracy. The Chief Minister is not prepared to lead us by resigning. Let us have faith in the just cause of our people. They will teach the Centre that they shall not dictate terms and that our State is competent enough to safeguard our interests.

With these words, I conclude.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಲ್. ನಾರಾಯಣಸ್ವಾಮಿ (ಶ್ರೀನಿವಾಸಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಗಡಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ನನಗೆ ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಅಂಶಗಳು ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಒಂದನೆಯದು ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಸಿಗದೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದಬ್ಬಾಳಿಕೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದು, ಎರಡನೆಯದು, ಕಾನೂನಿಗೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆರೆ ಇಲ್ಲ, ಮೂರನೆಯದು ಇರುವ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಮಾಡುವ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಅಡಿದಂತೆ ಮಾಡದೆ ವಹನವುಪ್ಪರಾಗಿರುವುದು. ಮಹಾ ಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದುದೇ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಾಯದಿಂದಾಗಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಹಠಮಾರಿತನದಿಂದಾಗಿ, ಈ ಕಮಿಷನ್ ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗಲೇ ಅದರ ತೀರ್ಪು ಒಂದು ರೀತಿಯಾಗಿ ಐತಿರ್ಯ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇತ್ತು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿಯಾದ ಒಪ್ಪಂದವೂ ಆಗಿತ್ತು. ಇದಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕೂಡ ಒಪ್ಪಿತ್ತು. ಇದನ್ನು ಅವರು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡಲೇಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ವಿಸ್ತಾರಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ತಪ್ಪು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಮಾಡುವುದು ಶುದ್ಧತತ್ವ ಇಡೀ ಮಾನವ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಹೀನಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಯಾರೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ತೀರ್ಪು ನಮಗೇನೂ ಅಷ್ಟು ರಾಘದಾಯಕ ವಾಗಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಅದನ್ನು ಮೈಸೂರು ನಾಯಕರು ಉದಾರತೆಯಿಂದ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಪ್ರತೀಕಾರಮಾಡಬೇಕೆಂದೋ ಏನೋ ಇಂದು ಇದನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮನೂವೆ ತಂದು ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಎಂದು ಮಾಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು ಆದರೂ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ.

8-00 P. M.

ಮೈಸೂರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ಒತ್ತಡಕ್ಕೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ವರೆಯನ್ನು ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರ ವಾದ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ರಾಜ್ಯವಿಸ್ತರಣೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೇಗಗಾಮಿ ಒಪ್ಪಣೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿರುವ ಶಿವಾಜಿ ನಗರ, ಶಿವಾಜಿ ಥಿಯೇಟರ್ ಇವೆಲ್ಲಾ ನಮಗೆ ಏತಕ್ಕೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದೂ ಕೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೂ ಪೋಟು ಕೊಡುವಂತಹ ಜನ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಈ ಅವರು ಕೈಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಮೇಲೆ ಗೋವಾ ಕಡೆಗೆ ಕೈ ಚಾಚುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದೇಶವಿಸ್ತರಣಾಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಎಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರೂ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಹೆಸರಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿ ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ವಿನಿಮಯ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ನಮಗೇ ನ್ಯಾಯ ಮತ್ತು ಜಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ನಮಗೆ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾರು ಎಷ್ಟೋ ಕಡಕು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಭರವಸೆ ನನಗೆ ಇದೆ.

ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಏನೋ ಕೊಂಡ ಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈ ಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು ಎಂದರೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೇ. ಅವರು ದುರಾಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಜನ. ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಚಳುವಳಿ ಮತ್ತು ಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡದೆ ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿ ಇಲ್ಲದೆ ಯಾವ ಸುಧಾರಣೆಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಇದು ಇತಿಹಾಸ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ತರುಣರೂ ಅದೇ ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂಸಾ ಕೃತ್ಯಗಳು ಸರಿ ಎಂದು ನಾನು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯವರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕದ್ದು ಅಲ್ಲ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೈಮುಗಿದು ನಾನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂಸಾ ಚಳುವಳಿ ಏನಿದೆ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬೇಡಿ. ಇದರಿಂದ ಕಡಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅನುರಾಗವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಮಿಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವಾಗತಕ್ಕಂಥಾ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ಒಂದು ಮನವಿಯನ್ನು ಹೊರಡಿಸಿ ಮೈಸೂರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ, ಹಿಂಸಾ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ಚಳುವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಬಾರದು. ಜನತೆಯ ಅನಮಾಧಾನ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ದಿವಸ ಅಹಿಂಸಾತ್ಮಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹರತಾವನ್ನು ಆಚರಿಸಿ, ಮೆರವಣಿಗೆಯನ್ನು ನಡೆಸಿ ತಮ್ಮ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತೋರಿಸಲಿ. ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ರಾಜಕೀಯ ಭಿಷ್ಣು ಏನಿದೆ ಎಂಬುದು ಸಂಸತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಇದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಎಂದು ನಾವು ಅಪ್ಪಾಗಿ ತರೆಯನ್ನು ಕಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ನಮಗೆ ಜಯ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳೋಣ. ನಮ್ಮ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಏಕೀಕರಣ ಸದಸ್ಯರು ಎಷ್ಟೇ ಉದ್ದಿಕ್ತತೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಅವರು ಯಾವಾಗಲೂ ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ, ಅವರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ದೇಶಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಹೋಗುವುದೂ ಇಲ್ಲ. ಬೊಂಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಶಿವಸೇನೆಯವರು ಕನ್ನಡಿಗರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಂತಹ ಹಿಂಸೆ ಅಷ್ಟಿಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಮರಾಠಿ ಸಹೋದರರನ್ನು ನಾವು ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ, ಮುಂದೆಯೂ ಪ್ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಅನುರಾಗವುಳ್ಳವರು. ಅದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಒಂದುವೇಳೆ ನಾವು ಯುದ್ಧ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಬೆಳಗಾಮ್ ನಮಗೇ ಬರುತ್ತದೆ. ಮೈಸೂರು ಹನುಮಂತನ ಕನ್ನಡನಾಡು. ಸಮಯಬಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ನಿದ್ದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರು ಏನಾದರೂ ತಿರುಗಿ ಬಿದ್ದರೆ ಮರಾಠಿಗರನ್ನು ರೆಕ್ಕದಲ್ಲೇ ಇಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ದೇಶವರಾದ ಕಾರಣ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಬಲಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಬಾರದು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ, ಜನತೆ ಹಿಂಸಾ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯಬಾರದು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ಅಹಿಂಸೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿದರು. ಅದರಂತೆ ಎಲ್ಲರೂ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಿಲಿಟರಿ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಅದು ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲೇ ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ಸಂಸ್ಥಾನ ಸರ್ಕಾರದ ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲದೆ, ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಮಿಲಿಟರಿ ಬರುವುದು ಎಂದರೆ ಏನು ಅರ್ಥ. ಮಿಲಿಟರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಬೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ? ನಮ್ಮ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಸಹ ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನು ಎನ್ನತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಅವರು ಕೇಳಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಕಾರಣರಾದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಅಕ್ಷಮ್ಯ ಅಪರಾಧ. ಅದನ್ನು ಸಹಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಅತ್ಯಗೌರವದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†Sri L. SRIKANTIAH (Nanjangud).—Mr. Speaker, Sir, I do not want to enter into the circumstances that led to the appointment of the Mahajan Commission but I only want to make a few remarks on the motion presented here for our acceptance. I have some reservations and I want to make them explicit on the floor of the House.

(SRI L. SRIKANTIAH)

Now, the situation is that after the Report, Mysore is insisting on its implementation while Maharashtra has rejected it. Of course, there are one or two bleak facts which we cannot ignore. Assuming for argument's sake that the Centre accepts the report as it is, still the final approval and authority is always with the Parliament. From that we come to the next conclusion because it is a fact now that the Centre has simply placed the report on the floor of the House with no comments. It means that the Centre is assuming a neutral posture and we who are in the thick of politics are seeing politics of survival and politics of toppling. We can understand the stand of the Central Government and I do not blame them because caught as they are in the situation as it is, I think the Centre has no other alternative. Now, another thing is that the question of mid-term poll is also looming large before us. The report will lie there unless in the next session of the Parliament, new or old, some member tables a motion and discussion starts. Now, there are two possibilities, and here I want to venture my opinion. In case our friends, the Members of Parliament, think that the Mahajan Commission Report represents a mode by which the unresolved dispute between Maharashtra and Mysore can be resolved, that is one alternative. My personal opinion is that I stand by the report. We are aware that Justice Mahajan too has followed the principles followed by the S. R. Commission. Of course, as Sri R. M. Patil rightly put it, it is not totally advantageous to Mysore. Even if this is one of the modes of settling this unresolved dispute between Maharashtra and Mysore, I am one with it. I think some Members of Parliament may be inclined that way. In case Members of Parliament or the Parliament as a whole is not prepared to implement the Mahajan Commission Report as it is, I think we must have an additional say in the matter. Here I agree with Sriyuths Shamanna and R. M. Patil that let the *status quo* continue and if the Maharashtrians insist that the Patiskar formula should be applied, why should it be confined only to Mysore and Maharashtra? Let it be extended to Madras and Mysore and Mysore and Andhra. We would present our claim up to Mettupalayam. We want Kannada territories from Madras, Kerala and Andhra Pradesh. If that be agreed let the principle be uniformly applied throughout the length and breadth of the country and let another S. R. C. be appointed. Let us not confine ourselves only to Mysore and Maharashtra because Kannada Nadu is losing many more territories in the neighbouring States. If the Maharashtrians are very much insistent upon that principle, I too stand by it and let the whole question be reopened; we are game for it. On the other hand, if the argument is put forward that taking all things into consideration, this is one of the ways of solving the dispute, I think we can agree with that. In that case, let it be accepted *in toto*.

Having said this much, I am sorry I cannot accept the motion moved by the Chief Minister as it is, because it leaves a vacuum. In case the Parliament is not prepared to accept the Mahajan Commission

Report, our hands are tied. If they are prepared to accept it, well and good. If the Parliament is not prepared to implement the report as it is, then we should be at liberty to canvass our own point of view to claim territories from anywhere where Kannada territories are present. I do not think my friends, the Maharashtrians, are prepared to extend this principle throughout the territory of India because in that event I was told while at Delhi that they will lose considerable territories to Gujarat and Madhya Pradesh. If they say that it should be applied only to Mysore and Maharashtra, why should we accept it? Therefore, I cannot accept the motion moved by the Chief Minister as it is because our hands will be tied and our case will get prejudiced. With these observations, I thank the Chair for giving me this opportunity to participate in this debate.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲನಗಿ (ಭಟ್ಕರ್).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಬಂದವನು, ನಮ್ಮದು ಅಚ್ಚಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಾಗಿದೆ. 1892ರ ಸುಮಾರಿನಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದೇ ಆಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಬ್ರಿಟಿಷರು ತಮ್ಮ ಅದೃಶ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಎರಡು ಭಾಗ ಮಾಡಿ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮದ್ರಾಸ್ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೂ ಸೇರಿಸಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೇ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಒಂದು ಫಲವನ್ನು ಈಗ ನಾವು ಉಣ್ಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಕೊಂಕಣಿ ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ. ಕೊಂಕಣಿಯನ್ನು ಮರಾಠಿಯ ಉಪಭಾಷೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪುವುದಿಲ್ಲ. ರತಾ ಗಿರಿಯಿಂದ ಹಿಡಿದು ಕೊಚ್ಚಿಯವರೆಗೆ ಈ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಕೂಡ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ. ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಹುಟ್ಟಿ ಬೆಳೆದವರು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಯುವವರು. ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿಯ ಉಪಭಾಷೆಯಲ್ಲ. ಕೊಂಕಣಿಯೇ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಭಾಷೆಯಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೂ ಮರಾಠಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಬಂಧವೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಕೊಂಕಣಿ ನಮ್ಮ ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಗೋವಾ ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತನಾಡುವವರಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಂಕಣಿ ಮರಾಠಿಯ ಉಪಭಾಷೆ ಎಂದು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಗೋವಾವನ್ನು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಹೇಳಿದರು, ತಾವು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರುವುದಿಲ್ಲ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತನಾಡುವ ಪ್ರದೇಶವೆಲ್ಲಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಏನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ವಾದ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದುದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಸಂಖ್ಯಾತರಿಗೆ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರ ಜೀವನ, ಒಮ್ಮೆ ಬರಹ ಎಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಕನ್ನಡವಲ್ಲವೇ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮೈನಾರಿಟಿ ಇರಬಹುದು. ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಜನರಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯಕ್ಕಿಲ್ಲ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಕೊಂಕಣಿ ಭಾಷೆ ಮಾತನಾಡುವ ಮೈನಾರಿಟಿ ಜನರು ಕನ್ನಡ ದವರನ್ನೇ ಅಲ್ಲಿಂದ ಆರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಾದುದಲ್ಲ, ಮತ್ತು ಯೋಗ್ಯವೂ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ದೇಶವನ್ನು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನ, ನಡೆ, ನುಡಿ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲದೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರಿಗೂ ನಮಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವೂ ಇಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜನರು ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವೇ ರೀತಿ ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತನಾಡುವ ಜನರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗಲೂ ಮರಾಠಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದಾರೆ; ಕೊಂಕಣಿ ಮಾತನಾಡುವವರು ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಇವೊತ್ತಿನ ವಿವಸ ಗೋವೆಯವರು ಕೂಡ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವುದಕ್ಕೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಂ. ಜಾಲನಜಗಿ)

ತಯಾರಾಗಿಲ್ಲ. ಅದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಅದರಲ್ಲೇ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದ ಪ್ರದೇಶವೆಂದು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರು ವಾದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸ್ ಬಹಳ ಆಧಾರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಸ್ಪರ ಹೋರಾಟ ಮಾಡದೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಕೇಸನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಉಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಮತ್ತು ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ, ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. P. GANGADHAR (Tumkur).—Mr. Speaker Sir, as soon as an emergent session was called I was feeling that this will be a historic session and it will be marked as a red-letter day in the history of Karnataka. But unfortunately, the debate that went on for the last two to three days created a sorry state of affairs and more so, to-day. I am very sorry to say Mr. Veerappa Gowda made some remarks against my Leader Sri Sivappa. He said that our party is part and parcel of the Congress and we were also a party to the injustice done to our State. But I would like to make it clear that we have never been a party to this injustice and we have been fighting this Congress right from the last 20 years or so. Sri Veerappa Gowda and others were there and they might have done justice to the State. If at all there is any lapse it is only the United Congress that is responsible for that. As an opposition party there is a duty cast upon us. If the Ruling party here co-operates with us, we will support them in seeking justice to the State; and even if they do not co-operate with us there is a duty cast upon us to fight and seek justice for the State and we are determined to see that no injustice is done to Karnataka. I do not say this in a lighthearted way as Mr. Veerappa Gowda has stated. In fact many people who were power-hungry have joined the Congress. So far as we are concerned let it not lie in any one's mouth to make any remarks against our party or our Leader. We have always played a historic role whenever a call has come. We have stood by the Government if they are willing to take our support and even if they do not like, there is a duty cast upon us to fight shoulder to shoulder to see that justice is meted out to our State. Therefore, I request the hon. Members not to cast any remarks either against the P.S.P. Leader or any Member of our party.

Sir, so far as this resolution before the House is concerned, I want to say this: it is very softly worded and I feel that there should have been some strong language used in it. The Government should have taken some other steps like the non-payment of tax, non-co-operation with the Central Government etc. We could have taken such steps to express our protest, but unfortunately such things are not to be found in this resolution. Therefore I feel that this soft-worded resolution will not make the Centre open their eyes so far as this matter is concerned.

Now Sir, the matter is already before the Parliament. The problem before us is what is to be done now. If we are all powerful enough to pursue the Central Government, it is really not difficult or impossible even to make the Central Government withdraw the report placed before the Parliament or substitute it by a Bill. If the Maharashtra State leaders were to feel that there is divided opinion in this House they will try to take advantage of it. Therefore let us not give room for that by using this issue for political gains.

Sir, we have done a mistake in selecting only legislators to be sent to Delhi. The Government should have selected some important and eminent jurists who will be able to absorb all the facts relevant to the case and project the same before the Central Government as well as the Members of the various political groups in the Parliament. That thing we could have done. But we did not choose to do so. Even now time is not lost. We can select some jurists and advocates outside the legislature and ask them to go to every Member of the Parliament to project the case of our State before them and see that they support our just cause.

With these words, I conclude my speech.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್ (ವರ್ತೂರು).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಒಂದು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಏನು ಈ ಒಂದು ತರ್ಕ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಮುಂದೆ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಭಾವಿಸಿದರೆ, ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದಾಗ ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆಯುವುದೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿತ್ತು ಎಂದೆನಿಸುತ್ತದೆ. ಏನೆಂದರೆ ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ನಿಜವಿದ್ದಾಗ್ಯೂ ಈ ತುರ್ತು ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿರತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳೇನು ಮತ್ತು ಆ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರಬೇಕಾದ ಅಂಶಗಳೇನು ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಈಗ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಅಡಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯಂತೆ ಆ ನಮಾಸ್ತೆಯನ್ನು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಯಾರದೂ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿಲ್ಲ. ಆ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ಸಂಶಯಕ್ಕೂ ಅಸ್ಪದವಿಲ್ಲದಂತೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಧಾರೆಯೆರೆದು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ವಿಫಲರಾಗಿರುವುದನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮಿಂದ ಹಿಂದೇನು ಅವರೊಂದು ಸಹಾಯ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೋರಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಕೋರುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿವಸ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯ ಅವರ ನಿರ್ದೇಶನದಂತೆಯೇ ತೋರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿರತಕ್ಕ ಜನ ಈ ದಿವಸ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದು ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ಹಳ್ಳಕ್ಕೆ ನಮ್ಮನ್ನೂ ಬೀಳಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹುಶಃ ಯಾವ ಪೌರನೂ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಲಾರ. ಈಗ ಆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಆಗಿರುವ ಅನಾಹುತವಾದರೂ ಏನು ? ಅದನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ಅಂಥ ಅಪಾಯವೇನು ಆಗಿರುವೆಂದು ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ದೇವರಾಜ ಅರಸ್ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೇಕೆ ವೃಥಾ ಇಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಬೊಬ್ಬೆ ಇಡಬೇಕು ? ಇಲ್ಲಿನ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ—ಅದು ಹೇಗೆ ನನಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆಯೆಂದರೆ—ಒಂದು ಖಜೀರನ ಕೇಸು ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಪಕ್ಷದ ರಾಯರು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಆ ಕಡೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟು ಬಲವಾಗಿದೆ, ಅದುದರಿಂದ ನೀವೆಲ್ಲರೂ ಜಾಗತೆ ಬಾರಿಸಿಕೊಂಡು ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ನೇಣುಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಗಲಾಟೆ ಮಾಡಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ನಿಮ್ಮ ಖಜೀರನ ವಿಚಾರ ಜಡ್ಡಿಯ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದುಅವರು ನಿವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತೆ ನನಗೆ ಇವರ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪ್ರಭಾಕರ್)

ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕ ನಿರ್ಣಯವೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಯಾವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಅವರು ನಮಗೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಎಂ. ಪಿ. ಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆಂದು ವೇಳೆ ಆ ವರವಿಯನ್ನು ಪಾರ್ಲಮೆಂಟಿನ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಅವರು ಭಾವಿಸಿದರೆ ಹಾಗೆ ಅವರು ನುಸುನೆ ಇರುತ್ತಿದ್ದರೇ? ಹಾಗೆ ಅಲ್ಲರತಕ್ಕ ನಮ್ಮ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳೆಲ್ಲಾ ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ನಮಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಧೃಢ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ, ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳ ಮನವೊಲಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ಬಹಳ ವಿಚಿತ್ರವಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಆ ಎಂ. ಪಿ. ಗಳೇನು ದೇವತೆಗಳೇ? ದೇವತೆಗಳನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಂತೆ ನಾವು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕೇ? ಇಂಥ ಒಂದು ದೀನತ್ವದಲ್ಲಿ ನಾವು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ನಮಗೆ ಆ ಕನಸಿನ ಕಣ್ಣಾಯವೂ ಬೇಡ, ಈ ಮನಸಿನ ಪಟ್ಟಿಗೆಯೂ ಬೇಡ. ಹಾಗೆ ದೈನ್ಯೋಕ್ತಿಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡುವುದರ ಬದಲು ನಾಲ್ಕು ಜನ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಆ ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನಮ್ಮ ವಿವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ನಮಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಕದ್ಮಾಯ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡೋಣ. ಅಂಥದಕ್ಕೆ ನಿಮ್ಮ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯನ್ನು ಕರೆದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನೇಕೆ ಮಾಡಬಲ್ಲೆ? ನ್ಯಾಯಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೇನು? ಅವರು ಎಲ್ಲರೇನು? ನಾಲ್ಕರಿಂದ ಎರಡನ್ನು ಯಾರೇ ಗುಣಿಸಲಿ ಅದು ಎಂಟಾಗಬೇಕೇ ಎನಾ ಬೇರೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆಯೂ ಕೂಡ ಅಷ್ಟೇ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಬಿಡಿತವಾಗಿ ಇರುವಾಗ ನಾವೇಕೆ ಯಾರಿಗಾಗಲಿ ಹೆದರಬೇಕು? ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಕರೆದರೆ ನಾವೇಕೆ ಹಿಂಜರಿಯಬೇಕು? ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೊಂದು ವಿಚಾರ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿದೆ: ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ವಾಗ್ವಿಗಳಾಗಿದ್ದ ಶ್ರೀ ಜಿನ್ನಾ ರವರನ್ನು ಇಡೀ ದೇಶವೇ ಶರಣಾಗಿದ್ದ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ನಿಮ್ಮ ವಿವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ಗಾಂಧೀಜಿ ಅವರಿಂದ ಒಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಏಕೆ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದಕ್ಕೆ ಅವರು ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದರಂತೆ.

“Gandhiji has got beautiful calibre for argument rather than defeatism.”

ಇಂಥ ಒಂದು ಕಾನ್‌ಫಿಡೆನ್ಸ್ ಈ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೆಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವರು ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನೂ ಮತ್ತು ಎಂ. ಪಿ. ಗಳನ್ನೂ ದೇವರಂತೆ ಭಾವಿಸಿ ಈ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ಮಾಹಿತಿವಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು 7 ಡಿ. ಸಮಸ್ಯೆಯ ಇತ್ಯರ್ಥಕ್ಕೆ ಬನ್ನಿ ಮಾತನಾಡೋಣ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ನನಗೆ ಮೈಲಿ ಹುಪ್ಪಾರಿಲ್ಲ. ಗಂಟಲು ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂಬ ನಡವಣಿಗೆ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಅದೇ ದಿವಸ ದಾವಣಗೆರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಏನೆಂದರೆ When one is conquered by reasoning he should submit himself to it ಹೀಗೆ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಪಾಲನೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿರುವಾಗ ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಂ. ಸಿದ್ದಯ್ಯನವರು ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ಬಣ್ಣವನ್ನು ಬೆರಸಬೇಡಿ ಎಂದು ನಮಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಹೇಳಾಣಿಕೆ ಹೊಸದಾಗಿ ಲಾಳ ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ಕುದುರೆ ಕುಂಟಕೊಂಡು ನಡೆದಹಾಗೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂದು ಅದಳಿತ ಡೆಮೊಕ್ರಸಿಯ ತತ್ವವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಬುದ್ಧಿಯೂ ಒಂದೇ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವರ ಬುದ್ಧಿ ಮೋಟಾಗಿರಬಹುದು ಇನ್ನು ಕೆಲವರ ಬುದ್ಧಿ ಉದ್ದನಾಗಿರಬಹುದು. What is the meaning of democracy? The success of democracy depends upon the collective performance but it is the weakest form of Government.

Sri D. B. KALMANKAR.—If you say that democracy is the weakest form of Government, do you want to have dictatorship in the country?

Sri K. PRABHAKAR.— It is not the strongest form of Government. If you want dictatorship, you can have it. ಈ ದಿವಸ ಏನಾಕಾರಣ ಇಂದಿರಾ ಗಾಂಧಿಯವರು ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಒಂದೇ ಕೂಗನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೆ ಅವರೇನಾದರೂ ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಆಗ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯೇ? ನಮ್ಮ ಮೈಲೇನೂ ರಕ್ತವಿಲ್ಲವೋ? ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅನ್ಯಾಯವಾದರೆ ನಮಗೆ ರೋಷವಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ? ನಾವು ಹಾಗೆ ಅನ್ಯಾಯಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದರೆ ಎಂದೂ ನಾವು ಕ್ಷಮೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಯಲ್ಲ. ಈ ದಿವಸ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರು ಏನು ಅನ್ಯಾಯ ನಮಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅವನ್ನು ಇವರು ಹೇಳಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವಿಲ್ಲ. ಪ್ರಧಾನಿಯವರು ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಾದರೂ ಆಕೆಯಲ್ಲಿ ಜಾಣ್ಮೆ ಇದೆ, ಸಹನೆ ಇದೆ, ತಾಳ್ಮೆ ಇದೆ; ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕರುಣೆಯೂ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದಲೇ ಅವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ನಿಧಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ.

8-30 P.M.

ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕವಾದ ರೀತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರತಕ್ಕಂಥಾ ಜನರಿಗೆ ಇದೇನು ದುರ್ಗತಿ ಬಂತು ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ, ಏನೂ ಬಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾತೃದೇವಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರನ್ನು ಬೈಯುವುದು ಒಂದು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇವರ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಜಾರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿಯಬೇಕು. ಆದರೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಿಗೆ ಕೈಮುಗಿಯಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ನಾವು ಏನಾದರೂ ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಚೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಯ್ಯುತ್ತಾ ಇರುವ ಮನೋಭಾವ ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ, ದೇಶದ ಮುಂದೆ ಒಂದು ಭೂತವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಬಿಟ್ಟು ಜನರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಆ ಕಡೆ ಎಳೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ಎಕ್ಸ್‌ಪೋ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಕೂಡೆಂಟ್ಸ್ ಗರಾಟೆ ಆಯಿತು. ಆಗಲೂ ಕೂಡ ಇಂತಹ ಒಂದು ಭೂತವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿಬಿಟ್ಟರು. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆಗಳಾದರೆ, ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪು ಹೊರಿಸಿ, ತಾವು ಮಾಡಿರುವ ತಪ್ಪಿನಿಂದ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ಬಾಗಲಕೋಟೆ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಇಂದಿಯಾ ದೇಶದ ಸೈನ್ಯ ನುಗ್ಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಫೆಡರಲ್ ಡೆಮಾಕ್ರಸಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೇಂದ್ರದವರೊಡನೆ ಚಿಲಫೋನ್ ನಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹೋಮ್ ಮಿನಿಸ್ಟರ್ ಕಡೆ, ಏನು ವರ್ತಮಾನ ಬಂತು. ಡೆಪ್ಯೂಟಿ ಕಮಿಷನರವರ ಹತ್ತಿರ 4-5 ಜನ ಮಿಲಿಟರಿಯವರು ಹೋಗಿ ಚೇಪ್ಪೆ ಮಾಡಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಮೋಸ್ಟ್ ಸೀರಿಯಸ್ ಆಗಿ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅನಾವಶ್ಯಕವಾಗಿ ತೊಂದರೆ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜಕೀಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂತಹ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಾರದು. ದೇಶದ ಒಗ್ಗಟ್ಟನ್ನು ಕಲುಷಿತವಾಗಿಸುತ್ತಾ ತಯಾರಾಗಿರಬೇಕು. We have got a feeling somehow that the present Government, the Cabinet headed by our Chief Minister is not capable of placing things as they are before friends even. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ನಾಟಕದಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾಯವಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣರು ಯಾರು? ಶ್ರೀಮತಿ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿಯವರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನಿಟ್ಟು ಅವರ ಕೀರ್ತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾರದೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟ್ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉದ್ಭವಿಸಿದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಕರೆದ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಂಡು 3 ದಿವಸದಿಂದಲೂ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಚರ್ಚೆ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಯಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈವೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಗಂಭೀರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾಗಿದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಗಾಂಭೀರ್ಯದಿಂದ ನಾವು ಇಲ್ಲ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಾನು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಮತ್ತು ಈವೊತ್ತು ಹೊರಗಡೆ ಏನು ಒಂದು ಜನರ ಕಳವಳ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೋ, ಜನರ ಮನ ನೊಂದಿದೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸದನ ಒಂದು ದಾರಿದ್ರ್ಯಪವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ಒಂದು ಆಸೆ ಈ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಕರೆಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುನ್ನ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮೂಡಿತ್ತು. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಳೆದ ಮೂರು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಅನೇಕರು ಭಾಷಣ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕರು ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣವನ್ನೂ ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈವೊತ್ತು ನಾನು ಬಿಡುಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಇಲ್ಲ ಬೈಗಳು ಕೇಳುವುದು ಸಾಕಾಗಿ ಕೆಲವು ಸಲ ಹೊರಗಡೆ ಹೋಗಿ ಕೂತಿದ್ದೇನೆ, ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಈವೊತ್ತು ನಾನು ಪ್ರಭುಮದ್ರೇ ಸ್ವತ್ವವಾಗಿ ಹೇಳಿದೆ. ನಾವೂ ನೀವೂ ಬೈಗಳು ಬಯ್ಯುವುದು, ಒಬ್ಬರಮೇಲೊಬ್ಬರು ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಮಯ ಬೇರೆ ಇದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಸೆಷನ್ ಕರೆದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈವೊತ್ತು ಬಂದಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಾವು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ, ರಚನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡೋಣ. ಈವೊತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ಸಲಹೆ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟರೆ ಈ ಸಭೆ ಕರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಂಡೆ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕಳವಳವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವರು ಅದನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಮೇಲೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬೈಗಳ ಸುರಿ ಮಳೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ಅದನೆಲ್ಲಾ ಸ್ವಾಗತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಬರೀ ಹೂವಾರಿಯನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ? ಬೈಗಳ ಮಾರೆಯನ್ನೂ ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರಲ್ಲ ನಾನು ಈವೊತ್ತು ಹಿಂಜರಿಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವಿಚಾರ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಸದಸ್ಯರು ಎಂ.ಇ.ಎಸ್. ನವರು ಮಾತನಾಡುವುದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಅದು ಯಾರಿಗೂ ಅತ್ಯರ್ಥ ತರುವಂಥ ವಿಚಾರವಲ್ಲ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಈವೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅವರು ಇಲ್ಲಗೆ ಬಂದಾಗಿನಿಂದಲೂ ಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಜನರು ಅವರನ್ನು ಅದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಧಾಟಿಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟು ಮಾಡಿದೆ. ಅನೇಕ ಜನ ಮಾತನಾಡಿದವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾರದೆ ನೀವು ಇದೆಲ್ಲಾ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಅಂತ ಪೂರ್ತಿ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನನ್ನ ತರೆ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ತರೆಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ರೀಫಸನ್ ಮಾಡಲಾರದೆ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ, ಈವೊತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತಾರೆ ಈವೊತ್ತು ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳೊಂದಿಗೆ ತಿಕ್ಕಾಟ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ದಿನದಿನಕ್ಕೂ ಫ್ಯೂಟೆಸ್. ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಲೆಟರ್ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ, ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದರೆ ಸುಹೋಗುತ್ತಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೊರತಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿ, ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರೂ ಒಪ್ಪಿ, ಅವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ವಚನವನ್ನೂ ಈವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಡೆಸಿಕೊಡಲಿಲ್ಲವಲ್ಲಾ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ವ್ಯಕ್ತ ಮಾಡಿದವರು ಅಷ್ಟೊಂದು ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ ಅವರಿಗೆ ಏನಾದರೂ ಅಂದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾರ್ಟಿಗೆ ಅನಂದವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಅವರಿಗೆ ಇದೆ.

Sri D. DEVARAJ URS.—This is an insinuation which I strongly resent and protest.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I am not yielding.

Sri D. DEVARAJ URS.—We have a right to protest. I strongly protest against this insinuation.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I am not yielding.

Sri H. SIDDHAVEERAPPA.—Sir, I am sorry, the spirit of the Resolution will be lost by the way in which the Hon. Chief Minister is now speaking.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ರೆಸಲ್ಯೂಷನ್ ಡ್ರಾಫ್ಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಇದ್ದಂಥ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೂ, ಈಗ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಅರ್ಥಾರ್ಥ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲ. ಆಗ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿ...

Sri VEERENDRA PATIL.—If you want, you can go in your own way.

Sri M. MALLIKARJUNASWAMY.—Sir, this is downright sanctimony. I protest.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಈಗ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಿದರು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅದರಂತೆಯೇ ನಾನು ಏನು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ ಅದನ್ನು ಅವರೂ ಕೇಳಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆಯೋ, ಈ ಹೊತ್ತು ಈ ಸಭೆಯ ನಾಯಕನಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೂ ಅಷ್ಟು ನನಗೂ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಪ್ರಾಕ್ಟೀಸಿಸಿನಲ್ಲಿ ಏನು ನಂಬಿಕೆ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದು ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಈ ಹೊತ್ತು ನಾನು ಹೇಳುವುದು, ನನ್ನ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಏನೆಂದರೆ ಈ ಹೊತ್ತಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ...

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ್.—ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಪುಂಡರನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ಸ್ವಾಮಿ, ಇದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಎದ್ದು ಎದ್ದು ಮಾತನಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಎಂ. ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ.—ಗೂಂಡಾಗಿರಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ.

Sri VEERENDRA PATIL.—Sir, I do not know what has happened to the hon. member Sri Channabasappa.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—I do not know what has happened to the Hon. Chief Minister.

Sri VEERENDRA PATIL.—Something is wrong with the hon. Member.

Sri H. M. CHANNABASAPPA.—Bangalore City Corporation elections tell us what is wrong with them.

Mr. SPEAKER.—I request the hon. Members not to interrupt. Let the Hon. Chief Minister continue his reply.

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಆರೋಪ ಬಂದಿದೆ, ನಾನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ, ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಆಶಾಂತಿ ಎಬ್ಬಿಸುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾನು ಏನು ಹೇಳಬೇಕೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ ಆ ರೀತಿ ಆವಾದನೆ ಮಾಡಿದಂಥ ಸದಸ್ಯರು ಚಿತ್ರಕಾರರಾಗಿದ್ದರೆ, ನನ್ನ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಯಾವ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದರೋ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಯಾವ ರಾಜ್ಯದ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಅವನಾಗಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ, ಆಶಾಂತಿ ಹುಟ್ಟಿಸಿದರೆ, ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರುವಂಥ, ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇರುವಂಥ ಮನುಷ್ಯ ಆ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಘಳಿಗೆಯೂ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನ, ಅಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನನ್ನನ್ನು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಹೊತ್ತೂ ಕೆಲವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಂದು ಭೇಟಿ ಮಾಡಿದಾರೆ. ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಪ್ಲಾಟ್‌ಫಾರಂನಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ, ಅಶಾಂತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಶಾಂತಿಭಂಗ ಮಾಡುವುದರಿಂದ, ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹಾನಿ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಗಲಿ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಗಲಿ ಅದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಸ್ತಿತ್ವ. ನಾವೆಲ್ಲರೂ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜನತೆ ಇದ್ದೇವೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಹೇಳಿ ಮನವಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ, ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪಬಹುದು ಕೆಲವರು ಒಪ್ಪದೆ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಶುದ್ಧ ಅಂತಃಕರಣದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಅಶಾಂತಿ ಎದ್ದುಬರುವ ಸ್ವಭಾವ ನನ್ನಲ್ಲ, ಆ ರಕ್ತ ನನ್ನಲ್ಲ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಸಂಶಯ ಪಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ನಾನಿನ್ನೂ ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು ಎನ್ನುವುದೇ ನನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಯಾಗಿದೆ. ನನ್ನ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ ನನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಕಾಪಾಡಿಕೊಂಡು ಬರಬೇಕು, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇರಬೇಕು. ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವಂಥ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಅನೇಕ ಸಲ ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ವಿರುದ್ಧ ಜುಡಿಷಿಯರ್ ಎನ್‌ಕ್ವೆಸ್ಟರಿ ಮಾಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದರು. ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರನ್ನೂ ಕೇಳುವುದಿಲ್ಲ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲಾದರೂ ಮೈಂಟೈನ್ ಮಾಡುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನನ್ನದಿದೆ. ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯಾಗಿ ನಾನು ಇರುವವರೆಗೂ ಆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾರದೆ ಹೋದರೆ ಆ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ರಾಯ್ಸ್ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ಬಹಳ ಜನ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಪ್ರಶ್ನೆ ರೀ-ಒಪನ್ ಮಾಡಿ, ಕಮಿಷನ್ ರಚನೆಗೆ ಒಪ್ಪಿ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ತಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಆರೋಪಿಸಿದರು. ನಾನು ಹಿಂದೆಯೇ ಹೇಳಿರಬಹುದು ಎಂದೆನ್ನುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ರೀ-ಒಪನ್ ಆದದ್ದು ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ ಕಾಲಕ್ಕೆ. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಯಾರ ಮೇಲೂ ದೋಷ ಕೊಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಒತ್ತಾಯ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. 1956ರಿಂದ ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದು, ಶ್ರೀ ವೈ. ಬಿ. ಚವಾಣ್ ಅವರು ಮತ್ತು ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ ಅವರು ಒಂದು ಜಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು 1960ರಲ್ಲಿ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ.

“It is agreed that the Government of Maharashtra and the Government of Mysore will each appoint two representatives. These four representatives will sit and discuss together in detail the cases put forward by the two State Governments regarding the disputed border between the two States and report to the Government as to what extent there is agreement and disagreement about the disputed border with reasons therefor. The report with their opinions will be sent to the two Governments who could consider it and take such steps as they deem fit.”

ನಾಲ್ಕು ಸದಸ್ಯರನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್‌ಗೆ ಇಬ್ಬರೂ ಸೈನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿ ಅವರ ಮೇಲೆ ದೋಷಾರೋಪಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿದ್ದ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ. ಅವರು ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಒತ್ತಾಯದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ಬಂದು, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ ಆಗಲಿ ಎನ್ನುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಕಮಿಟಿ ಬಂತು, ಮುಂದೆ ಮಹಾಜನ್ ಕಮಿಷನ್ ಬಂತು. ಅವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಜಕೀಯಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬಿಟ್ಟು ಎತ್ತಿ ತೋರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಈ ಹೊತ್ತು ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಯಾರೋ ಮಾಡಿದರು, ಏನೋ ಆಯಿತು. ಇದು ಜತ್ತಿಯವರ ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ, ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರ

ಸ್ವತ್ತಲ್ಲ, ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರ ಅಸ್ಮಿಯಲ್ಲ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ, ಮೂರು ಕೋಟಿ ಜನಾಂಗದ ಅಸ್ಮಿ. ಅವರು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ರೀ-ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಯಲಾರದು. ಯಾರೋ ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ರೀ-ಓಪನ್ ಮಾಡಿದರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲ. ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಅಲ್ಲದೆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹುಶಃ ಕವರವರು ಇರಬೇಕು, ಮರಾಠಿಗರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ, ಶಾಲೆಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮುಂತಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ಅನೇಕ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಇದು ಹ್ಯಾಮನ್ ಪ್ರಾಬ್ಲಮ್, ನಾವು ಮನುಷ್ಯರಾಗಿ ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಭೂತಾಕಾರವಾದ ಚಿತ್ರ ಮಾಡಿ ಹಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ದಿವಸ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಲಂಗ್ವಿಸ್ಟಿಕ್ ಮೈನಾರಿಟಿ ಕಮಿಷನ್ ಮೈನಾರಿಟಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸಿದೆ, ಅದನ್ನು ಉದಾಹರಿಸುತ್ತೇನೆ.

The linguistic minorities Commission report reads thus :

“It is felt that the Maharashtra Government should take necessary steps immediately, to fall in line with the All India Policy on the subject, by providing uniformly all over the State, facilities for instruction, through the media of a minority languages, if there are at least ten pupils in a class or 40 in a School, desiring instruction through the medium of a minority language”. (Para 18, Page 5, IX Report).

Educational Statistics

“In Mysore for every 100 Marathi-speaking people, the number of children receiving education in Marathi, are...11.7%.

In Maharashtra for 100 Kannada-speaking people, the number of children receiving education in Kannada are ... 5.8%.

The Table further shows that in Mysore, there is 1 Teacher for every 40 students studying through Marathi, while in Maharashtra, there is 1 Teacher for 200 students studying through Kannada.

The above Table further shows clearly that, so far as the facilities provided for Marathi in Mysore, the number of Primary Schools, students and teachers has been steadily on the increase, even after the re-organisation of States in November 1956. The number of Marathi Schools which was 750 in 1959-60 has risen to 858 in 1966-67. The student strength has increased from 1,03,499 in 1959-60 to 1,25,797 in 1966-67 and correspondingly the teacher-strength has increased from 2,532 to 3,037. This substantiates that the student-teacher ratio has been maintained by Mysore at 40:1 all these years.”

ಇಂದು ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ, ರಾ ಅಂಡ್ ಆರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ, ದನಗಳಂತೆ ಜೀವನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬಣ್ಣದ ಚಿತ್ರ ತಯಾರಿಸಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಮರಾಠಿ ಪ್ರತಿಕಗಳಲ್ಲೂ ಪ್ರಕಟನುತಿದ್ದಾರೆ. ಏನಾದರೂ ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ಗುಡ್ಡ ಉರುಳಿತು ಎಂದು ಪ್ರಚಾರ

(ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್)

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಮೀರಿರುವವರು ಯಾರೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಿಡುತ್ತೇನೆ.

ನಿರ್ಣಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಸೇರಿ ಮಾಡಿರುವ ನಿರ್ಣಯ ಇದು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಕೆಲವರು ಇದು ಬಹಳ ಸಾಫ್ಟ್ ಆಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಬಗುತನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ನಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿ, ಸಭೆಯ ಗೌರವ ಮುಂತಾದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಗಮನಿಸಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ಹೇಳಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶಬ್ದಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಬೇಕಾದ್ದು ಮುಖ್ಯ. ಆದುದರಿಂದ ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಬಂಧಿಸಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧುವಲ್ಲ, ಬಂಧಿಸುವ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಿ ಅಂಗೀಕರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಾಂಗದ ಪ್ರಕಾರ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೇ ಹೊರತು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಹಿಡಿಯಬಾರದು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವಿಷಯಗಳಿಂದ ಚಳುವಳಿ ಅಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಅಪಿಲ್ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಇನ್ನೂ ಜನತೆಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗುವುದು. ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿ ಈ ನಿರ್ಣಯ ತರಲಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವುದರಿಂದ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಅಂಗೀಕಾರ ಮಾಡಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡಿ ಏನೂ ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಡೆದಿರುವ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಘಟನೆಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ತೆಲಂಗಾಣದಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಚಳುವಳಿ ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಹಾವಿಯಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ಸಾಧಿಸುವುದು ತಪ್ಪು ಮಾರ್ಗವೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸದಸ್ಯರೂ ಬಹುಶಃ ಅರಿತಿದ್ದಾರೆ, ಹೊರಗಿರುವ ಜನತೆಗೆ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ, ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾರ್ಗವಾದುದರಿಂದ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವಾಟಾಳ್ ನಾಗರಾಜ್.—ತುರ್ತು ಅಧಿವೇಶನ ಸರಿದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ; ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಭಟಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವಿರುದ್ಧ ಉಗ್ರವಾದ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ನೂಟಿಸಲು ತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಟುವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಬಾರದು, ಸೌಜನ್ಯದಿಂದ ವರ್ತಿಸಬೇಕು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಸೌಜನ್ಯದ ಮಾತನ್ನಾಡುವ ಕಾಲ ಮುಂಚೆಹೋಗಿದೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಾತಿಗೆ ಬೆರೆಯಿಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಇಂಥ ಸಪ್ತ ನಿರ್ಣಯ ತಂದಿದ್ದಾರೆ, ಇದನ್ನು ನೋಡಿ ವ್ಯಥೆಯಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿರೋಧಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲ, ಇದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಇಂಥ ನಿರ್ಣಯ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಇದು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಬಂಧಿಸುವಂತೆ ಉಗ್ರವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಾನು ಸಭಾ ತ್ಯಾಗ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

[The hon. Member withdrew.]

Mr SPEAKER.—I now put the various substitute motions to the vote of the House.

With regard to the substitute motion submitted by Sri M. Nagappa. The hon. member is not here and therefore, I need not put it to the vote of the House. The next motion is by Sri B. P. Kadam. I will put it to vote. The question is:

“This Assembly welcomes the placing of the Mahajan Commission Report on Maharashtra- Mysore - Kerala Boundary dispute on the table of the Houses of Parliament and respectfully urges upon the sovereign Parliament to finally solve this border dispute on the principles of contiguity, linguistic majority, taking village as a unit and respecting the wishes

of the people of the border area and help to strengthen the cause of National integration.

The motion was negatived.

Since the substance of the motions of Sri Nandihali, Sri Sirdesai and Sri Sayanak is same as that of Sri Kadam, I declare them as barred.

The next one is the motion of Sri D. B. Kalmankar. Since he is not here, I need not put to the vote of the House.

The next one is by Sriyuths M. S. Krishnan and V. N. Patil, I will put it to vote.

The question is :—

“ Having considered the situation arising out of placing of the report of the Commission on Maharashtra-Mysore-Kerala Boundary dispute before the two Houses of Parliament on 18th December, 1970, this House resolves that the Council of Ministers and Members of the Legislature shall tender resignation in order to see that the Mahajan Commission's report is implemented forthwith and get justice.”

The motion was negatived.

The next one is by Sri S. Bangarappa. Since he is not here, I am not putting the motion to the vote of the House. Now I put the Substitute motion of the Hon. Chief Minister to the vote of the House.

The question is :

“ That this House notes with deep regret that in spite of the continued efforts of the State Government and the successive delegations of the Members of the Mysore Legislature and of the public of this State, the Union Government has failed to take steps for implementation of the Mahajan Commission Report ;

“ And views with great anxiety the action of the Union Government in laying the report on the table of the two Houses of Parliament unaccompanied by any substantive resolution or Bill incorporating the recommendations of the said Report ;

“ And in order that justice may not be denied to the Mysore State :

“ Hereby earnestly urges the Union Government even now to introduce in, and secure its adoption by, the two Houses of Parliament, of a Bill for implementing all the recommendations of the said Report ;

“ And recognising that Parliament is the sovereign authority to take any decision in the matter ;

(MR. SPEAKER)

Earnestly requests Parliament to secure implementation of the recommendations contained in the said Report in view of the fact that an eminent jurist and illustrious Chief Justice of the highest Court of our land has reached his conclusions after taking all the facts into consideration ;

“ And appeals to the people of the State and particularly the youth to have faith and trust in the Parliament to desist from any agitational approach which would not only result in breach of peace endangering life and property but also harm the very cause for which we are striving.”

The House divided.

Mr. SPEAKER.—The result of the division is: Ayes 90; and Noes 3. The ‘Ayes’ have it.

The motion was adopted by overwhelming majority.

Mr. SPEAKER.—Before we adjourn, I want to extend to all the hon. Members the season’s greetings and good wishes and I wish you all a happy New year. Now, the House stands adjourned *sine die*.

The House adjourned sine die at Twenty Minutes past Nine of the Clock.
